

വി. സി.

മല കുള്ളപ്പ് ശിങ്കുട്ടൻ

കവിതകൾ

ବୀର

ଶାକାଳୀ ଲୁହିଦ୍ଵାରା କରି କରଇ ଯାଏ କାହାରେ

କାବିତକରଣ

ପ୍ରମାଣିତ କାବିତକରଣ

ପ୍ରାସାଦକବି

ମ୍ରଦୁଲୁଚାରୀଜୀ

ଅନ୍ତିମ ହାତର ଗୀତ ଉପରେ କଥା

ପ୍ରକାଶକ୍ଷେତ୍ର

1098

വിജയാനകുമണിക

അവസ്ഥാർത്ഥിക	i—xii
ദേവീസ്തുപം	1
സാലാജ്യശാമ	5
രക്ഷ വിലാപം	9
ആഖാരാമംഗളം	18
വിന്ദ മന്ത്രം	21
ഹാന്ദാവർദ്ധണാവലി	33
ദ്രോഹപ്പട്ടം	42
ചാലു നീതിസാരംഖം	44
ഇക്കിൻറിത	54
നാശാനന്ദം	62
വർഷ	80
ശ്രീവാന്മാരുദ്ധ്രവാഹിപ്പട്ടം	82
ബുദ്ധിതീസ പ്രംബനൻ	84

ବୁଦ୍ଧ ପାତ୍ର

କତାବ୍ୟୁଷ୍ମିକାବିତ୍ତିକଣକରଣିବୀପାଇଁ
ପରି, ଯରଂ
ଯତଂ ଯେହିଏ ଭେତକରିବିନିନିତକଂ ଯା—
କରେତ୍ତିଥୁଂ,
ଯତଂ ଯୁଗେଂ, ରଜ୍ଞୀସ୍ଵରମ୍ୟରବୀଳୋ—
କଲାନ୍ୟିତ
ଯାତଂ ଯୋଟିଏକଣାଶେଷା ଭାଇବୁନମାତ୍ର ମାତଂ—
ଗ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କାଂ.

അവതാരിക്കു

സംഗമിത്രലോകത്തിൽ സംമാന്യത്വിലയിക്കും പ്രകാശിച്ചുകാണുമ്പെന്ന ഒരു ഫേജാംഗംഗേം സുമാർ പത്രസംഖ്യയെന്നിനു മുപ്പു നാലുടെ പ്രധിപത്മത്തിൽനിന്നു ദണ്ഡനു പോയിട്ടിള്ളു കമ ഇന്നം അധികമായം മാനനിൽക്കുമ്പോൾ നാ വിശ്വസിക്കുന്നു. എതാണ്ട് ഒരുപ്പും കൂടുതലിൽ ഉം ദിച്ചു ഉടനെ ഉച്ചസ്ഥിതിയും, ഉത്തരങ്ങൾന്തിലന്മുമിക്കയും ചെയ്യിട്ടിണ്ടുകൂടിലും, പ്രസ്തുതനക്കുതും, അതിനും സുധാസ്വനികളായ കിരണക്കഞ്ഞങ്ങളും ഇവ ലോകത്തിനും ചീല ഉയൻഭാഗങ്ങളിൽ ശാശ്വതമായി സ്ഥാപിച്ചുകാണുന്നു തിരുഭവിച്ചിട്ടിള്ളെന്നു സുക്ഷിച്ചുനോക്കിയാലറിയാം. ഏകിലും ആവക്ക കരംപേക്കൾ കേരളത്തിനും പ്രേതുഭാഗത്തുനിന്നു നോക്കിയാലും ഒരുപോലെ കാണാൻ കഴിയാത്തവിധി നിംബുഗ്രവശാൽ പദ്ധതിയം പത്ര ഞാഡാക്കളിൽ മരഞ്ഞുകിടക്കുകയാണ്. എന്നാലവരെ, ചൂരോളം കാട്ടം പട്ടം വെട്ടിയെടുത്തു പുന്തു പ്രകാശിപ്പിക്കുതാവണ്ണുമ്പെന്നു കരിതി അതിനു യഥാർഹത്തി പരിഗ്രാമിക്കുകയാണ് ഇവിടെ ചെയ്യിട്ടിള്ളത്.

ആരുജാ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുതോ, ആധുനികഭാഷാക വികളുടെ കൂടുതലിൽ ഒരു ദ്രാഘാന്യാനാഭിനിവകാരിയായ ക്ഷീരദ്രോഹാദ്ധ്യാ വി. എം. ബാബുകുമാർജിക്കു രഖിക്കുന്നുവെന്നു വാഴനക്കാർ ഉംവർ തൃപ്പിക്കുന്നു

പ്രൗഢാം പണിക്കരം സംസ്ഥാനം നാനു ചെരുപ്പുടക്കല്ലോ
പ്രിയസൗത്തുകളുായിരത്തിന്റെനിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനെൻ്റെ
പില്ലാ സ്ഥിരിക്കുമ്പോൾ അതാളുസമയം എന്നിക്കറിയാനിടയും
ഞായിരാം. എകിലും എന്നുക്കാർ വളരെ ചെരുപ്പുകൊണ്ടു
രാഖ എന്നെന്ന് സ്നേഹിതന്മാർ, തന്നെന്ന് ഉള്ളിഷ്ടമായ സാധി
ത്രജീവിതം, ഇതു ചെട്ടുന്ന മതിയാക്കി ഇംഗ്ലീഷ് ലോകം വിട്ടു
പോകമെന്ന സപ്രേക്ഷി ക്രതാതിരക്കന്തിനാൽ അന്തൃപ്തി
സ്രൂമാല യച്ച സംഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ നാനുന്നു കരിച്ചുവെക്കുകയുണ്ടാം
യില്ല. അതുകൊണ്ട് എന്നെന്ന് സ്നേഹിതനെന്നപുറി ഇപ്പോൾ
എന്നിങ്ങനെമ്മാലും ചുഡിക്കും ചില വിവരങ്ങൾ മാറുമെ ഇ
വിട പ്രസ്താവിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

ശ്രീമാൻ ബാലകൃഷ്ണപണിക്കരവർക്കുട്ടിട ആനന്ദം 1034; കാലങ്ങാസനാഡിലാഡിക്കാം. ഏവജൂട്ടി ചെമ്പവല്ലേറി
എന്നുണ്ട് വീട്ടിലുംപേര്. എന്നാട്ടതാല്പര്യക്കിനെൻ്റെ തെക്കു
പേണ്ടാടിച്ച് കോട്ടക്കുള്ളിനു സ്ഥാപി അഭ്യാരകനാഴിക
നേരേ ചുംചു കിടക്കുന്ന ഇപ്പോൾ അംഗങ്ങളിലാണ് ഇപ്പോൾ
മഹത്തിനെൻ്റെ ഭേദം. പണിക്കരയെ താഴ്ന്ന് കുഴുപ്പത്തു കീ
ഴ്ചന്നുന്നിനാശരാണ്. ഇവർ രണ്ടുപേരും ചേരുന്നടിലെ സ്ഥാ
നിന്നുണ്ടായിരുന്നു പാരമ്പര്യത്തിൽ ചെട്ടുവരാനെന്നു പേര്
ഒക്കാണ്ടുതന്നു മനസ്സിലുംകാമല്ലോ. പാശയ സ്ഥാനികൾ
പ്രാഞ്ചേന്നു ക്ഷയിച്ചുവന്ന കുട്ടത്തിൽ ഇവരുടെ കട്ടംബന്ധത്തി
നാം ‘ഓ ഉടവു തട്ടിട്ടിണ്ണേണ്ടിയുന്നതു’. ഇത്തിനെ
കാലഭവവരാത്രിയുംകാണ്ടു നാശാനുവദ്യായ പണിക്കരയുടെ
തിരാട്ടിനും, ‘വീഴ്വാൻ പോകുന്ന ദിത്തിക്ക് ഒരു ഉള്ളം
ശുട്ടി’ എന്നുവരജേത കുട്ടത്തിൽ കഴിഞ്ഞ മാസ്തീരുലംഗ്രേ

വേണ്ടുന്ന ദാനത്തിന്റെയോളം വൃത്തിയാർഹം കൂടി ചെയ്യി രിക്ഷനും, എൻ്റെ നബയണ്ണനും, എൻ്റെ മുട്ടത്താലുക്കിൽ ഉം രക്കം മേൽമുറി മുതലായ തുരംഡണ്ണങ്ങൾ ലഹരിക്കാതെ പ്രധാനസങ്കേതങ്ങളായിരുന്നു. അതുകൊപ്പം ദ്രുദ്രോഗങ്ങളിൽ ഒരു റം മിറ്റുവേഗമെങ്കിലും ലഹരിക്കാൻ കൊള്ളുവാൻ കാരാം ബാക്കിവെച്ചിട്ടില്ലെന്നാണെന്നുണ്ട്. പഞ്ച, പണിജ്ഞുക്കിന്തൊന്നും കണ്ണോൻ ദൈവം സംഗതി വരുത്തിയില്ലെന്നും മാത്രം ഒരു സമാധാനമുണ്ട്.

തന്റെ കയ്യിൽ അതുകൊപ്പം സ്വന്തില്ലെങ്കെങ്കിലും, മകനെ തന്ത്രിച്ചു ചുറ്റുവിട്ടുവാൻ വിശ്വാസമില്ലോടുകൂടി നാതിനാലും കൂദാനുണ്ടിനാലും ബാലമുഖ്യത്വം മരംങ്ങളും ഗ്രാഫുകൾതെ സ്വന്നം വീഴ്ത്തിവെച്ചുകന്നയാണ് വിഭ്രാംഭം ചെയ്തിച്ചുവരും. പ്രാഥമികപ്പാഠം ദിം.2 നും നാട്ടു തത്ത്വങ്ങളുടെ ധാരുകൾ കഴിച്ചു. അതിനുണ്ടായപ്പോൾ, അതു ദിക്ഷിൽ ഒരു വ്രഷ്ടിനുനായ കുട്ടിൻ വൃശ്ചികി ഏന്നും ഹൃദയ തരുട്ടുക്കരി കുറേ സംസ്ഥാനം പറിപ്പിച്ചുവാണും ഒഴുകും കിട്ടി. ഇതിനിടങ്ങളാണ്, പണിക്കരുടെ കവിതാവാസന പൊതു ചുറ്റുവിട്ടു ചാടിത്തുടങ്ങി. വർത്തമാവുപ്പുണ്ടോ മാസികകളോ ദാനം കടക്കാത്ത ഒരു കുറുമത്തിലിട്ടിരുണ്ടാ ഒരു ചെവിയ കട്ടി, മംരജ്ഞുവരുടെ മുരുംബാഡി മുരുംബാഡി എന്നോ ഒന്നം കൂടുതെന്നും, താനേ കവിതകളുണ്ടാക്കിത്തുടങ്ങുന്നതു വാസനാവുപയോഗങ്ങളുണ്ടാണെന്നും സമർപ്പിക്കാതെ കഴികയില്ലെന്നും.

തന്റെ മകനും ഇതുമാത്രം കവിതാവാസനയും എല്ലാം ശൈത്യമുണ്ടെന്നും മനസ്സും വായ്തെന്നുമുണ്ടി, തുണ്ടാനേ കുറു

നിസ്ത്രീച്ച പരിപ്പിക്കേണ്ടതാണോ? അച്ചുനാതനെന്ന തോന്തി എന്നാലും, കാണുന്നവരാശാ കട്ടിയെ പുറമേ; വധി തിക്കിലും അഡച്ചു നില്പുവണ്ണം പരിപ്പിക്കേണ്ടതെന്ന നിംഫുഡിവും പരാധാരം തുടങ്ങി. എന്നാൽ ഈ ഒരു കാഴ്ചയും എത്തുവിധിയിലെക്കിലും സാധിപ്പിക്കേണ്ടതെന്ന നിശ്ചയിച്ചും കുറുന്നുനിന്നാൽ മക്കളെയുംകൂട്ടി കുറിക്കൽ കോഴിക്കൊട്ടു പട്ടിന്തുവരുന്ന കോദിലുക്കുത്തു വിദ്യാന് എടുന്ന തന്മാർക്ക് എന്ന പ്രസിദ്ധാഖിങ്ങനു പഞ്ചപ്പുംതുന്നിനു തീരപ്പെട്ട സാമുദ്ദൈത്യപ്പുട്ടിലെ കാണ്ണാൻ പോയി. അതു തവഞ്ചിപ്പം കാണഞ്ഞാലും മായ ആ തന്മാർക്കു തീരുമാന നിരുത്തുന്ന കാണ്ണാണെങ്കിൽ ചാണിക്കുതു ലുഡിസാമത്തുവും കവിതാവാസനയും താരിഖും താരുന്നും സന്ദേഹിക്കുകയും, അവിടുംതുകൂടുതു സ്വന്തു മക്കളുണ്ടിച്ചുതനെ താമസിക്കാനും പറിക്കൊന്നും കല്പിച്ചുനബദിക്കുകയും ചെയ്തു. പണിക്കുതു പിന്നെന്നതു ചിത്രപ്പാഭ്യാസം മുഴുവൻം അവിടുംതു അടക്കാക്കുതുനാശാഖായാണ്. അവിടെ മുന്നനാലുകൊല്ലുത്തരാണും താമസിച്ചു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ അത്യുംവരും വേണ്ടുന്ന അഭിഭൂതം പ്രജ്ഞകിച്ചു സംസ്ഥൂതത്തിൽ നില ലേക്കുവും കൂത്തിയും സന്ധാരിച്ചു. ഈ കുട്ടാളിത്തുനെന്ന തന്മാർക്ക് തീയമന്നുംവരും മക്കളും അടക്കാക്കുതു യമാവസരം ഇംഗ്ലീഷും പരിച്ചുകാണിക്കുന്നതിനാൽ എപ്പോഴും ഇങ്ങനെന്നും സാമാന്യമായ ഒരു പരിചയം സന്ധാരിക്കാൻ സാധിച്ചു. ഇതുമാത്രമായിരുന്നു ബാലത്തില്ലെപ്പണിക്കുക്കും മരക്കുവെന്ന സ്ഥിതിച്ചു ചിത്രപ്പാഭ്യാസം.

സ്വന്തമുറ്റുത്തലായ പണികൾ, പിന്നെ വളരെ

താമസിക്കാതെ കൊവിലകംസേവ മരിയാക്കി ജീവിതയും യാത്രിയും താനേ ഒന്ന് പോതുതിനോക്കണമെന്ന നിശ്ചയിച്ചു പുബ്ലീക്സ്. അന്ന ശ്രീമാൻ പി. ഐ. സുഖൻവർക്കും തൃപ്പീ വഹേതുരിപ്പനിന്ന് ‘കേരളചിന്താമന്ത്രി’ എന്നാൽ ചുറ്റം പുരോപ്പട്ടവിക്കാരത്സാധിക്ഷകയായിരുന്നു. പണികൾ തു ഭൂം ക്ഷേലുകൾക്കു തുയ്യും തൊതാനും. അപ്പോൾ കഷ്ടി ചും പത്രപതിനെന്തു വയസ്സുമാത്രം മുഖമായിരുന്ന ഇം യു ഹാവ് ചീനാമൺമിത്രത്രചിന്തനപ്പലമായി സിദ്ധിച്ചു രക്തിനിമിത്തം അന്നാതെതെ ഭരണാധികാരികളോട് സാമന്നു ദായം, കൊച്ചിരാജ്യത്തിനു ഉദ്ദോഗസ്ഥമാരോട് പ്രത്രക്കമായും പൊതുക്കയ്യാഡിച്ചിട്ടും. അന്ന കൊച്ചിയിലെ ‘വന ചാതുവത്തി’ എന്ന പുരാതനപ്പട്ടികയും ചെട്ടിയാരംഘം കൂടി രേഖും ആട്ടിയോടിക്കാൻപോലും പണിക്കരണെടുത്തുവരുമെങ്കിലും ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നതായി പറയപ്പെട്ടുണ്ടു്’ രണ്ടുംനു കൊള്ളും ഇവിധത്തിൽ കഴിഞ്ഞുണ്ടെങ്കിലും പണികൾ മലബാറിലേക്കുതന്നു മട്ടെന്തി. അധികം താമസിക്കാതെ നിന്തു റിഞ്ജിനീയർ പ്രില മാനുജാതെ സംശാരഭരതാട്ടുട്ടി ‘‘മലബാറി’’ എന്ന ഒരു ചുറ്റം തുടങ്ങി. ഒരു കുറച്ചുകാലംമുണ്ടാക്കുന്ന സാധിച്ചും എങ്കിലും അതുയും കാലം നിന്നും ഭൗമാധിനിവും തുടങ്ങി തുടരുന്നു. അററക്കാരംഞ്ഞെല്ല നിങ്ങയും ചുണ്ടി കാണിച്ചുകൊണ്ടാണ് തന്നെ.

സ്വത്തെന്നു കുറഞ്ഞാതുനായ പണിക്കർക്ക് ഇതിനിട ജീം ആരോഗ്യത്തിനു വലിയ ഉടലുതക്കിയിരുന്നു. എന്നാലും, മുൻ്ന് പ്രക്ഷണണ്ണഞ്ഞോട്ടുട്ടുട്ടിയ ക്ഷയം സാധിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രത്രക്കമായി. ഉടനേതന്നു ചീകരിച്ചുണ്ടായി ഇവിടെ

തവലും രാലയിൽ വന്നു. അന്ന പണികൾക്ക് ചെറുപ്പ് മായിരുന്നതിനാലും, ചികിത്സ തുല്യം രണ്ടു നിജീയങ്ങൾക്കു കൂടി തുടങ്ങിയതു കാണ്ടും നാലമുഖാസത്തിനുള്ളിൽ ദീനം തീരെ സുഖപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, ഇന്നി കുറേക്കാലം നല്ലവന്നും സുക്ഷിച്ചിരിക്കാത്തപക്ഷും വീണ്ടും ഇതു വരാനെളുപ്പുമണ്ഡണം, അദ്ദൈനെ വന്നാൽ അധികം അപകടമുള്ളതുകാണ്ടും വല്ല തകരാറം കണ്ണാൽ ഉടനെ ഇവിടെ വന്ന ചികിത്സി കണ്ണമെന്നും ജ്ഞാപ്പുന്ന (പി. എല്ലോ. വാരിയർ) അന്ന പ രക്യുമണ്ണായി.

എന്നായാലും വരുവാനുള്ളതു വഴിയിൽ തന്ത്രകയില്ല ശ്രൂ. സപ്ലികാലത്രോളം പണികൾ അഭ്യപാനമുള്ള പ ണിയൊന്നും എടുക്കാതെ സപ്ലേഗ്രേറ്റു പോയി സുവമായി താമസിച്ചു. എന്നാലിതിനിട്ടും, പുരുഷ നടക്കന കാഞ്ഞാക്കളാനും അറിയാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഒരു കാറ്റം മത്തിപ്പ് താനേ ഇങ്ങനു കഴിച്ചുള്ളവാൻ തനിക്കു മുഖ്യാസ മാണ്ണനു പറഞ്ഞുകാണ്ടും പണിപ്പുൾ പലപ്പോഴിം ഇവിടെ എന്നറ അട്ടക്കൽ വരിക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. അന്ന തെ ണ്ണമിശ്രാളം സ്ഥിരമായി പരിപ്രവർത്തനയെത്തുപൂരി പലതുാം തു ലോചിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒക്കാലത്തു കേരളത്തിൽ ഇ മുദ്രാശം (ചോനാട്) എണ്ണവും മുഖ്യാസമായിരുന്നവും, വീണ്ടും നിശ്ചത്താജിനു ആക്കിത്തിരിക്കാമെന്നും തെണ്ണമി ഉദ്ദേശിച്ചു. മലയാളത്തിൽ ചില മുത്രുകവിഷയങ്ങളെ മുതിപാലിക്കുന്ന പത്രഗമ്യങ്ങൾ പുരപ്പുകുന്നും ഇവിടെ നാനാക്കയാൽ ഒരു മുതിദിനപത്രം തുല്യമായി നൂക്കി വിനേനിന്നതെന്ന പുരപ്പുകവിഷയമെന്ന പണികൾ

നിർബ്ബഹിക്കുകയും, അതുപുകാരം “അന്വേതിന്തിലീപിക്” എന്നൊരു പത്രം മുമ്പമണ്ണശക്ത്യിൽ ഭൂഖണ്ഡമെന്ന തീച്ചട്ടാട്ടാട്ടുകയും ചെയ്യു. എന്നാൽ അതിനുശ്ചേ എപ്പോൾ എപ്പും കൂടുതലുകളും ഘൃത്തിയാക്കാതെ തുടങ്ങിയാൽ ഇപ്പോൾ ഒരുപോകാനിടയുണ്ടെന്നും, അതുകൊണ്ടു റംഗം മുന്നോ കൊല്ലുംകാണുക്കുണ്ടു നടക്കു ഇതിനു ചേണ്ടുനു മുലധനം ദേവരിക്ഷണമെന്നും മറ്റും നിന്മയിച്ചുണ്ട് അന്നു ഞാനുകൂടി ഒഴുവിൽ ഉള്ളിൽ പിരിഞ്ഞതും. അധികം താമസിക്കാതെ പാഠികൾക്കുചൂടി പോയി ഏന്നു കേട്ട് അവിടെനുചന്നു കൂടി ചില മാനുഷ്യരാജക്കാണുക്കുണ്ട് ‘ചാതുവൻതി’ എന്നൊരു ചുക്കിട്ടം സ്ഥാപിപ്പിക്കുകയും, അതു പോരിൽനെന്ന ഒരു പത്രം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യു. അതിലും പണ്ടികൾ തന്റെ ഒക്കെ മുഴുവൻ പ്രകാശിപ്പിക്കാനുവിജ്ഞിപ്പിക്കു. അങ്ങെനെ ഒന്നിൽ ചിലപാടം കൊല്ലും കഴിഞ്ഞു. ഓപ്പോരുക്കുകയും ആല്ലെങ്കിൽ ഒരു രോഗം ചുപ്പായിക്കം എക്കിയേണ്ടുട്ടി രണ്ടുമുന്തും ബാധിക്കുകയും, ക്ഷണത്തിൽ പണ്ടികൾ തീരെ അവശ്യനായി തീരുക്കും ചെയ്യു. ആല്ലോ ചില ദിക്കിലെല്ലാം പോയി പാഠ ചെന്തിപ്പുകളും ചെയ്യുന്നോക്കി. അഞ്ചുരക്കാണുക്കുണ്ടാമെന്നും കാണാതെ ദീനം വളരെ മുർച്ചിച്ചിട്ടു നിലയിൽ ഒഴുക്കം ആവിടെത്തന്നെ വന്നു. പിന്നു രണ്ടു മുന്നു മാസത്തൊളം വൈദ്യുതാലാപയിൽനിന്നും സകലചിലരുകളുംകൊടുത്തുചീകിത്സിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാം. പണ്ടിക്കരുടെ അല്ലെന്നും സഹായനാടിനുവേണ്ട ഒരുഭൂം കൂടാടും ഉണ്ടായിരുന്നു. ദീനം മുതൽത്തിൽ ആശ്രാംഗമാണെന്നു പണ്ടികക്കും തോന്തിയിരുത്തിനാൽ ആണി സംഭവിപ്പിച്ചുവരുത്താനു പോയി ചീകിത്സപിച്ചുണ്ട് മതി

എന്ന നിയുക്തിചും പണിക്കരെ അദ്ദേഹം മകനെ മന്മഹിൽ ചുട്ടുപുറ്റും ഉറക്കത്തോടു പോക്കും, വഴിക്കു ഒരു കാഞ്ചനാറിയിംമുൽ മദ്യത്ത് തട്ടിയതോടുകൂടി പണിക്കർക്ക് ഒന്ന് വിലങ്ങി എന്ന തൊന്ത്രക്കയും, വീട്ടിൽ ചെന്നിട്ടം അതു മാരാത്തെ അപ്പുടിവസ്തതിനുള്ളിൽ അദ്ദേഹം കാലഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

പണിക്കരെ ഈ അകാലമരണത്തിനു കാരണം സാമാന്യനു നോക്കണമ്പോൾ ‘അമിതമായ’ ജീവിതമാണെന്നു പറയാം. ക്ഷേമാശ്രതിനും മറ്റൊരുമില്ലോ, ശക്തിയിൽക്കവിഞ്ഞു ശ്രീരാമപാനം, അമിതമായ മാനസികവ്യാധാമം ഇഷ്വകയാണ് ഈതു വേഗത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തെ അവകടത്തിൽ ചാടിച്ചു.

‘സാഹസം വേഗംഭരായി
ത്രൈശ്ശിശ്ശേഷമസംക്ഷയി
അന്നപാനവിധിത്രാഞ്ഞ
ശ്രദ്ധാരണ്ണസ്യ വേരവായി’

ക്ഷയങ്ഗതിനു പറഞ്ഞു ഈ നാല്പുകാരണങ്ങളും പണിക്കരെ ജീവിതത്തിൽ പരിപ്പൂർണ്ണമായിരുന്നു. എന്തിനുയും പറയുന്നും അതിമേധാവിക്ക് അവന്നും വരാവുന്ന ആപത്തുകളിലെല്ലാം അപ്പുംജീവസ്ഥാവുകയാണെല്ലോ. ഇരിപ്പാണെങ്കിലും ഇതുവും കാട്ടിച്ചുടി സാലത്തില്ലെങ്കിൽ സിക്കർ അപാകരംഗത്തിനിന്നും മിയുകയും ചെയ്തു.

പണിക്കരെ ജീവിതമത്രയും സാധിക്കുമയാണെന്നു അഭിരുചി. കാരോ കാലത്തായി മുന്നും പ്രാബല്യത്തിൽ പാരമായി ചുട്ടുപെട്ടു കാണുന്നതും സകലാരണ

എം പണിക്കർത്തരന്നായാണ് പ്രായേണ വഹിച്ചിരുന്നത്. അവന്നാക്കെ മദ്ദറാരാ പത്രങ്ങളിലേപക്കു ടാസിക്കളും ലൈബ്രറിയും ചില ശ്രദ്ധലോചനങ്ങളും കവിതകളും പ്രഭുക്കയു ചെയ്യിക്കുന്നു. പണിക്കരുടെ ശ്രദ്ധലോചനങ്ങളും ഇപ്പോൾ ഫേബ്രൂറിൽ സാധിക്കുമോ എന്ന സംശയമാണ്. ‘അഭ്യാസി’യുടെയെങ്കിലും ഒരു വീഴ്ക്കുന്ന സാധാരണ കണ്ണമന്നവും തോൻ റണ്ടുകാല്പനകളും തുമിച്ചുനോക്കി: സാധിച്ചില്ല. ആ പത്രമോ, പണിക്കർ നടത്തിയിരുന്ന കാലത്തെ കേരളചിത്രമണി, ചങ്കവത്തി ഇം എന്നാണു ഇപ്പോൾ വസ്തുവരുടെയും കൈവരണത്തിലുണ്ടുകൊണ്ടും അവൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലോപനങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു ആ സിഖ്യുളക്കൂത്താണു നന്നായിരിക്കും. പണിക്കരുടെ വാദപരമായ കണ്ണമന്നും താഴ്ചയും തീരിയും ഒന്ന് വേണ്ടതുനന്നാണോ’.

ഈനി കിരശ്ചാണ പറയാനെത്തു പണിക്കരുടെ ഏല്ല നൃഗികളെപ്പറ്റിയാണ്. കുമാരങ്ങൂത്രമാല, ഇളമതീസപ യംവരംനാടകം, നാഗാനന്ദം മണിപ്രവാളം, കുമാരചരിത്ര നാടകം, ഭാഷാല്പുക്കതിനുക്കതാമണിമാല, മാനവിന്തുമീഡം ഇഞ്ചിനെ ആരു കൂതിക്കാം പണിക്കുർ ആദ്യകാലവരം, തു തായൽ പതിനെട്ടവയസ്സിനകം, ഏഴുവരീച്ചിള്ളതായി തോന ദിയും. ഇതിനു കുമാരങ്ങൂത്രമാലയും, കുമാരചരിത്രംനാടകവും തോൻ കണ്ണിട്ടു ഇല്ല. അതു റണ്ടും അച്ചുടിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നും നിശ്ചയമില്ല. കുമാരങ്ങൂത്രമാല ഒരു സൂചനാ ധിരിക്കണമെന്ന പേരുകൊണ്ടു വിച്ചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കുമാരചരിത്രം ഒരു നാടകമാണെന്നു പണിക്കർത്തരുണ്ടുവരുത്തായ ഒരു മുഖ്യം സംസ്കാരത്തിൽ ഒരു പ്രധാനി

നസാധിത്രുഗമമായ പ്രതാപത്രദിഷ്ടിച്ചതിന്റെ ചരാചരി കിഴുക്ക് ഭാഷണിൽ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു സാമിത്രുഗമമാണ് ‘മാനവിന്തിചീഡം’. പ്രതാപത്രദിഷ്ടിച്ചതിനു പ്രതാപത്രദിമ മാരാജാവിനെ നായകനാക്കിട്ടുള്ളതുപോലെ, കഴിഞ്ഞുപോയ കടത്തനാട്ട് പോർള്ലാതിരി ഉദയവമ്മ ഇളയതന്നുരാൻ തിരുമന്ത്രപ്പിലെ നായകനാക്കി പറേതനായ കെ. സി. നാരായണൻ നമ്പ്യാരവർക്കർ ‘ഉദ്ദോശകാരം’ എന്നാൽ കുതി ‘കവനോദയ’ത്തിൽ മനു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിനുംബാണിങ്ങനെ വല്ലോ. അതിനെതിരായി, വിദ്യാനു മാനവിന്തുമഹ്നടിന്റെ ഘുരാൻ തിരുമന്ത്രപ്പിലെ നായകനാക്കി പണികൾ എഴുതിയാക്കാക്കാനു പ്രക്രിയയാണ്. ഇതിലെ പല ശ്ലോകങ്ങളിൽ പണികൾ എന്നെന്ന ചൊല്ലിക്കുള്ളിക്കുകയാണുണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതും കണ്ടക്കിട്ടിട്ടില്ല.

നാഗാനദിയും, ഇന്ത്യമതീസ്യാധാരവരവും, ശ്രീവാസ്തവ വാസ്തുക്കം എന്ന കൂതിയും കവനോദയത്തിൽത്തന്നെ പ്രസിദ്ധ ചെട്ടിച്ചതിട്ടുള്ളതാണ്. ഭാഷാസ്മൂർത്തിക്കുമണിമാല, പട്ടാസ്വിധിക്കിനെ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിനുംബന്നു ‘സാമിത്രുചിന്താമണി’യിൽ ‘ചട്ടില നീതിസാരങ്ങൾ’ എന്ന തദ്ദേശവാചക അത്താട്ടക്ക് പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിയ ഒരു ശതകമാണെന്നുണ്ട്. നൊന്ത് വിച്ചാരിക്കുന്നത്. അത്രല്ലാതെ, ഈ പേരിനു ആജിക്കെത്തക്ക മാരായ കുതിയും ചണിക്കബേശത്തിയോ യി പാകയോ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിനുംബന്നുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പണിക്കുടൈട്ട ബാല്യകാലത്തെ ആര കുതികളിൽ ഏതുപ്പെട്ടതു മുന്നം കണ്ടക്കിട്ടാതെന്തു കഴിച്ചു ശേഖം മുന്നും കുതിച്ചരി ഇം പുന്നൂത്തിൽ പ്രതിബിട്ടുണ്ട്.

ഈകുട്ടാതെ, പണിക്കുടൈട്ട കുതിയായി ‘സാമാജ്യഗ്രിതാ’ എന്ന പേരോട്ടക്കുടി ഒരു മൊംപുസ്തകം മുന്നും ഇവിടെ ഒരുപ്പുടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതുകയാണുണ്ടിട്ടുണ്ട്. സാമാജ്യഗ്രാമ, ദ്രോഢനംഗളിം, മാനോവർബാജവാശവാശി എന്നീ കുതികൾം അതിലുണ്ടെന്നുണ്ട് ഇം മുന്നും

കർത്തിലും ചേര്ത്തിട്ടുള്ളതു്. ഇതൊന്നമല്ലാതെ, ദേവീസ്വബം ദർശനാസ്ഥകം എന്നിങ്ങിനെ രണ്ട് വേഷാനുഭവങ്ങളും, ‘നിന്മ’ എന്ന ഒരു ചെരുവുതിയും ഈ പുസ്തകത്തിൽ ചേർത്താം സാന്നതു കേരളചിത്രമണി, സുദർശം എന്നീമാസിക കൂളിൽ മന്യ പ്രസിദ്ധൈപ്പുട്ടതായതുമാക്കണം.

ങ്ങൾ വിലാപം, വിശ്വാസം, മകിഗീത ഇങ്ങിനെ മുന്ന് കൃതികൾ ഇതിൽ കാണണമെന്നു മന്യ ‘കവനക്കൗഢി’യിൽ പ്രസിദ്ധൈപ്പുട്ടതായിട്ടുള്ളതാക്കണം. ഇതിൽ ‘മകിസീത്’ എന്ന തു് ഒരു കിളിപ്പുംടാണ്. നന്മം രണ്ടും ലാഘങ്ങളായി തിരി ചുട്ടുള്ള ഈ വണ്ണയുഠി പ്രാപദിവിക്ക്ഷേഖനങ്ങൾ പ്രതി പാദിച്ചു് വൈരാഗ്യത്തിലേക്കെ വച്ചി കാണിക്കാനാതാണ്. തന്നെ പ്രാണാല്പിയ, വിശ്വചിക പിടിപെട്ടു് പെട്ട നൂ മരിച്ചതിനെപ്പറ്റം ഒരു യുവാധീ ചെരുപ്പുനു വിലാപ മാക്കണം ഒരു വിലാപത്തിലെ വിഷയം. ‘വിശ്വാസം’മാ കട്ടി, നമ്മുടെ ചുറ്റം കണ്ണകൊണ്ടു കാണാവുന്ന പ്രതി തിവിലാസങ്ങളുടെ ശരിയായ ഒരു പ്രതിബിംബമാക്കണം. ഓരോക്ക്ക്ഷേഖരി, വണ്ണനകൾ, മംഗളങ്ങൾ, ശ്രൂം ഗാരഡ്യോക്ക്ക്ഷേഖരി ഇവക്ക് സാധാരണക്കവിതാപഖതിയിൽ പണിക്കർ അനാവസ്യമായി വളരെ മുൻചുട്ടിഞ്ഞെന്ന തോ നന്നില്ല. രാമവാ വല്ലതുമുണ്ടുള്ളതിൽത്തന്നെ അതൊന്നും എനിക്കേ കിട്ടേണ്ടില്ല.

ശ്രദ്ധിക്കാണിക്കാവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പണ്ണിക്കരോടു കിടപിടിക്കരത്തിൽ കവികൾ അത്രുന്നതു ദർശനമൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിനും കവിതകൾ മനസ്സിൽത്തനി വായിച്ചിട്ടുള്ളവക്കരിയാം. പണിക്കരുടെ അദ്ദേഹാലരജത കവിതകൾ സാധാരണയിൽ കവിതയെ ത്രണമുള്ളവയായിട്ടില്ല. എക്കിലും ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ ചില പ്രത്യേകിയണങ്ങൾ അഭ്യക്തയിലും കാണാതിരിക്കുമ്പോൾ. പണിക്കരുടെ കൃതികളിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു് ഒരു വിലാപവും വിശ്വാസം തന്നെയാണ്. അതിനുകൂലും നിരീക്ഷണം, രാഖ്യാന-

ഞാനുക്കിഴ ഭവന ഇ പണിക്കരിട മുഖ്യക തകർ. മുക്കിഴരിട നാനാവിധങ്ങളായ ഭവങ്ങളെ ന മുടാട കരി എത്രഭാഗം സുക്ഷമായി കണക്കാനീട്ടിട്ടണം, അവരെ നാഡാട ദുവിൽ എന്നിരാ അദ്ദേഹപ്പെട്ട തി കാണിച്ചുതന്നിട്ടിണ്ണോ മേൽപ്പറന്ത രണ്ട് കൃതിക ഭിൽനിന്ന സാമിത്രുസികനാക്കിയോ. മുഖ്യാഗ്രാളി ടട പുതുമയം താതുപോലെതന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹയി മു ഹരും ചർമ്മിതചവ്യം ചെയ്തിട്ടിള്ള വസ്തുക്കൾ വീണ്ടും നാശ നിലവിൽതന്നുണ്ടോ, അദ്ദേഹിൽ കവിതയപക്ഷം അവരെ പുരാമ ഒന്നു മിനക്കി ഏറ്റു മാത്രം ഭാവിക്കും ചകാണുവരുതനാവാണല്ലോ നമ്മുടാട ഇന്നനേത കവികള ഏകദും. അതല്ല ധനികർ ചെയ്തിട്ടിള്ളതന്നും, പഴ യതിൽ സ്വാദി കിട്ടുതുതാക്ക വച്ചിച്ചെടുത്തു്, പ തിയ സാധനങ്ങൾ കിട്ടുന്നിടങ്ങളാളം രേഖരിച്ചു്, അവക ചെല്ലാം അവസരാച്ചിതമായി നൃഷ്ട പുതിയിൽ പാകം തുറാതെ നമ്മുടാട ദുവിൽ വിളമ്പിതന്നുതുക്കാണാണു് നമ്മക്ക നൃഷ്ട ചെച്ചിയും രസവും തോന്തനാവിതനും റണ്ടജനരാ തൊക്കു സമ്മതിക്കുമന്നാണെന്നും പിന്തും.

അബാധമായ ബുദ്ധിയും അതിന്നുസരിച്ചു വാസന യുടുള്ള ഇം കുഡി കാച്ചുകാലംമുടി ജീവിച്ചിരുത്തുന്നിൽ പലതരത്തിലായി മുക്കിഴരിട ചില ചിത്രങ്ങൾ ഇന്നിയും നമ്മക കിട്ടുന്നതിനും. എന്നാൽ ചിത്രനിംബാംഖാതു റിക്കിൽ ഇന്ന ചരിയക്കുള്ള സ്ഥാനം വാദത്രംസ്ഥാനം ഇടവരുമായിരിക്കും. പക്ഷേ ദൈവം മരംഞ്ഞവിധിയാണു ലൈം തീച്ചുപ്പെട്ടതിനും. എന്ന കുടിക്കുകൾ സുകലവും കീ ശ്വേതകിരിക്കുകയാൽ ഇപ്പോൾ കിട്ടിയതുകൊണ്ടു നമ്മർ മുട്ടി സ്വീകരിച്ചുപോയ കവിക്കേസരിയുടെ ആദ്ധ്യാവിഡാ നിന്തുന്നതിനെ മുത്തിക്കുകമാത്രം ചെയ്യുതന്നു.

കേംടി ജ്ഞാന പി. വി. കൃഷ്ണവാരികർ
പ്രസ്താവനിക്കം 10-ാം - } പി. വി. കൃഷ്ണവാരികർ

വി. നാ. ബാലചുട്ടൻകരവർക്കളുടെ

കാവിതകൾ

ദേവി സ്വരം

അനായകാണോ മുപ്പാവേച്ചുടിയുടെ ദുരം—
സൗക്ഷിഡം ശാപത്രാം
ഭിന്നകാരം ഭജിഞ്ഞം മുക്തി, സൗക്തികരം—
ക്ഷേമസിലിഡപരുപ്പേ!
ഇന്നാക്കേന്തിത്തു കാക്കം ഗ്രിമുണ്മയി! മടി—
ജ്ഞാനത്തും പിന്നെ നീഹാ—
സൗന്ധാലേനാടലാറിന്തുണ്ണാണമഞ്ഞി—
ക്ഷാക്ഷവന്നേ ദൈഡാജോട്ടാഡി

1

കാദംബകംട്ടിപത്രുജപലകനകമണി—
മണ്ഡപത്രികലാധി—
മേംബം മാണിക്യവീണാമധുരവമിണ—
ങ്ങന്ന ഗാനങ്ങൾ പാടി,
വൈദിക്കരമ്പ്പോലും വൈളിവിലറിയവാ—
നാവരമ്പൂതവിഭ്രം—
രൂപം ചൊരുളുനിക്കണം പരമഗിവപരം—
ശക്തി പാലിഞ്ഞാണ നീ.

2

അനീകാന്താക്ഷിജ്ഞ രാഘവൻമഹത്ത്വം
നിദ്രാശ്വ, ഭദ്രാശ്വ—
അനീകാളും ക്ഷേരണ്ടന്ന നടപ്പിലഭിഞ്ചിന്ത—
ക്ഷാദിപ്രതാശിയായി,
ഔലാകാക്ഷിജ്ഞാള്യം തന്റെനമയേമരിയും
ഭീഷിയായിപ്പുലേമ—
ക്രാക്കാരം ഘുണ്ട മായേ! തവ മഹിമ മഹാ—
ദേവി! മംബാരറിഞ്ഞു?

3

പ്രാണാശംഖാദിനാനാവിധവിധിക്കണ്ണം
നാസികാഗ്രത്തിപ്പക്ഷി—
ക്ഷോജിജാക്ഷാ സാ മഹാത്മാക്ഷൈഡിവിക്ക്ഷൈരമാ—
റംഭ-സ്ഥായിരാംക്ഷ
വീണാലാപേ! വിശിജ്ഞപ്രതിഭയുമരിയും
നാഡുക്കാവാൻ വന്ന നിന്നെ—
ക്ഷാണാമഞ്ചു നിലഃവിസ്പടി; രിക്വടിതന്ന്—
തന്ത്രമെന്താരറിഞ്ഞു?

4

സാരല്പുമാണ്യഭാണ്യച്ഛാളി ക്ഷൈവതിനാ—
യാസ്മാക്കാടെരിച്ഛ—
ഓന്നരംത വാട്ടേരേൽക്കാരാമരിനിര കളി—
സ്ത്രീജു നീരെന്ന കേരളിപ്പും;
മാരം ചടിഞ്ഞാണി വേദിചച്ചാര മര എറയും
ത്രാദമാദാനതിനോ
ഭാരം ധാരം ചുട്ടേരന്നാര നിയാദമേഴ്സം
നീപ്പക്കു-നീം ജുഡേ!

5

ତାଙ୍କୁ ଯୁଧ୍ୟାଯେନ୍ଦ୍ରିଯାରେ! ତାଙ୍କୁ ହିଣ୍ଡିରିଲେ
ତାଙ୍କୁ ମାରିଗ୍ରୂହିଣୀ-
କୁରିଷୁ ମୋତେ ବଜୁକୁଣ୍ଡ ଭେତ୍ରୀ ଭେଦିବା-
ଖୁଣ୍ଡିଲେଖେ ଫଂଶ୍ରୀଯାଇୁ,
ପ୍ରେରଣ୍ଡିମାତ୍ରିକଳିମଣ୍ଡାଳୀ. ଉଲ୍ଲମ୍ବନିବରାଞ୍ଚ
ପୁଜୁପାଦାଖୁଣ୍ଡାଇୁ,
କିମ୍ବେ ମୀଳାକହି! କିମ୍ବେ ମୋନେମନ୍ଦରିମ ବେରା-
ଅଣକି ତୋରେନନ୍ଦିରେଖା?

୬

ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରତତିଳ ରାଜସଙ୍କ, ଶ୍ରୀ ତଜନାନ୍ଦିଷ୍ଠ-
ଅନ୍ତିକଳୁ, କୁମ୍ଭରତେତ୍ରୁ)-
ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରତତପ୍ତିହୃଦ୍ୟାନନ୍ଦରିତ୍ତିରାଜିନ୍
ତମିଳୁ, ମିଳାତପୋଳ
ଵାଚାଲ୍ଲୁଙ୍କୁଳି ପରମିତ୍ୱ ବର୍ଷାର ରଙ୍ଗା-
ଅନ୍ତିଲୁ ଲୀ ଜାହିନ୍ଦୁ;
କୀପଣ୍ଣାରଣାର୍ଥିନ୍ତା ତବ ମୁକ୍ତି ମହା-
ମନୁଷ୍ୟରୁବିବାଣେ!

୭

ଶୁଦ୍ଧରୁ ତିର୍ଯ୍ୟ କିନ୍ତୁ କାଠିବାଯୁଦ ଗେତିଯତ୍କ-
ଶୁଦ୍ଧ ବାନ ବେଣ୍ଡ ମନ୍ତ୍ର-
ଅନ୍ତର ମୁଣ୍ଡାଣୀ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରୀଭବନିଲାହମାଂ
ଲୋକଯତ୍ରରେତତ କିତତି,
କେନ୍ଦ୍ରାଦାଧ୍ୟାୟ ପୃଣେତିର କରୁଣ ତୀ-
କୁଣ କୀ ରୈଷୁ ଚିତ୍ର୍ୟ-
ଯିଏ! ଅତ ଗ୍ରୀକୋଣାଶମିବନପଦେ-
ନୀତ୍ୟ ରଙ୍ଗିତ୍ୟଦେଶୀ.

୮

କଲାଶିଖାଳିପାଲିଯାଲେ କରମନ କହିଯାଇ
 ଦୂର ରେକର୍ବାଜୁଲାଙ୍ଘିତା
 ଅରଲାହୁଙ୍କାରମାନଂ ଶୁଦ୍ଧିମଣିମର୍ଯ୍ୟା
 ରୈପାଣ୍ଡିଲବନ୍ଦୁଷୁଣ୍ଡାନ୍ତିରିମର୍ଯ୍ୟା
 ଗିଲାହିନ୍ଦୁକାଶରୀରକଣ୍ଠଶିରିମଲର ବିତରଂ
 ମନ୍ତ୍ର ଧୂଲିକର୍ମିତାରୀତିରେ
 ଅପାରାଯ୍ୟ ରୂପରେ ଚାହିଛି ନିରାପଦିତେ!
 ଦେହି ମେ ଦେହିସେବ୍ୟାଙ୍କିତା

സൗമ്രാജ്യത്വം

(കിളിപ്പട്ട്)

തത്തമേ! വരികരിക്കത്തു വന്നിരിഞ്ഞ നീ;
വർത്തമാനങ്ങൾ ചാഞ്ചലീടെടോ! വഴിപോലെ.
ചാഞ്ചലോഹനം ചിതംചേന്ന് നിന്മാച്ചിക്കളേ—
ടോരത മാധ്യമുള്ള പാലിതാ പാനംചെയ്യുന്നോ.
ഉത്തരമിഷ്ടം കേട്ട എത്രപറം കിളിമക—
ഉത്തലുള്ളതു പോക്കി വൃത്തിയായുംരെചായ്യാൻ.
പുകയായനേകയായേരൊരു മഹാശൈഖണി
ലോകമാകവേ നിരഞ്ഞതപ്പൂഞ്ഞം വിളഞ്ഞുനോ;
യാതോടു റക്കി തന്ത്രം പാതിരഭ്രികർ പതി—
ച്ചാഡിത്രുചന്ത്രമാദമഗിയും പ്രകാശിഞ്ഞു;
അഞ്ചാത്രിയായും ഭവനേപ്പറിയായുള്ളാര—
ചുതനാലുഹരിയെചുതസാ വണ്ണണി താൻ,
ഉത്തമോത്തമമാകും ബ്രീഥിഘണ്ടാനുജ്ഞത്തി—
നീഃരത മാധാത്മ്യം തെള്ളി ചൊല്ലിവൻ മാലോക്കരു;
വിത്തച്ചും പ്രാണങ്ങളും പാലിച്ചു നീതിന്റെയേ—
സത്തരം പിഴഞ്ഞാതെ നിത്രുവും നടത്തിയും,
ജാതിനകാണ്ഡയച്ചയോ താഴീയോ ശാന്തിക്കാതെ
ദ്രിക്കാതണ്ണും വൃണ്ഡ മേധയുള്ളവർക്കുള്ളും
വാദമരംദ്രോഗങ്ങളുംരോന്നു നൽകിയും—
വാദംശസ്ത്രിതമാരുള്ളുന്തുക്കൾച്ചുഡുത്തിയും,

പക്ഷപാതമായും ദണ്ഡുരമുഖം, രക്ഷാനാക്കി
 ശിക്ഷയോ നൽകി മുജാദക്ഷിണം ചെയ്യാൻരായും,
 ബഹുസന്നാധം പടക്കപ്പേണ്ടും പട്ടാളിയും
 യുദ്ധസാമാന്യാളം യുദ്ധമാഘാതകവിയും,
 സാമ്പ്രദായമരജപ്പാലും സാമർത്ഥാക്കിക്കാണും;
 സമ്പ്രകാലയും പ്രിട്ടിഷ്യാസാമ്രാജ്യം ജയിച്ചുനാ.
 നൃയമാജ്ഞരം പതിപ്പിക്കയാലിത്തന്തി—
 രായിരം കരംകൊണ്ടുമർക്കനാലുംഘിരം.
 സാശ്രം കിടങ്ങായും, മലകർ മതിലായു—
 മേക്കന്തിരംപോലെ കാണംഗിസ്തുംഉജ്ജ്വലിൽ;
 പുണ്ണിപിസ്തുതുമ വൃജാഭവിതരസം സദാ
 സഞ്ചാരിക്കണ്ണ സമാധാനദേവത താനേ.
 വാനവിശ്വരരപ്പേണ്ടും പ്രമിരൈ സ്വർഗ്ഗനിക്കാതെ
 മാനമാർന്നിതിലുള്ള മാനവപ്പുരിഷകർ.
 അവിവിശ്വാകികളിലുമാകാശയാനാഡി—
 മാവിലമംഗളാരതവണ്ണക്കു നടക്കുനാ.
 പ്രിട്ടിഷ്യാസിംഗരക്കാട്ടിക്കൂത്തന്നിലുംകാംറ
 തട്ടിടന്നവക്കാമുണ്ടുമെല്ലു ചൊരുവു!
 വിട്ടിട്ടം മഹാമഹമായതിന്റുകീഴിൽ ചെന്ന—
 പെട്ടിട്ടിലെന്ന നമ്മുക്കല്ലുക്ക് മനഭവം.
 കയ്യുക്കു മുട്ടനാവൻ കാലിയക്കാരനെന്നോ—
 തിണ്ണുചിത്രയല്ലും മുടിനേതന്നുമാരോഗ്യം
 തന്മാർ തന്മാർക്കു ചേരാ ധന്മന്മാർ തിരികാതെ
 തന്മാളിൽ തച്ചും കൊന്നും നാട്വാണിതു മനം.

മനുഷ്യവസ്ഥക്രമൈനിങ്ങിനി വരാത്രെക്ക്
 ണ്ണായ്ക്കു ജനാദ്യപാസനിഗ്രഹപണ്ഡവരുത്തെന.
 ഉള്ള വന്നുവും തരക്കുള്ളേം പൊളിച്ചുവരക്കു
 കുക്കാളി ടച്ചെയ്യുടുക്കും കൊള്ളിവെച്ചുരിക്കവോൻ
 കഴുത്തും വരുന്നാവെന്നുള്ള പേടിക്കേന്നാട്
 ദാഖലത്തിൽ കവിഞ്ഞിപ്പുണ്ണിരിപ്പുറിപ്പുയണ്ണാ.
 വെള്ളക്കാഞ്ചെട രാജുതെരഞ്ഞുമെ പിന്നോടിച്ചു
 വെള്ളത്താർമകൾ വിളയകുന്ന വേണ്ടാവുന്നും
 വീഴ്വും വിവ്യാതിരും ഓരോളീബ്രിട്ടീഷ്യയ
 സുംഖനിങ്ങളിച്ചുയന്നംജപ്പിക്കുകയാണെ
 ദീഷ' പ്രദിക്കളും ദീരാച്ചാരത്തിനുരവാരം
 നിഷ' പ്രഭേരായുന്ന ശ്രദ്ധസംബന്ധങ്ങളും
 അന്യവിശ്വാസങ്ങളുടെ നിബന്ധം കല
 ന്നും താമിന്റുംപോലെ കിടന്നോരവന്നിയിൽ
 വിദ്യുതം ദേഖിച്ചുവും ഒട്ടലും മാറ്റുന്നുമെന്നും
 സഭ്രാന്നുകളിയും രാന്തിയും വളന്നതെ.
 പഞ്ചസാഹരതിലും പാലാക്രമിക്കുന്നതിലും
 പ്രഭാവിക്കാവുമെന്തു അബുചില്ലാളാജു തെര
 കെന്നുകുറഞ്ഞരാം ദയാലോരമാനേന്നും ജോർജ്ജു
 പഞ്ചമൻ ചാക്രവർത്തി നിതിമാൻ ഭരിക്കുന്നു.
 ഏകാംഖ്യം ഇണ്ട്രൈക്ക് തീരുട്ടുടക്ക “വാക്കുവിധി”
 കരിം എപ്പറുന്നാം ദയാലീലന്നീ പ്രധാനമാണും
 പരിപാടിക്കുപകാലനാജുഫലമിവിട്ടാനെതു
 കുറവും സംശയപ്പെട്ടിട്ടും ഒരു കാജനിയും കൂടാ,

പണ്ടു ധന്തജൻ മഹാരാജസുഖത്തെച്ചു-
 കൊണ്ടുതാൻ കേരളവിപ്പുട് ‘ധിപ്പി’ യിവലുംനൈജി
 പട്ടാളങ്ങളും മറ്റൊരുഭൂഷണം സമ്പ്രദായങ്ങൾ
 മട്ടാളം മഹീനയം നാട്ടായും നിരക്കാവേ
 പട്ടംബുരാലംകാരപരിശാഖിതനായി—
 പുട്ടാഡിഷകം മഹാഭോധമാജ്ഞാഭാടിനാൻ.
 ഏഴുമെന്നധപർശ്യാക്കമരച്ചൻ കാത്തകാലം
 താഴുതെ ചുത്തോരിന്ത്രാപിണ്ഡരാജ്ഞരി പരം
 ഇന്നങ്ങളും സഹലഭായും വന്നതു നിന്നജ്ഞവോ—
 ജിന്നങ്ങളാരവസരമെത്രയും സൗഖ്യങ്ങൾം.
 ഇത്രയും മഹത്തരഥിസുഭാഗാധിക്രി—
 സ്വതുഛിഞ്ഞകാജുമില്ലേജ്ഞാ മാലോകരേ!
 അതുകൊണ്ടു നിന്തുത്തോന്തിച്ചു നന്ദിച്ചിരി—
 നീയവസ്ത്രത്തിക്കവില്ലസന്താപിഡരം
 ശ്രൂതുജ്യനാമിന്നിധ്യാചക്രവത്തിയും മേരി—
 ചാക്രവത്തിനിതാനാഭവാനാളിനിമേലും
 നാല്പ്പരാക്കതനാമീശൻതന്നെട കുപാബാലം—
 ദാപ്പരാഭാരം വധിച്ചിരിപ്പാൻ ശ്രാത്മകിഷബിൻ!
 ഇത്രയും ചറഞ്ഞതാന്തു തത്തമെപ്പാണും തന്നെൻ്റെ
 പരംനം ഒന്നാക്കിപ്പിന്നീടിനാൽ സുഖംശൈം.

രജ വില്യാപം

തിന്റെപ്പുണ്ണം തമ്മുറിൽക്കെല്ലാങ്ങൾ കടം—
പോലെ പ്രചക്രിയാളം
മുഞ്ഞിപ്പോയി ദഴിക്കു; ക്ഷേത്രിരിളിക്കമിളം—
കാരെ താനെ നിലച്ചു;
മന്ത്രിക്കാണ്ണനു ശ്ലാകപ്രതിതിഘ്രം പാക്ക—
പ്രപ്രാംട്ടനു മെന്നം
തദ്ദീപക്കാണ്ഡർഡാരും കരാരു പുഞ്ചവാനിൽ—
നീടിനാനാട്ടലും.

1

കണ്ണിനു കണ്ണുനീർ നിരച്ചിടക്കമിടൻ വിച്ചം
വീഡ്യുതകാണ്ഡാളു മിനി—
ക്കുണ്ണി മുഖാവിക്കോളടിഘ്രം നടക്കിൽ—
ചെട്ട് വസ്ത്രം ദുന്നി,
മന്ത്രിൽ ചൈച്ചതന്നുഡ്യുപ്പടി പൊടിപ്പുരളം—
മഴ വാടിക്കിടക്കും
പെണ്ണിനു വുമേനി താദ്ദിദ്ധമിതനവനിൽ—
നീടിനാംനാളു ചെയ്യാം!

2

നാട്ടാബേജ്ഞാം വിസ്തൃതീലവള്ളുവിശ്വതിൽ—
കാലുമ്പ്രതിനാശ തതനു—
സ്ത്രാളഞ്ഞു! കഴിഞ്ഞതീടിന ഒമ്മ; വലിതാ—
യള്ളു വർഷാനിണിഃമം;
മേട്ടാലാങ്ങം ഭേദാകാണ്ഡിളക്കിമാഡ്യലി—
വേദളിൽ കഷ്ടമായാർ
നീട്ടാനാഞ്ഞി വയ്ക്കാണിയുന്നതാങ്ങ വിളി—
ക്കാവാൻ മേരിട്ടിങ്ങനാ.

3

അതു മട്ടാളം കരം പ്രസ്തിനടന്നയിൽ
 പാട്ടുകാരൻ കണ്ണക്കേ—
 ശ്രീഹന്മ മുള്ളം; ജുക്കനിതു ചിരക്കിഞ്ഞോ—
 കൊത്തു കാറിച്ചുള്ളം;
 പ്രേമം, വിഭ്രാന്തി, താപം, ഭൗമിവയിലല്ലി—
 സ്ത്രാക്കവേ രക്തനാഡി—
 സൗമം സൃംഭിക്കയാലകമ്പകളും വന്നി—
 എനി, മുത്തേ നല്ലുതായീ.

4

പാരം വീപ്പിച്ചുലജ്ജാത്തരിയുമൊരു ദുഖം,
 മുത്താളിമ്പുംപുംയാരം—
 സാരം തിന്തിക്കലങ്ങിടിന് മിച്ചിക്കർ, നിരം
 മന്ത്രി വീണ്ടും ക്കപ്പോലും,
 ചുരംപോലെ വിളത്തോടുകൂടിവയാട്ടു—
 പ്ലൈയും യന്ത! വിഭ്രം—
 സാരഗതിന് വിഭ്രയാഭോട്ടിളക്കുമൊരു വെദം—
 പാമ്പയുള്ളുംപിരിന്നു.

5

ക്കണ്ണാ രണ്ണാ മണിക്കൂറിട മനമറിയാ—
 മട്ടിലെന്നൊക്കലോ ചെ—
 യുംനാളംതുള്ളമാത്തിക്കടന്നു ചിലെണ്ണി—
 റാഡവൻ നീനി നോക്കീ;
 പോന്നാമുംചുവുകത്തിനുമലരടിപ്പണിയും
 കാത്തതൻ ഒമ്മു ഒമ്മെപ്പു—
 തത്ക്കണ്ണാടക്കുച്ചുമത്തിത്തുക്കാഞ്ഞാകവിയം
 ശഞ്ചാദം വുണ്ണുംചു—

6

“മാനം, രഞ്ജാദ, മാനുപ്പണമമയുറമാം

സീപ, മൊക്കേനമട്ടിൽ..

ദ്രാനം തൊട്ടുള്ള നാനായിശ്വരമിണ..

ങ്ങീടുമെൻപ്പാശനനാഡി!

ജനാനഭ്യുംഗനകതുപാടുതമണ്ണയവതി..

നാളി നിന്നന്ത്യായാം..

ജ്ഞാനം ഏകവരദ്ദേ; തവ വിമലകമാ..

വന്നു ശേഷിച്ചിട്ടേ.

7

സപാതത്രുംതോട്ടുകൂടി സപരഞ്ഞയങ്ങമാർഡി

നിന്നെന്റെ ജീവൻ, ക്രമത്തിൽ

ഒന്നക്കനം വെച്ചു വാനോർവ്വനിതകളുള്ളീ..

ടന്നൊരുംസന്നതിൽ

അത്രക്കംവിട്ട് ലിനി, ക്ഷിളികളിലുകമാ

നാദനഭ്യുപ്പിഭേദത്രും

സ്വീതന്ത്രാട്ടാത്ത പുത്രൻമണമണിയുമിളി..

8

കാരം തെള്ളുറിട്ടേ.

ആരുംവശാനിമിത്തം ചിലതിവന്നരച്ചു..

ആനന്ദത്രു മരിച്ചു..

ബേശാം പോകാം യഥാത്മസ്ഥിരികളിലിയവാ..

നാക്കമയ്യോ! തെങ്ങക്കം;

ദേശാചാരാനാജ്ഞാരം സൃഷ്ടിതമലപമട്ട..

തതീച്ചവാൻ തത്പച്ചിന്താ..

എണ്ണാലോലം മന്മുഖിന്നനമതി കുറയും;

തത്തട്ടേ ഭിന്നഭിന്നം.

9

ദേവമാരജ്ഞി നാട്ടം, നർക്കവുമിവിടെ—
 തത്തനാശാവണ്ണന വന്നാ—
 ലാവട്ട്; നാം നയിച്ചു മുണ്ടുമസ്താനീ
 ജീവിതാ സ്വപ്നത്തല്ലോ;
 ജീവൻ അല്പിൽ സൗഹീന്യേ! ഇനന്മണംയുരെ—
 നാകിലിനാമമാരെ—
 ദ്രോംതാൻ ചോകമപ്പോളുമിതപരചിദാ—
 നന്ദകന്ദം ഭ്രജിക്കാം.

10

താരണ്ണത്തള്ളലോ, തങ്ങാമനമിൽ—
 കഴന ഗാനങ്ങളാഡോ,
 പേരണാക്കാൻ തുനിത്തില്ലിവനിലകമല്ലി—
 എത്തള്ള നീംയന്നമുളാ,
 അരുദം വാഴിപ്പി; ഏനാകിലുമൊങ്കി സമയ—
 തത്തള്ളത്തിപ്പുഠാരം
 ചോകം നിന്റും ചവുത്തുള്ളതുമ പുതിയ പാ—
 റത്തിലെംബാന്നായിരിക്കും.

11

സാരാനർഹലപ്രകാശപ്പുരിം പുരളം
 ദിവ്യരത്നങ്ങളേരു—
 ക്ഷീരാവാരത്തിനക്കളിൽ പരമിക്കരിഞ്ഞും
 കവറത്തിൽ കിട്ടും;
 ഒഹാരാരണ്ണ-ചുഴിക്കരാട്ടകളിലില്ലെങ്കാം
 മുഖം വൃത്തമാക്കു—
 നോഡ്യൂലുവഗ്രാഫോ; മവകളിലെങ്കനാ—
 ട്രാന്റ കേളിപ്പേട്ടുന്നു.

12

ക്രൈസ്തു റാണി പത്മാവതിയുടെ വർഷം
സൈമൺസുമാരു, ലക്ഷ്മീ—
അയിക്കണ്ടായ ഒദ്ദേശപ്രഖ്യാത, സരളം—
ദേവിതൻ ധാരാവിലാസം,
നീയിതും നിമ്മലന്ത്രീഭാസമഹിമകളാൽ
പൂണ്ടുക്കായുണിരജ്ജാം;
വാഴിപ്പാനാവതാണോ എന്തെനില വെറം—
മാംസദുഗ്രീക്കണ്ണരഥാർജി

13.

എതാക്കാലം കൃതാന്തൻ നിജകരിനകരം
നിന്നിൽ വെച്ചു, തുംബാര—
അറിതാവും ഒങ്ങുമണസ്തിരമണിയമിളം—
ചുണ്ടന്നൊത്തുയായീ,
വീതാധാസം വിലോധായരംഭിച്ചില്ലെല്ലം
കാന്തി മണീ, കുടക്കാ
വാതാവശാർ പ്രപഞ്ചത്തിരയടിയിലക—
ചുപ്പട്ടി നീ ചോട്ടിലായീ.

14.

ആക്ഷുദ്ധ വിമർശ്ചുരിയവതിനസാ—
അഞ്ചലാക്കാ നാനാ—
പാകം പറഞ്ഞ ദിവ്യപ്രസ്തിയുടെ വികാ—
രണ്ടിൽ വിശ്വേംതതരണാർഡി;
‘ലോകം രംഗം, നരയാർ നട’രിതു വളരെ—
സ്നാരമാം തപ്പ, മെഞ്ഞാ—
പോകട്ട; മാംസമേംമലകലിത്തുടര്—
ക്രൈസ്തുരംഗിയുമാണോ?

15.

യീരഗ്നീസ്യുനസ്സുാധിപനാട്ട കരബാ—
 ഓ, ഓപനാളുള്ള ചെങ്കാ—
 ലീ റണ്ടിനം നമിക്കാരെതാങ്ങ പഴിയ മഹാ—
 ശക്തി മീതേ ജയിപ്പു;—
 സാരജേഞ്ട! തങ്കും കുറയമമനസരി—
 ചുന്ന മോക്കങ്ങളുംരോ
 നേരതോണാവിയത്തിൽ തിരിയ; മതു തട—
 തടിച്ചവാനാവത്സ്യ.

16

ഹാവണ്ണുംകാണ്ടിണാം പുതുമ, ദവിതകാ—
 ണ്ണള്ളു സത്കീത്തി, വിദ്യ—
 ബുഡാവംകാണ്ണള്ളു മാനുസമിതി, രണ്ടപ്പട്ടം—
 മുലദാം വല്ലുതാം
 ഇവണ്ണം വള്ളുനീഥം ഇനമവിലമൊരേ—
 വാതിലിൽ തടികടി—
 അജീവനതാമാദിമുലപ്രകൃതിയിലോട്ടവിൽ
 ചേന്ന ചേരനാവല്ലോ.

17

ബാലാദിത്രുന്ന കരതാലരിമയോട്ട തദ്ദോ—
 ദിംബു പാടലഭ്രീ—
 വീലാരംശം മുഭാതപ്രകൃതിയുടെ മുടി—
 സ്ത്രീശ്വരാണ്മാംകനാങ്കൈ
 മേലാബലത്തും വിവരത്തിന്റെവിച്ചാ—
 രിച്ചുനേരക്കന്നതിനം
 മേലാതേ നിരന്നാട്ടുക്കം പാടമുടല പനിർ—
 ഷുഡ ചുംബിച്ചുട്ടിനു.

18

കാമന്ത്ര്യവെള്ളിലാവിൽക്കണ്ണിർമരയാട് കൗൾ-
ഒച്ചുട്ടേ മുട്ടം പ്രസൂന്.
ക്ഷേമം ചാത്തിസ്സുശ്രദ്ധയേപ്പാടി വിതറി വിജ-
ഞ്ഞന മല്ലിമത്തുള്ളി
ആമട്ടുച്ചുണ്ണാൻകിരിയുടകലുല—
നേത്രാംചുറിര വീഴം
തുമന്തതിന്തുള്ളിയാലെ വിശലംതി പുമാ
തനന ബാഷ്പം ചോഴിപ്പു

19

നാഭാന്തല്ലുമനിഷ്യാധിയിലവകരു—
ചേവക്കാരത്താലുമിന്നനു—
വേദാന്തകണ്ഠവള്ളിച്ചും വിരഹമണി ദാടി—
ചുണന മഞ്ഞനവെക്കിൽ
വാദാത്മം അണ്യാഖ്യാതാ യതികളുടെ വെരു—
കാവിരിണ്ണേറുസംഗ—
താരീഡാഹംവകാണ്ട നീട്ടം രസനകളെ മു—
ഞ്ഞത്രാം മുടിവെക്കണ്ടി

20

പാതിപ്രത്യുതാപക്കാടിയുടെ പരം!
ദിവ്യികരാരക തട്ടി—
പൂതിത്രും വന നിന്നെങ്ങിലുകാവതിനിനി—
സ്സുഖ്യുമണ്ണന്നിലിഞ്ഞ
പാതിപ്പുട്ടം ഭവച്ചുണ്ണാലവവലിയിലക—
ചുട്ടു കാലാലമരങ്ങിന്
വാതികരൽ പോയി മുട്ടാത്താരിച്ച വക്കമൊരുളു—
ജീവിതം ഭാരത്രം.

21

നീലക്കാർത്തുടി മഞ്ചന്നിതു മതി; ഏകാട്ടാം
മിന്നാൽ പായുന്ന നാഡി—
ജാലാത്തിൽക്കൂടി; ദീർഘരപസന്നനിളക്കവേ
ബാധുവഷ്ഠം വരുന്നു;
പാലഞ്ചുവാണനിയാളേ! തവ വിരഹവിച്ചാ—
രാംഘുഡിക്കോളിളിളിക്കം
കാലത്തിനൊത്തിരിപ്പു! കണ്വന്നട കരിം—
ക്ഷേട്ടിതാ പൊട്ടിയല്ലോ!

22

സ്രൂജേയക്കട്ടപോലേ പരിമുഖലതപ്പു—
ഞങ്ങനമാധ്യംബരത്തിൽ—
ക്കാശേ! ഒപ്പുംതെ, ഗൈസൾികമലുരിമയെ—
തതൻകള്ളിംതാഴിയാക്കി
ഈലേയം മാത്രമായോറണിയലെട്ട് മിഥാ—
ബുദ്ധിലിലാത്തപ്രസാദം
അങ്ങേ മേലേ വളര്ത്തിബുദ്ധവതി ത്രവനരം—
ഗതതിൽ നന്നായ്ക്കില്ലാണീ.

23

തൊനോ നീർക്കെട്ടി മുട്ടനൊങ്ക നയനതടം
വിഞ്ഞി മന്ത്രിങ്ങിഞ്ഞി—
ദുരിനോൽക്കണ്ണാപരീതൻ വിരഹവിധുരതാ—
ബുസരാംഗങ്ങങ്ങാട
രാണോച്ചംകണ്ണി! മുളിക്കും ചരംഗമിടകല—
സംശയ മാറ്റും ചവിട്ടി—
സാംഗനാങ്കരാ ജീവിതായോധനമുറിവുകളേ—
അംഗി വാദണംപിന്നു.

24

ଶ୍ରୀତଥିକାଳଂ ବୁଝନ୍ତିମାର୍ଗତତତ୍ତ୍ଵ ଚରମକଟା—

ଶ୍ରୀରାଜଙ୍କଳେ ପାଦଂ

ଶ୍ରୀତତତତକଳାଣ୍ଡ ହୃଦୟାମଣି ବେଳିଯିଲା—

ଶ୍ରୀତ ତୋଳନାରାଧାୟି

ଶ୍ରୀତରତତ୍ତ୍ଵାଲେ ମୁଠରତତଣ୍ଣକିଲେବାହୀତ

କରାମନକଳାରା ପୁଞ୍ଜକାଂ

କେକତତ୍ତ୍ଵାଲେ ବେଳନ ତାକି ଗ୍ରହଯୋତପାହଣି—

ଶ୍ରୀନିବ୍ାସ ବାନ୍ଧିଲ୍ଲ.

25

ବାତର୍ଯ୍ୟାସଂଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ବିରିଷ୍ଟତା ପୁରା—

ରାମବାନ୍ଦୀକଳତର—

ଶ୍ରୀତଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ତଲୋଟିପୁଲପୋଷ୍ଟର ପାଶ୍ୟା—

ଯାର ତାଙ୍କ ନିରତି

ଅନୁତକ୍ଷଂ ମାରୁମାନ୍ତ୍ରୀ! ତବ ତରବେମା—

ଯୁଦ୍ଧ ବେଳୀରୀ କିନକେ

ଶ୍ରୀତକଳ୍ପାର୍ତ୍ତିର କର୍ତ୍ତୃତ କରବୁମହଲମ,

ଫ୍ଲୋହ୍ସ୍ୟିରାନ ମେଲିକ.

26

ସାନନ୍ଦଂ ଶ୍ରୀପ୍ରଭାତୋତ୍ତମାତ୍ରମହିମ ପୁକ—

ଶ୍ରୀନ ପହଣ୍ଟି ପ୍ରଜତିନୀଳ—

ଶାନତତାଲୋ ଗ୍ରବ୍ରାହ୍ମଂବତ୍ତି ତୀରମଣୀ ତଳ—

କେକକିଳାର ପୁଞ୍ଜକର୍ଯ୍ୟାମ୍ଭା

ତେବେନ୍ଦ୍ରାବାଣିରାତ୍ରେ! ପ୍ରତତ୍ରଯୋଦ୍ଧ ସମ୍ମି—

ପିତ୍ତ୍ଵ ନିନ୍ଦାଲୀଖଲନିର୍ଦ୍ଦୟ—

ଶ୍ରୀନ ପରିପ୍ଲେ; ନିନ୍ଦାଲୀଖଲ ନିର୍ଦ୍ଦୟ—

ଶତରିନ୍ଦାର ଦ୍ଵିତୀୟମ.

27

പ്ര പാ മാ റ റ

നാട്ടിൽ പരിപ്പൂരണസപ്രവാഹം

കുദ്ദിപ്പുള്ളിങ്ങനു മലയ്ക്കേശാട്ടം

“ബ്രിട്ടീഷ്സാമാജു്” മരം സമുദ്രി
പ്പുട്ടിനു മിന്നനു വിലാസപൂർണ്ണം.

1

എതിക്ഷവാനായമട്ടത്തിടാത്ത-

സമിതിക്കരണപ്പോട്ടുള്ളയച്ചയോട്ടം

ഇതിനെൻ്റെ ഗാഖാവലി നാല്യചാട്-

മതിത്തിനോക്കാതെ പടന്നിരിപ്പു്.

2

കല്പദ്രുമംപോലെ ദ്വാരക്കണ്ണേം

കാമം വളക്കണാതിതിനു കീഴിൽ

കാലത്തു വിഗ്രഹം ലഭിക്കുമ്പും

കാളിനു താപം കളിയുന്ന പ്രോക്കം.

3

സാമന്ത്ര്യപ്രാലറിതിൻ്റെ ചുവട്ടിൽ

കാമം സമാധാനമിയന്നിട്ടും;

സീമന്തിനീറ്റിപ്പിശരണങ്ങളാൽത്താ—

നീ അനുവക്കിനുഭിമാനഭംഗം.

4

ഇംമട്ടി മാനത്തില്ലയന്നതാമി—

സ്വാതാജുപ്പുക്കൾതിനു കാവലായി

ഇംജിസ് ധാരാവാരനുംനും—

ജോർജ്ജുസ്റ്റീഫന്നാനിതു സാർവ്വജനമന്ത്.

5

നാനാമതാചാരപരാധിവാസ—
സ്ഥാനാധിതം മണ്ഡലിനഭേദങ്ങൾ—
താനേകനാധിനട്ടാൽ വീച്ചേരാലോ—
താനേ രഹിക്കേണിന്തു ചാർജ്ജത്തി.

6

കാലത്തിനം കാരണമായോ ജഗത്തി—
നാലംബമാധിത്തു വെളിച്ചുമേടി
ചോരത്തുട്ടപ്പറരാൽ മണ്ഡലം
ചേരുന്ന ലാസ്പാനദിത്തൻ ഒപാലൻ.

7

രാജന്മാവംശത്തിനാരിസ്തനായോ,
തേജസ്സുകാണ്ഡജപ്പാതിനാശിയായോ,
പ്രജാഗണത്തിൽ സമവത്തിയായോ,
സൗജന്മാവന്പനിധിത്വനായോ,

8

വാരാനികർക്കുംക്കുരുമീനായോ,
നേരായോ ജഗത്തിപ്പാണുള്ളം വദിച്ചു,
ശ്രീരാജരാജേശപരമഞ്ജലിക്കപ—
സാരാംഗദ്വിതീൻ സരസം ജയിപ്പു.

9

(അ യ ക ന)
മട്ടംതെ താൻ “ധില്ലി” പുരത്തിലെത്തി—
പ്രകാശിഷ്ഠകോൺവത്തുല്പി നേടി
മട്ടാളമിന്ത്യാവധുവെച്ചുട്ടു—
തെരാതെ വേദാനവിച്ചനാരൻ.

10

ഇന്ത്യി രാജവതിയാജ്ഞാജിത്തു;
വന്നു ദ്രും ഭാരതപുണ്ണുപുത്തി;

ଅନ୍ୟାନ୍ୟତାଯୁ ଜୋଙ୍ଗେ ବନୀଶବୀରେ
ନାପରମମାତ୍ୟ ଚେଳିଗୁ ରାଜଶବ୍ଦୁଃ.

11

ଶମ୍ଭିଷ୍ଠପୋଲଙ୍ଗ ଯଥାତିକ୍ଷେପ
ନୀମନାବେଶ୍ରନୀରୁ ପବତି
ସାମ୍ରାଜ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମିକଣ ସପତିଯାଇ...
ଚୁମ୍ବେ ବିହିଷ୍ଟନିତୁ ମେରିବାଣ୍ଟି.

12

ଉତ୍ସୁମରାଯୋରି ଯରାତ୍ମକ୍ଷିଟି
ନରୁତ୍ୱରୁଗଂ ଚିତ୍ରରୁଗନାପୋରେ,
ସପ୍ତକ୍ଷେତ୍ରମିନ୍ତୁ କେଷଫ କେଷଫି ନାଟ୍ରାଂ
କବିଷ୍ଠିତ୍ୟମନ୍ତ୍ରିନାଲିପୁର୍ବି ମେତ୍ତ.

13

ମାନଂ କଲାନୀକାନେ ନ ସାର୍ପିବେନ୍ତମ...
ସମାନଂ ଯଥିଛ୍ୟାନିବିଗ୍ରହମନ୍ତେ
ଅନ୍ତରୁ ନମରାହିକାନ୍ତିନିର୍ଦେଶର ନାଲେ...
ଝୁକନ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟମାନିତକ୍ଷେତ୍ର.

14

ଅନ୍ତରୁ

വിശ്വാസ പം

മഹിതാംഗുംവന്ന പുകളുടെ ചരിത്രകാരൻ
മുദ്ദേ കർമ്മ അനച്ചിത്രപട്ടത്തയല്ലോ
തരുകാശങ്ങിതിയിലെഴുതു നിവൃത്തി നേരേ
ചായംകൊടുതു മിചിജവകി മിനക്കിട്ടേണോ!

1

മാധ്യമയല്ലെന്തിവിട്ടിന തുച്ഛപോലെ
കാണുന്ന കഞ്ഞികിരം കലങ്ങം നടപ്പും തിൽ
വണ്ണിപ്പുകാശനിയി വഞ്ഞുകരണെളാലേ
വാഴ്ന്നിഷിട്ടുന്തിനിന്നന് തുടങ്ങാമേണോ!

2

ആകാശ,മംബുധി, മരക്കിലെന്നിവറി—
ലോന്തരിച്ച വഹി പിടിപെട്ട വളന്നംവേണോ!
മിന്നം കാതിർക്കുകവിഞ്ഞുകുളിക്കിട്ടിപ്പുകൾ.
കാണിക്കുയെ കതിരവൻ പരമിന്നുജാലം!

3

അങ്ങോട്ടു നേരുകൈ! ചുവഴ്പു, വൈള്ളപ്പു, പാശ—
ഡെന്നിനിരംഞ്ഞിട്ടിന്റെയാരംബുരുരുതും
ചെന്താരമാവാക്കുമുഖംസമയം വിരിഞ്ഞതു—
പൊള്ളുന്ന പൊങ്കുയുടെ ചന്ദ്രിഷന്റെണ്ണോ!

4

കല്ലോലമാലകളടിച്ചടക്കിവിട്ടുണ്ട്
വാരാണിയുള്ളനവരനേന്നിരുന്നേരം
വാനതട്ടിഞ്ഞുടക്കുംഭാത്തിജന്നാനേരം
ജാജപല്ലമാനങ്ങാരാശി പരന്നതാമോ!

5

ଅତିରିକ୍ତମରୀଯୁଗାନ୍ତ କଣ୍ଠ ଧୂରଦଂ
ମୋହାରୀରୁ ପରିଗ୍ରାମଭେଦଙ୍ଗତାମୋ!
ରାତ୍ରିଷୁକିଳାଗ୍ନୁମହୂର୍ତ୍ତରମଞ୍ଜୁକରିଲେ
ଶୋଭମତକାର୍ଯ୍ୟରୁପୁଣିକର୍ଣ୍ଣିତାମୁଖୀ!

6

ପାଣ୍ଡା'ଲିବୋବ'ଦ୍ୟାତ ପାର ତୁଳାନେବରଂ
କଣ୍ଠକାଳ କାହିଁଯିନ୍ତମାତିଲିମାଯିରିକରାଂ!
ତାମ୍ଭେଦ୍ଵାରା ପରିଦେବଗନ୍ଧାଳୀବାସତାଯି-
ଯତ୍ତିରୀ ମୁକେଟ ରସମିନ୍ଦରମିଦ୍ଦ୍ଵୀରାମ.

7

ଲୋକକଳିଲ୍ଲି, ରଜନୀବନିଜ୍ଞେ ଚାତର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ନମ୍ବରୁମାଲ ପଣ୍ଡିତରୁପତିନୀବେଳେ
ଶେଷ ବାହ୍ୟବିନ୍ୟାମରୁଷକିରଣକୁନ୍ତୁ ନୀରିଳେ
ଧୂରାଣୀତା ତପନମୟଲକେତବ୍ୟରଣାଳ.

8

ପାରଂ ପ୍ରତାପମାଟ ଯେଉବନକାଳମଧ୍ୟାଂ
ଶାଳାଂ କଲାଗନ୍ଧବିରୁଦ୍ଧବନ୍ଦିମିଦ୍ଦ୍ଵୀରାମ
ଦେବରାଶ୍ରୀରୁଃ ଶର୍ଦୁଳମାନୀ ରାହମ୍ବିନରକଳ-
ନଂଭୋଯିଛିମାନାବନତିରକାରୀବାଣିତ୍ତ.

9

ଶର୍ମାର ଦେବାତ୍ମା ଏକାକୁନ୍ତ ନିଜପ୍ରତାପଂ
ଦେଖିରୁ ତଣିଯିପୁମାକଣ୍ଠିରୁନୀଳେଖିମୁହଁ
ରୁହପାସମାନୀ ଲାଲବୁତିରଣକୁନ୍ତ ମୁଣ୍ଡିଲ;
ଲୋକାର୍ଯ୍ୟକାରରାରିନ୍ଦିଗନୁଗାନ୍ଧିଲ୍ଲୋ.

10

ବନରୀଶରତକିକଲ୍ଲା'ତତଂବିକଟରୀ'କରା-
ରୁପୁର ରହରାଟିଲ୍ଲିକାନତିରୁନ୍ଦିଲ୍ଲୁମୁଖୀନ୍ଦ୍ରି

കാടിച്ചുറന്നിട്ടുത്തക്കല്ലാടാടാളു മസ്തു-
നായംട്ടുകാർ കടവിലേങ്ങ റിരിച്ചടിച്ചു. 11

ലാവണ്ണപുണ്ണവതിമാത്രം ഒന്നറാസ-
ഞ്ഞവണ്ണില്ലാവില്ലപ്പിയും ചാല കാടുകമാർ
ഉള്ളിൽക്കിടന്നാരിയുള്ളടക്കക്കാമവഹി
പോള്ളിക്കണ്ണ ഏകവമിച്ചു നടന്നിട്ടുണ്ണ. 12

കാമം മദാലസവചോരസമാൻലാഡും
പുമെനിമാർച്ചേചബിയിലംജേജ്ഞിലുമരതും
ജൊല്ലിക്കാട്ടത്തതിന ദക്ഷിണാശ വിഷ്ടു-
മാരങ്ങൾ യാദി മുങ്ഗ് സീകരമന്നാതം. 13

രക്താംബവരുട്ടിതുമുണ്ടു നിന്മാകരണസും
കാണിച്ചു പുഞ്ചിരിനിലാറു പോഴിച്ചു ഒന്ന്
സന്ധ്യാന്താംഗി വരവായതു കണ്ണേരും
സന്താരിക്കംക്കമതിസ്ഥാമേമകരിച്ചു. 14

അപ്പോൾ, കടക്കുന്നതുല്യപദാത്മാമല്ലു-
മെന്തും, മുദ്രയംനികളുാലുതിരമുണ്ടും,
സാനാരസാത്യകരവുണ്ടുണ്ടന്ന് ഭിന്നി
സാധിത്രുസാരമവത്താരമിചന്നപോലെ. 15

വാശ്യാത്രുപാലതി പിടിച്ചുംലും ജനത്തെ
ചുഞ്ചിച്ചുകാണു നിജങ്ങ പ്രസരം പരത്തി
ചുഞ്ചായും കമ്മിത്രാർത്തിലാകാശമാനന്ന്
പീഞ്ചുഡിയിരി ജന്മാതു പരമാത്മാചു. 16

ନୀତ୍ୟଂ ତତ୍ତ୍ଵାଜଗନ୍ନିହାୟେ ଜୀବଦ୍ୱାଵମାନୀଂ,
ମିଶ୍ରମହାଯତିଗାୟ କାରଣମାଯିକଣାଂ,
ଅର୍ଥାତ୍ ତତ୍ତ୍ଵମାଧରକରି ଜୀବୁମଳଣତେ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ
ସମ୍ବନ୍ଧତତ୍ତ୍ଵପୋଲେ ସମସ୍ତ ତିରିଷେଷ୍ଟମିଶ୍ର. 17

ତମଙ୍ଗେଓରାଖିକଷ୍ଟକଣ୍ଠବ୍ୟାପତଣୀ—
ଲୁମନ୍ମାଂବୁରତକନ୍ଦମାତ୍ରୀତିଷ୍ଠିତୀ
ଅର୍ଥାତ୍ ତିର୍ତ୍ତମୁଖ୍ୟପଦମେତ୍ତାବତିନ୍ଦ୍ରଗେତ୍ର—
ରାତମ ନାହିଁଏହିରାତ ମାନସମନ୍ବନ୍ଧପୋଲେ. 18

ସମ୍ପୃଜନମେଲିମଣିଯାହେଷ୍ଟମୋହୟିଶେ
ତତ୍ତ୍ଵକୁଳାଶେ ତିମିରମାତ୍ରେ ହରିଅୁତ୍ସୁଳଂ
ଦୃଷ୍ଟିଶବ୍ଦୀ କମଣି ଦୃଷ୍ଟି ଚିଲାମୟୁଦ୍ୟଂ
ଦୃଷ୍ଟିବଣ୍ଣିଲାବଣୀତ୍ରୁତ୍ସୁତିମାନୀ ମିଳି. 19

ଦେଖିଲୁଗ୍ରୁଣିଷ୍ଟିଲେ ଯନ୍ତିରମାଲ ତତ୍ତ୍ଵି
ବାନିରତ୍ନକ୍ଷୟରରିତ୍ୟାକେ ବେଳେଗରଫୋଲେଯାଇୁଂ,
କାରାତ୍ତ୍ଵନୀନ୍ଦ୍ରଶପ୍ରତ୍ୱତତ୍ତ୍ଵଶାନ୍ତିବିର୍ଲ
ଦୃଷ୍ଟିକ୍ଷେତରରେପାଦି ପାନ୍ତିତ୍ରପୋଲେଯାଇୁଂ, 20

ରାଜୁରୁଲିଅତ୍ର ନିନ୍ଦା ମୁହିତେ ବେଶି
ଦେକବିଟ୍ଟ ତୁଳିଯ ଜାଗାବଲିପୋଲେଯାଇୁଂ,
ଦୃଷ୍ଟିବଣ୍ଣିଲାବଣୀ ଦୂରଶ୍ଵରବେଳେ ଦୃଷ୍ଟି
ଦୃଷ୍ଟିବଣ୍ଣିମଣେ ଚେତକାରକଷ୍ଟଲୁଗ୍ନିଶ୍ଚ. 21

(ଯୁଯକଂ)

ସମାଜବିକଂ ମନ୍ଦିରଟି ବଜୁତିନ୍ଦ୍ରା
ଚାରୁପ୍ରଭାରସିମକର୍ତ୍ତା ଚେତ୍ୟତିରିଷ୍ଟେବାର

வாணை கிடை ப்ரதிக்கரணத்திடு
இடுத்தாந்மங்கூயி கவிஞரதலரிக்கல்லிடு. 22

பாடே வருள வொடிவெள்ளாலு நிலாவு
தடித்திழனி மரியுனாது களைவெகிற்
ஷ்ரீவித்திருஷ்கலாந்தாஸ்திடு
வெசூலித்தகாகமது ஸ்ரீதாமைன தோன். 23

உஷ்ணாவுகொண்டில்லதறு வலந்துபோயு-
மிழேபூஷிகா கலக்கண்டதுதயக்கன சாருள்;
காலா இளையேந்தகலேவாழிவியத்த
மூளைக்கும்புக்குத்துநைதியும் குறுத்திற். 24

அதே முஹம்மத்திவார்க்காக்கத்தாயு,-
மாபாளைசுறைவி சுதாராத்துருத்தியாயு,
காஷ்மிதாங்வரததயத்தார்ஸா வெடித்தும்
சாருள் குட்டிதிலழுதாமக்காய்க்கீசுத்து. 25

சாருள்ள ஈழிக்குத்தய்க்குவதேநு மூர்ங்
மிஃக்கா, தாழ் வரலிலுயாயிக்குள்ள வாஸம்;
வெள்ளாபோலை இளையலாப்பரித்து கெவா
ஷேத்தாமத்துவரவக்கிடமேக்கிடும். 26

அதுகூலைபீமியிலபக்ஸுதான்ருகால-
மோகோன நஞ்சுமுடிடுமூராஜி மீனி
ராஜாவுக்கு வரவுகோக்கி வாசிக்க நிலையும்
ரக்ஷாநேரமுத்து பொறுக்கண்பூவாலை. 27

കാളം കളിച്ചിളകരഖ്യയി, താഴു ദിലി-
പ്പുവനപോലെ പൊഴിയുന്ന നിലബവളിച്ചും,
നാളിപ്പുരുന്ന ചെരകാറിനിൽ ഉള്ള വേണ്ടി
സമ്പ്രദാക്കന്നിയുടെ സാധുദാശവിലാസം..

28

വിജയാനംഗം പിഡിപ്പുവ്യുകവീശണാഞ്ച-
ഇകാരംഘാനഗതന്മുക്കുപരീശണാഞ്ചി
വില്ലുള്ളപ്രഭാഗമി ചാഡുമകുട്ടച്ചും
ജ്ഞാതിപ്പുമുഹമിത്തനാപിലാചജ്ഞാപിച്ചു..

29

വിപ്പന്നാജ്ഞാനംനടവിലുട്ട് വിടൻ മിനം
പൊന്നാവലക്ഷ്മുഡകോരകമാലപോലെ
ഉന്നിദമാദ്ധ്യാജന്നത്തിവലാശരാനമോരോ
ചന്ദ്രാക്കംകുർജ്ജംഡോളകമായിരിക്കാം.

30

ആത്മിയമായ ഗതികാണ്ട മനസ്യംരോട്
തണ്ടവിഭാവമനി ചിക്ക ചലിനാവേണ്ടി,
സമ്പ്രദാരപ്പരിത്തുതകലംനാമാകാ—
മിക്കാണ്നുണ്ടുനമഹല്ലക്കൈക്കദാം..

31

കീറ്റുചുവ്യുടവപാലെ ജഡാ ശരീരം
കൈവിട്ട് ഏക്കു മുടങ്ങപ്പറ്റിയ ചുംഗു, വാഹനം
മേലോട്ടു ഉന്നതുതദിപ്പിതിരുപ്പിളിന്—
പോകാവും പിയഴ്ലീക്കിരായിരിക്കാം.

32

അപ്പേക്കിലീംപരന്മുള്ളമനന്തമാലും
ബുദ്ധാജിസ്താജിസ്തമാന്തരഭാഗജ്ഞിച്ചു നാക്കി

നോട്ടത്തിനേന്തെ ഫീലി ക്ലൈക്കളെത്തർ ഞെച്ച
നീഭാംബരോപരി നിരത്തിയതായിരിക്കാം.

33

സപ്പുഷ്പിമാരിബ, രക്ഷായനിശ. സ്ഥിത, നേ...
താദിഗ്രിഡുത്തിക, ജീത, സ്വത്ര വൈദനേഹം
പേരിട്ട നാമവാര ദേവരത്നിപുജതാത്തേതാ
എപ്പും ആശുപ്പണിയരിതു ചിരംചുംഖണ്ണ!

34

അഥമാമനസ്വിജ്ഞ പരഃ ഓഡിവനായെരുഡി
മാനം വിടാതെ പുലരാൻ ധണിയെന്നാരും
താരാക്കുംണമിന്തു ചുരുചതലു ലക്തി_
ദോരാഞ്ഞവക്കിന്തു വരാം നിശമപ്പകാരം.

35

പ്രാതേകണിഡം പ്രതിതിശ്വാസരംഭ, യദക്ഷ്യ_-
ഉക്കുളിവിലാസവിഭേദങ്ങിനെ ഹാനുമായി,
ആദിശാമധ്യാദ്ദമധികമാനാത്മാം വിശാല_
നക്ഷത്രാകമപരിജ്ഞതമല്ലെന്നും.

36

ഉന്നിതക്കേതു, വരിലംസ്യുഡ ദ്രുംഗം,
സന്നാശഗ്രീസ്യുതി, സതുഖകവിപ്രകാരം,
ഹാസ്യാനസാരഗതി, സാധുജനാനുഗ്രഹി
നക്ഷത്രാണ്ഡാലാലയാന്തരു തേജം!

37

സൗംഖ്യ കൊച്ചത്തെ കരശക്തിനിമിത്തമല്ല-
മേജേസ്യുക്കാശളിത്തമാബന്ധമിള്ളലാകം
കീഴേങ്ങിടനിശ്ചാടിഭൗത തിരിത്തിട്ടുണ്ട്;
ജാള്യത്തിനൊത്തെ തുണായിന്നായ മത്തമല്ലും.

38

തരാക്കംബവമിതു തൃപ്പി, തുളന്തിന്തി—
താനന്ന വാത! കരിക്കിക്കവിച്ചുംഗൈമാർ
തരാധിനായകര ചല്ലുന നൽകിയല്ലോ;
കുറത്തു നില്ലിലറിയാൻ കഴിയാ യമാത്മം.   39

എന്നാൽ സമാധിതമന്ദ്രസം വിശ്രദ്ധം
നന്നായ് ഗ്രഹിച്ച പരിഞ്ഞായന ചെയ്തിക്കൽ
ഇനിന്നതിന്തരമന്ന തിരിച്ചുംപൂണ്
നന്ന പ്രഥാസ; മറിവുജ്ഞവങ്ങം ചുരക്കം.   40

ആദിത്രണോ ധരണിയോ ഗതി ചെയ്യേതന്ന
വാദിച്ചു വാദിച്ചു പൊഴിപ്പുതെള്ളപ്പുമന്നാൽ,
വാദത്തിനേതാരത്തായ ഘർജ്ജം ഒഴിച്ചു കാഞ്ഞം
സാധിക്കേയന്നാൽ നടക്ക എത്തുക്കമണ്ണും.   41

എന്നെന്തുമിന്ത്യമലയുന്ന മനഷ്യബുദ്ധി—
ഭ്യന്നീശ്വരന്നു കരവെവാവസാക്കി വിശ്രദി—
എന്തുമിന്ത്യം മഹിഷിജയന്ത്ര രസാനസാരം—
സംഗീതജന്മഗളിതാമുതചാരണാം!   42

ഒന്നം തിരിച്ചറിയുവാനെ, തൊട്ടിന്തു—
നോന്നം കമാക്കുമീലു, കമിച്ചു ചെക്കിൽ
എല്ലാമണ്ണത്രു, മിത്രമല്ലതുമല്ല സത്രു—
മെന്നോന്തു; മിന്തിനെ മരഞ്ഞകളുന്ന തത്പം.   43

ഒന്നാളുതാണ, തിന നാഡവുമി, പ്ലന്റോട്
ചേർന്നന്നന്നാശിണാങ്ങ മഹത്താരഞ്ഞക്ക് നിൽവു.

സത്താക്കമാ വലിയ രക്തി സമുദ്ദേശക—
വിത്താ,ശതിൽ പ്രചൃതിയാൽ കീതമിപ്പുണ്ടാം. 44.

ആ വനവഴിം പ്രചൃതിതൻ ശ്രമമം വികാര—
മോക്ഷാരമാം പരിച്ചമാഹരസാനമെയം
അകാരേ,തുഴി, ജല,മഗ്നി, മരങ്ങളിയജ്ഞാ—
രാധാരമത്രൈതകരം പരമല്ലസിച്ചു. 45

സ്ഥിഷ്ടിപ്പിതിപ്രളയകാരണങ്ങമകത്തും
വ്യാഴിപ്പുട്ടന്തിന വേണ്ട നിദാനമായും,
ഇംഗ്രേസ് മുത്തികളിലുത്തമമായുമെന്ന—
മെല്ലായിടത്തുമിതു തിങ്ങി നിരഞ്ഞിയിച്ചു. 46

ജ്യോതിർഭൗമതി, ഘളവാമൊലികൊണ്ടിതാദ)—
സാധിത്രുഗ്രിതകലപകർഷ്ണദയം വരുത്തി;
നേരായുദ്ധിത്തെരുമ്പസ്-രതാളിഘേള—
ജീവാതുജീവിതസ്മാനത്തെ വളർത്തിട്ടുണ്ട്. 47

നാളി, കീഴി, മാസ, മിത്ര, വത്സരമെന്നിവരാൽ
കാലപുംബസമിതി മറജ്ഞ ചമച്ചിതികൾ
സസ്യാദിക്കാക്ഷ റസമേകി തിനാധിനാമ—
നോരാധിരം കരമിണങ്ങി വിള്ളേണ്ടിട്ടുണ്ട്. 48

ഒന്നാമിതിഞ്ഞൻ പരിണാമവിശ്വാസി—
മുഹമാണ്യി'മെന്ന ചില പണ്ഡിതങ്ങളുംപും;
പങ്കേ പരപ്പുചുരുക്കി പരിണാമരീതി
നൂക്കിച്ചുറിഞ്ഞരുവോച്ചുവരില്ലോരാളം. 49

അന്നോട്ട് പോകിലതിരിപ്പ്, തിരാക്കേണ്ട—
മനോപയശാത്തിനൊരു മംസ്യവുമില്ല എന്തീടിം;
ഉള്ളവിക്രയാ വലിയ ദുർഘടമാണ്; പിനെ—
യാകാമതൊക്കെ; വിരമിക്കുകയാണ് ദേം. 50

ഇവണ്ണാ ചിന്തചായ്യം, നിങ്ങളുണ്ടെന്നാ—
ദോഗ്രമീക്ഷിച്ചുകാണടിം,
എവഞ്ചും വെള്ളിലുംവെറിളുകിയ പുളക്കം
പുണ്ടുക്കുകിയാ മി
ലാവണ്ണ, ക്രോഹിലജ്ഞം ജലധിക്കുട കര—
ക്കുക്കില്ലം ചൊരുന്നേരം
ജീവനുകതാക്കണാക്കാജിതവിഷയവികസ—
രാത്രിയായോ നിന്നുപോങ്കും. 51

മനിൽക്കോളാൻ്നിരന്ത്യം ജലനിധി, മകളിൽ
ചൊങ്കാരാസമുഹം
പിന്നിക്കാണം നഭോമണ്ണം, മതിനു നട—
ക്കാജാലിക്കുന്ന ചാറുൻ,
എന്നില്ലേംന്നുജ്ഞിക്കുമമഹിമ കുറി—
ക്കണ വന്നുക്കെളിപ്പ്—
മൊന്തിമുംഖനു! കാണുന്നക്കാരലൈട്ടിലവഹം—
വുഡി നിന്തക്കുന്നതാണെന്നാം 52

‘രൈവും മിച്ചുപ്പുവാദം, മനജന്മുലമോം
രാജക്കുമംതാനു സാക്കംത്
കൈവല്ലുംമാനു’മെന്തിന്തിനെ കത്തി മറി—
ചുവരന്നുവിട്ടുനോർ

തീവണ്ടിപ്പാത, കമ്പിപ്പണി, പുതിയ വിമാ-

നങ്ങളേന്നൊവമോരോ—

ഭാവത്തിൽ പെഞ്ചഷ്ടത്തിനുംഗിമഞ്ച മഹിയിൽ

കണ്ണു കൊണ്ടാടിച്ചന്ന.

53

വൃത്യാസം നേരിടാത്തവൃവസിതി കലങ്ങം

വിശ്വപയന്റും ആവുത്തി—

ആത്മാവുത്തിപ്പുമാണപുട്ടി തിരിയുവതി—

നാളു സുത്രങ്ങളൈല്ലോ

കീരുത്തിൽ ചേത്തു് പിന്നു ആകുതിനിയമകി—

അങ്ങൾപ്പുട്ടാതിപ്പുരിക്കും

സത്താമാനുംനീറു സാക്ഷാത്തമഹിമയിവർ യാരി—

ക്കാത്തതന്നെത്തപ്പമല്ലോ.

54

ഇംഗ്ലീഷ് പുനിലംഗ്യുഡിരി വിതരി വിള—

ഞേനു വെണ്ണനികളും, വി—

ബാംകേച്ചുറന്ന താഴാശണവു, ദൈജ ചം

പുണ്ടു വീയുന്ന കാരം,

കദ്ദുംപത്തല്ലിനാലേ ചട്ടപടകമടി—

കുന്ന വരാതിതാനം

ചൊല്ലിട്ടനേന്തു സഖ്യപ്പരമഹിമ പുക—

ത്തിനാതാന്നല്ലെങ്കിൽ.

55

വീയും കാറേറ്റ പട്ടക്കണ്ടികളിലുക്കേ
മന്ത്രം ഘൃഷി തന്ത്രിന്—
തയ്യം തന്നെച്ചുമദ്ധ്യാത്മകയെവന നിന്—
ചുറം മന്ത്രം ജപിപ്പു;
പായ്യത്തൻപക്ഷിനാളിത്തോട് കിളികളിൽ
ഡംഗിയാമ്മാര ഗാനം
ചെയ്യുന്നു; പാത്രങ്ങൾടിച്ചിലതുമവിട്ട—
തൈക്കുറിച്ചുായിരിക്കും.

56

പാരാവാരം ക്കുറവിക്കരകൾ ദിശവനം
ഇക്കി രൂട്ടാത്തതെന്തോടി?
താരാവുന്നങ്ങൾം തമ്മിൽ സ്വയമ്മരസി മരി—
ഞത്തറു വീഴാത്തതെന്തോടി?
നേരാധാരാശ്രാ നോക്കിട്ടുക മദമിയല്ലോ
മത്തുരേ! നിങ്ങൾ, ജൈനാ—
ലാരാൽ കണ്ണത്തുമല്ലാറിന മുപരി വിളി—
ഞേന വിശ്രദിത്തുപം.

57

എന്ന പിന്നൊയുമക്കണ്ണല—
ഞത്താനാശ്രാ നിൽപ്പിച്ച നിൽക്കേവ
പദ്മനാഭമയമാന്ന്, ഭാസ്യരന്.
വന്നാഡിച്ച ഭിവനം തെളിഞ്ഞുതെ.

58

ହାତୋବୁରୁଙ୍ଗାବୁ

ବେଳିଲିଂଗୋଦୋ ପଦା କରକନ୍ତୁ କୀଟ-

କୁଣ୍ଡଳିକଣ୍ଡଳି

ବେଳିଲିଂଗାରକଣ୍ଠ ପିବାବିନିଲମାମିଂଗଲା-

ଶେଷ ନ ରାଜ୍ୟ,

ଉତ୍ତରତିକରଣ କରୁକମଜ୍ଜୁକେମମା-

ଯୁଧ୍ୟସ୍ଥିତୁ

ବେଳିଲିଂଗାରିନିକନ୍ତୁରତ କଳିକଷତ୍ର ଏ-

କାର୍ଯ୍ୟପୋଳେ.

1

ତଥାକାନ୍ତମାତିନୀ ପରିଚିହ୍ନ “ତୁଳାରା” ନପର-

ଅଶିଳର ପୁଣ୍ୟ,

କୋଣ୍ଡାନନ୍ଦପଦ୍ମ “ମେଘିସବତତ” ନପର-

କୋଣ୍ଡ ନାଣୀ

ଉଣ୍ଡାଯୁଗା; ତୁ ବାହୀଲାବରହଣାକିନ୍ତୁ

ତାହାଲାବତତା-

ଦୁଣ୍ଡାକିତାତିତିରୁ କୁରୁକ୍ଷୁର କେହମରୁ-

ନାତ୍ରିକାରିତ.

2

ପୋତନାରକାନ୍ତନାକ ଅଧିତମାନିତନୀ ନରରେ-

ରାଜନୀ ତାନେ

ପୋତନ୍ତୁ ତୃତୀସହ୍ୟିକଵଣିକଣ୍ଠମାନେ-

ନେବ୍ରାତ୍ରିତାନୀ

ଯୀରନାରାଂ ମଧ୍ୟିଲାର ଭରମଣ୍ଡିତ୍ୟ ନା-

ଅର୍ଜୁନୀଲି-

ପାରିଂ କାଣୀତ୍ୱିତୁ କବିକାଳେତୁଗୀତହୀ-

ଭିତ୍ରୁତାନୀ.

3

പ്രാക്കല്ലിന്പട്ടി പരവതകളുണ്ടായെ
ഞാഴക്കുട്ടി—

“ചുരസാദ്യൻ” പദവത്തും തന്ത്രം
ചെയ്യുന്നില്ലാം

കൂടാരാക്ക മുജകളിൽക്കിത്തപ്പേഡം
ചെയ്യുന്നില്ലാം—

“ചാരസി”നാം ജനന്തി പരാത്രിയെ—
ചെയ്യിതന്നാം.

4

എന്തിച്ചിത്രക്കരകലയില്ലെന്നുതലം
പൂതമാക്കി—

പുന്തംപോലേ ചതുരമതിയം “ങ്ങാംബ്”ലു—
പിം ഓരിച്ചു;

ഹന! ശ്രീമാനവനമരതിന്പുട്ട വി—
നെന്നുമെത്തി—

നന്ദംവന്നു കലധകലുഷീത്രമായു—
അതിന് രാജും.

5

അനുഭാവ്യതതിൽ പരമാരംഗണങ്ങൾഫാഡോ—
രായിരം താ—

നമ്മുടെക്കം തികയുമളവിൽ “അറുവണ്ണ”—
ടൻ” സമന്മാർ

അനുഭാവനക്കുംഘടിതമാം പാർല്ലുമെ—
ഞടിനു കീഴിയും

അനുഭാവതിപ്രകരംഡജം ചെയ്യു “ഹാ—
നോഡർ”വാംഡം.

6

ഈ വംശരാർക്കവിലപരിത്ഥാമാധിപം

തൃം ലഭിച്ചി—

ട്ടി വർഷാന്തം സമകളിൽനാണരാവത്രം

രണ്ടുമാസി;

അം വദ്വിച്ചുാറിവരുടെ കലത്തിന്നാഞ്ച—
നായിൽനാഞ്ച്

ദേവത്രേജുപ്രതിമദ്ദജനാമാദിശൻ

“ജോർജ്ജ്” ആപൻ.

7

ഗീലും നന്നാകിലുമരച്ചുനേട്ടുപതി—

ജീപ്പിയത്രം—

കുലം ധാമാസമിതജനമതിഴ്ത്തരം ദ—

പ്രിടി; ധക്ഷ

കുലങ്ങൊടെ റുബരുവരെസുംരെറി

ചുവയ്ക്കത്താം

കാലത്തിന്നാരത്താൽ പൊതുജനാഹാരമാ—

പ്രാർല്പുമേണ്ടിൽ.

8

രം കാലത്തിൽ സ്വീ ഡിനിലാ സുവാന്തരാജുംലം—

ഡംഗിയിരഞ്ഞം

വക്കാണിക്കാൻ വളരെ ഖവമൊത്താത്തിരു—

നാകിയുന്നാൻ

ദിക്കാഖാദ സ്ഥമിരിക്കളെയറിഞ്ഞെന്നരാറി—

ചുവീംഗുകാരോ—

ഒന്നാക്കാതുജുംഡി തുപയുമ്മലുരി വുണ്ടന്ന്

പിന്തിഡിച്ചുാൻ.

9

ആമട്ടീമനോവദണി പത്രിമുന്നനകൊ—

സ്ഥം ശമില്ല—

കേഹമം സന്ധാരാധിതമഴലില്ലോതെ റാ—

ജ്ഞം ഭരിച്ചു;

സോമഗ്രീഡാന്തദണ മുപനായ്യുണ്ടും റ—

ണാമനാം “ജോർ—

ജോ?” മഞ്ചുമാതിവശനായ കളിഞ്ഞാഴിപ്പേ—

ലായിക്കും.

10

സ്വന്നിഷ്ഠീകാരം ഗ്രീയരത്തും റാം “പ്രാഞ്ച്” കാ—

രിപ്പംഡേരാർ

മാനിതപരാഭ്രംബം വോജിയന്നാശല—

ക്കായി നൽകീ,

ശശനിക്കണ്ണില്ലതു; പകരമായും പ്രാഞ്ചുകാ—

വര കംണാത്തിൽ—

താനിന്ത്യാന്തസ്തുമരവിധിയാൽ താഴീനാ—

റാംശാലവനാർ.

11

രണ്ടാം ജോജ്ജിന്നിനെ ധരണിഡയക്കാളു ദ—

പ്രത്തിക്കുന്നാ—

മണ്ണോഡോളം ഘുനരമചനായും ജോജ്ജി—

വൃന്ദ തുതിയൻ

വാന്നേരം മുച്ചിപ്പിന്നേരമഴമരിക്കയാം

രാജുമന്നാ—

ക്കണ്ണായ്യുണ്ണാടം ലാവിടുട്ടും ക്കംഡോർ—

കൈക്കരിഡാക്കി.

12

ବିରକ୍ତକ୍ଷେତ୍ରମଣିମହିମାଯୁଦ୍ଧିଷ୍ଠିତ—

ରୁକ୍ଷ ପିକିଫ୍ଲୋ—

ନୀରଂଭିଶ୍ଵରମିତରାଲାମାତ୍ରଭ୍ରତ୍ତିରେ—

ପ୍ରୋତ୍ତି ଚା”ବ୍ୟଗ୍—

ରେବରଂ ରୁତୀରୁପତିରାଜ୍ୟରେ ତିରନ୍ତକିଲ୍ଲା—

ଯୀରିଲ୍ଲେବୀଶ”—

କାଳେଶ୍ଵରାକୁମିଳୁଙ୍କ ମରଂ ରୀତ୍ତ ବ୍ୟ—

ସନ୍ଧାନିଲାକ୍ଷୀ.

13

ପୋରିଅପ୍ରବୃତ୍ତିଲବ୍ୟକମାତ୍ର ପୋକଣ—

ଲାକିମଣେ

ବାରିପ୍ରୁଂ ରୁତରାତିପକ୍ଷ କଂପେଟ୍ ବ୍ୟ—

କ୍ରୀଷିଗଣମେଳ;

ପେରିଗଣ୍ଡ୍ରୁ” ପାତାରୁ ପାତାରୁ ପାତାରୁ

ଫ୍ରାତତ ଉତ୍ସୁର୍ଗ

ପାରିତ ଜୀବିକରିତୁ ‘ନୀଯି କାକଣ କ୍ରି—

ତମ କଣ୍ଠେ?

14

ନାହାଂ ଜୋଜ୍ଜାମବାନିପାନକ ପିଲ୍ଲାଟ—

ଲାତ ପରିବାବ—

ଶ୍ଵେଲାଙ୍ଗାଯାତ୍ରାକୁନ୍ତ ରେତ୍ରୀକିଳାଙ୍କ

ପରିତକଣ୍ଡୁ;

ଶୀଲାକାରପ୍ରତିକଣ୍ଠିଲେଣନ୍ତିକଲେବାନ୍

ଶି ପାତୁର୍ଗ

ନାହାଂ ହିଲ୍ଲାଂ ରାତର ରୁପାକାଯ ଯାଣିକ—

ନେର୍ଦ୍ଦିଶକାନ୍ଦ୍ରୁ.

15

പട്ടം നിന്മിച്ചു പനഗതികൾക്കുണ്ടും
രഹമ നൽകി,—
ദ്യൂട്ടുകൂരാമട്ടിമകളെ വിത്തിക്കുന്ന ചു—
ടിം നിന്മത്തി,
ചിട്ടങ്ങാക്കി നാഗരഭരണം, ക്ഷാമദോ—
സാദിരയല്ലോ
വിട്ടക്കാലം ജനത മനതാരിക്കലാ—
നന്നമർന്നു.

16

കല്യാശീയും കരളിന്നപിയും കരന്തിയും
ചേർന്ന നാലും—
വില്ലും വീരാഗ്രണി വിധിവഞ്ചാലഘനരി—
ശ്രദ്ധാദശേഷം
ഒല്ലും ക്രിക്കറയിപതിപദം പ്രാഞ്ചയായ
പ്രാഞ്ചിരുലം
തുല്യതപം വിഞ്ഞാര ഭൂണവതീ റാണി “വി—
ക്കാരിയാ?” എന്ന്.

17

ക്ഷാമാപേതം ക്ഷമയെ മുഴുവൻ കാക്കുവാൻ
വന്ന സാക്ഷാൽ
വൃമാതാക്കാപരിച്ച ദുര്ജപുണ്യങ്ങളാൽ
വൃഥായായി
സാമാന്നും വിഞ്ഞാര കരണ്ണവൃഥാജിജ്ഞ—
ങ്ങളിലുക്കേശിം
കാമാവാട്ടിക്കമരതയവാള്ളുണ്ണാൻ—
റാണി ഉള്ളൂ.

18

സേനാക്ഷാദം സമരമിവക്കണ്ണക്കാട്—

ചുട്ടുഴുന്നോ—

രീ നാടിന്ത്യാഭിപ്രയിപരാം കമ്പൻ!—

കാര്യത്തിനിന്നും

താന്മാജ്ഞയുറുലിവൊട്ട അരിച്ചതു വാ—

ചുനാവക്ക്—

സുനാനൗള്ളുത്തു ചെന്തായു് ചേത്തതീ—

രാണിയത്രു.

19

കൊണ്ടാടി ജ്ഞാനിലിമഹമഹാവമ—

ഒരാദരിച്ചു—

കൊണ്ടാടി തൽപ്പജകളുംനൈക്കാണ്ടുയ—

തി ചുക്കുള്ളി

“ഇണ്ടാർവേണീമണി വളരെക്കാലം വാഴ—

ഞേ ദൈവദേ” എ—

നണ്ണാമ്പിന്തു വളരുലി ഇണ്ണാവേതസം—

ഗീതസാന്ത്രം.

20

ഇംഗ്ലീഷ്യാവരിലുമനകന്നാഴ്തം

വൈയ്യുന്നു—

മേപ്പം നാട്ടാ പുനരധരാത്രും കൊപ്പുചി—

ല്ലാസ്റ്റമോട്ട

കേമരാരാം റൂപതികളിങ്ങോം സിം—

ഹാസ്യാത്തിൽ

കാമംപോഡോ വിശസിന മഹാരാണി തീ—

ചുപ്പ കുപ്പം!

21

“മുഴുവന്തെയുർഖ” മദ്ധ്യോദയൻ രാജതിരു
 നാഞ്ചി തെള്ളിം
 പാഴാക്കാരിൽ പാരംരാത്വപരന് പത്രുക്കാ—
 സ്ത്രീ ഭിപ്പി;
 കേടുനാനാക്കുരു നാശമില്ലിത്തു നു
 നാശി രജ്യം
 വാഴാൻ ഭാഗ്യം വള്ളെറ രൂവരമാക്ക സി—
 അഭിച്ഛുതിപ്പി.

22

അക്കുതെയുർഖരഹതനയൻ “പണ്ണവൻ
 ജോർജ്ജ്” താനി—
 നില്പാതിനാളുഡിപ്പാവിഭന്നിന്ത്യയിൽ—
 ചാലുവര്ത്തി;
 മുക്കുഭേദരിൽ പണ്ണിയുക മഹാലോക—
 റേ! നിങ്ങളെന്നാ—
 ലക്ഷ്മാലാച്ചിരുക്കുക്കൈളുച്ചിപ്പാവല്ലുണ്ട്—
 നൃജിതക്കിം.

23

പാരിനാമൻ പട്ടംതി പരിച്ചുപ്പുറലാ—
 വണ്ണപ്പുരൻ
 നാരിഗ്രൗണിക്കംഗരിതിലകമാം മേരിംഡയ—
 തന്നെ വേട്ടാൻ;
 ചാരിത്രാത്തരച്ചുരു ചീരക്കുടാതെ അ—
 കമ്പിച്ചുപോറ
 സോരിക്കു ഭക്തകലക്കവിക്കരയക്കണ്ണു—
 ചുംബത്തേരു.

24

ଅତ୍ୟନ୍ତୁ ଏହାକୁ ମନ୍ଦିଜନନ୍ତ୍ରିତ କରିବାକୁ
ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିରିବାରିରେ ଏହାକୁ ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିରିବାରିରେ ଏହାକୁ

ନାହିଁ ଏହାକୁ ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିରିବାରିରେ ଏହାକୁ

ଶ୍ରୀଅଶ୍ଵତ୍ରିକିନ୍ତୁ ମନ୍ଦିଜନନ୍ତ୍ରିତ କରିବାରିରେ ଏହାକୁ ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିରିବାରିରେ ଏହାକୁ

ରାଣୀ ହାତ୍ରିରେ ଏହାକୁ

ହୁଅଥେବାରିରେ ଏହାକୁ ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିରିବାରିରେ ଏହାକୁ

ଦୃଶ୍ୟ କୋଷରେ ଏହାକୁ

ଗାନ୍ଧାରୀରେ ଏହାକୁ ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିରିବାରିରେ ଏହାକୁ

ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିରିବାରିରେ ଏହାକୁ

25.

ദ ര ണ റ ഷ ക ०

സകലാഖാഗിജനത്തിനും മുട്ടായി
തിരികരും താത്താരു നിന്ന് പദ്ധതികൾ
അകമലപർക്കുകമാക്കി വരുന്ന രം
പ്രകലിവൻ കലിവമലനാശിനി!

1

ചരിത്രിവൻ ഭവസിസ്യുവിലാത്തിയാം
തിരഞ്ഞെടുപ്പിലല്ലതുഡാവിഡേ
ഹരമെഴിം തവ സർക്കുവ തോണിയാ—
യുരണമേരണമേരവീകുമേ!

2

ഭവമനോദയിതേ! പാള കവുംസം—
ഭവമണച്ചംസംയും ഗദത്തുരൻ
അവരതം പ്രതിഭാമുതലിനി മേ
കവരവാൻ വരവാനിടയാക്കാവോ.

3

ആക്കഴിവന്തലനാശിനി! നീ കൃഷ്ണ—
മികവെഴും കടനോട്ടുകുളക്കിൽ
വിക്കബ്യുഖി വിളിവന്താരു വിശ്വിയും
സൂക്ഷ്മിയാം, കവിയാമവനാരില്ലോ.

4

ഭവനവാസിജനം തലാഖാട്ടിട്ടം
കവനരീതികളുണ്ട് ഉദ്ഘാടനി!
അഭവ നൃക്കണവാനടി കമ്പിക—
മിവനജേ! വനങ്ങേക്കണവനിരേ!

5

ദ്രൂജാ കു ക

82

തവ രമേശവിജയരുദ്ധവാമര—
സ്രൂവരംഗക്രമാനസഹാസ്യിക്കേ!
സൃഷ്ടഭർത്താവത്തിനിവനനൗഴി
നീചനിംബ! വരമെനി വണങ്ങുവൻ.

6

വിക്രതിവിട്ട് ദേവത്തുപദാസവക..
സ്രൂക്തിയായ് കൂത്തിയായ് ചാതിയറിവൻ
സ്രൂക്തിപ്പാപമാഴിക്കുക്കിലീംസത്ത്—
സൃഷ്ടിതജൈ! കൂത്തുമുദ്ദേഹം മയാ.

7

വിമലാമാരലാനിഹി! ലാഡാനാം
മഹി എപ്പിം മഹിതനിൽ വിള്ളുങ്ങുവാൻ
എന്ന് ദേവംനി! ഫോട്ടിപ്പസിന്ധുതൻ
സൃഷ്ടാരണം തരണം തവ കൊഞ്ചക്കിം.

8

—മാനുഖാഭിഭാവം—

ചില നീതിസാരങ്ങൾ

മന്ത്രം ബലക്കും! ദാന്താസ്തി ശാഖവാന്

നീതിസാരം കഷായത്തിലുായി ഇത്തുള്ളിലംക്ഷിപിന്. 1

സപാദം വിഞ്ഞവും രണന്നാ സീദിപ്പും എന്നാശ്യം

പത്രമില്ലാതെ സേവിക്കിൽ മിത്ര്യാമനനാമോക്ഷിപിന്. 2

സത്രമില്ലാതെ നരസം പത്രമില്ലാതെ നേരാഗിയും

കൃത്യമില്ലാതെ രാജാവും ചാത്രത്വനാത്തിട്ടം പ്രഥം. 3

ആകാരം കാണ്ട നില്ലുരന്നാകാ വിഞ്ഞേമഴനവൻ;

ചെരതാം മുളകന്നാലുമരക്കുപോത്താൽ സഹിഷ്ണുമോ. 4

മോടിക്കാണാതെന്തു നിന്തിക്കാൻ പാടില്ലാതെയുമോക്ഷിപിന്

കീറക്കൊട്ടിട ദേഹത്തിലേപാരഭ്യലിക്കിയനിടം. 5

വധിയും വാഞ്ഛിയും തത്ത്വം ഒപ്പമാണില്ല ത്യാഗ്രാന;

കുറത്താ കുമിൽ പാട്ടുനേപാരഭ്യാതതന് ചെവർപ്പാത്തമോ.

മാഞ്ഞിടം ഇണം പാർം നിഞ്ഞതാൽ, പാഴിവാക്കിനാൽ

മുംഖിട്ട മുടിയാലും തീ കണ്ണിട്ടം കത്തിട്ടം വിഡൈ. 7

സാരൂപ്യക്കൈളക്ഷിയുാലാമത്തുനേ ചീതയായും പാതു;

കനൽ വാരിക്കുരിഞ്ഞതാകിൽ കരമന്നുനു പോള്ളുമോഡി

8

ചാരിപ്പാരം വക്കിനേരം പരിപ്പോടാന്ത്യുഭവിട്ടം;

സൗംതാനം ദയം ചേരുന്നേരത്തിനേരിൽ കുറക്കുമോഡി

9

അരുകാഞ്ചരഹരം ദിപ്പാതമാകാ നവ വരക്കളുംബാ;

ജടയും താടിയും വൈച്ഛ വിടനും ശ്രംഗി ശാക്കരോ? 10

ദരിദ്രസ്ഥവനാജ്ഞാനിപ്പാരഥിപ്പാം ഏവാക്കാലാ;

ഭസ്മവിതാഖ്യപ്പിഡാകാഡാ “ഒക്കറേറിഡാാ?” എന്നൊന്തോവും.

ഇ മുനിൽക്കണ്ടക്കിടം ദിപ്പാം, നീഡാശാശവാക്കിപ്പോ,

കുട്ടകാഡു സൃഷ്ടിതെതിക്കട്ടത്തും കുട്ടത്തായും.

12

വെലമിത്രങ്ങളാടോക്കണും നിലക്കാൽ സത്ര ചീതയും,

ജലധിക്കാരിയും ശാഖാജലമുട്ടിപ്പുളിക്കമേ. 13

രാത്രോഹമാരം ഒപ്പാനത നഞ്ചരാജാമത വാറ്റിടാ,

പുപ്പിം ധരിപ്പകാരതെത്തെത്തുപ്പി ഏപ്പാളത്തിലുംഡാ 14

പരോപകാരം ദൈയ്യാഡേ, നാണ്ഡാ വക്കാ മത്രാവിതശ

പരം വന്നതരം ത്രിഖിവരണ്ടുകാണും വെജ്ഞനയാം.

15

കോട്ടം, യർക്കം, കാല്യായം, ബുട്ടില്ലും പ്രേഷിക്കല്ലജിം;

നല്ല ധാര്യാവിത്രേഷിജ്ഞ തുല്യമല്ലുവെന്നാമേ. 16

ധനമുണ്ടക്കിട്ടും വിദ്യാപ്രൗഢ്യാത്താൽ വരഞ്ഞു;

കണ്ണാടി, രസമില്ലുക്കിൽ കാന്നാഡാംഗരാാ ഭാബാക്കാടിനും 17

വൈണ്ണണജ്ഞകിലും വിദ്യാപുണ്ണാത്താൽ ചീഞ്ഞാശ്യരും;

വൈണ്ണാ തിരന്നാജ്ഞലും താരവൈണ്ണമാക്കും കിരണ്ണതാടാ. 18

സുഖിവിദ്യാഭ്രാസമില്ലുകിൽ ത്രിഖിലംകും ഉണ്ണാവരാ;

വിഷ്ണുമി നന്ദിജാതു വിഷ താനേ സിളാംകാം.

19

നന്നു വിദ്യുതിപ്പേരിൽ എഴുന്നും ചേന്ന് നാമിയും;
പാലലാചിക്കണ്ടെത ചായജ്ഞ ചോപിപ്പു ദ്യുരിക്കില്ലോ. 20

ഉരണങ്കിലും വിദ്രു, ദുടിക്കണ്ണേ വെക്കുന്നതോം ഇണം;
സൗജ്ഞ്യാനന്തരത്തിക്കൽ പാരു നേരുക്കുന്നേതെ, ജനം. 21

പണ്ണുണ്ണേകിലും വിദ്രൂളണമില്ലുതെ വന്നിടം;
മനക്കും ദുരിക്കിന്പുറാണും വരുന്നു. കണ്ണേഡയും. 22

ദ്രുഡോടിവപട്ടാകിൽ റിപ്പുക്കും മട്ട ശാരിട്ടും;
മിനം റസം കലർന്നാണിൽ പൊന്നം രജതവത്സ്മാം. 23

വലൻ പ്രകൃതികാട്ടിട്ടും നില നന്നാക്കിവെക്കിലും,
ചൊരിയും തുട്ടു തൊട്ടാകിൽ താകെട്ടി നനക്കിലും. 24

ദ്രുഡൈന്തു നടിച്ചാലും റിപ്പുനായനുമെ വരം,
ടടിച്ചു മീനവെച്ചാലും പട്ടിതാൻ സിംഹമാകമോ? 25

ദ്രുഡരാചാവല്ലിച്ചാൽ കുഴുമ റി. ദ്രുഡയാരതു;
പോത്തിന്തചെകിട്ടിൽ സംഗ്രഹിതം വിസ്തിച്ചിട്ടു കിം മഹാ?
അടിയും ജപസംഗത്താവിടിയും പ്രസ്തുദിയും;
വടിവോടിമ. ദ്രുഡാന്തം തദ്ദീനിതകമായും. 27

ധൂതനം പണമില്ലുകിലുത്തനായും കീഴടങ്ങിട്ടും;
വന്നാന്നും പത്രഭാരിച്ചാകിൽ പാന്പാട്ടിങ്കിമഞ്ഞുട്ടും. 28

കുഡാക്കി ദ്രുഡും മാരിയും കുഡാക്കി ദ്രുഡും;
കരണ്ണി. നുക്കു ചൊല്ലാം മരനിൽകും ചെല്ലത്തുകിൽ? 29

ക്രിശ്വൻ ഹിന്ദോപദേശംരക്കാബോധിം പശ്ചാത്താർമ്മത്തിനും;
വോട്ടൻ പീരകിവൈച്ചുലും തെള്ളവാൻ പണിഷ്ടയേണ;

വിശ്വാസാകിലും ദ്രോഗിഥാടവിൽ ചാതി ചെയ്യിട്ടും;

പുത്രിക്കാതാക്കരോ മാവിന്റുമലമന്ത്രക്രിജ്ഞകിരിഃ 31

അഭ്യൂതംവത്തിൽ തീക്കാഡ്യിം ദ്രോഗിലും മാരബാൻവണ്ണി,
വളർന്ന വരുതം ഒള്ളാനെള്ളതാമോ നവത്തിനാൽ? 32

ആരും മുതലംജീപ്പാരിക്കണ്ണതു ദ്രോഗാ;

ക്രിംബി കരടിക്കൈക്കിഡണ്ണനിന്നാട് വൈക്കരോഃ 33

കീത്തിയേരന മത്രുനം പാതാർമ്മിൽ ദ്രോഗഃ വരും;

വൈളിച്ചും ചുംബകമന വിളക്കിന്റേചാട്ടംശാഖിക്കു. 34

വിലഘോകന യോഗ്രാനം പലഘംടിക്കേരകിൽ;

ഒവരക്കല്ലിം കരിഞ്ഞിട്ടം ഒസ്പാരം തിരുംപിടിക്കംവിഡി.

വിദ്യയാൽ കേമനെന്നനാലും മദ്യപാനം തള്ളിഡേണവൻ;

നഞ്ഞിട്ടാൽ മാലേഴാഴ്ചിച്ചുജ്ഞ കണ്ണതിയും നാം കാടിക്കാലോഃ

കവിയും മദ്യപാനത്താൽ കവിയും മനുനായ്യരാ;

കന്നായുള്ളി ചുഴിതാക്കിരിഃതിനാമോ നൃപ മാനേരുഃ 37

അസമാന്നം, മദ്യപാനത്താൽപ്പരസംഗാ ചേമരകിലും;

മാലുച്ചു ചെത്തു തന്നാക്കിൽ നാലു തുള്ളാ കട കുമരോഃ 38

സ്ഥാനിശ്വന്നാകിലും മദ്യപാനി നിന്തിച്ചുഡേണവൻ;

മാചം നല്ലതു പാഷാണം കലന്നാലുള്ള തിന്നമോഃ 39

- ചുക്കന്നതകിലും മല്ലും നകർസ്ത്വാടിക്കരയേംബാം;
ബേദ്യോച്ചണാടക്കരയുള്ളാലെ നിശ്ചയം വിശ്വമാമിഡം. 40
- രാദ്യേജ്ഞാശാഹരണഭൂമിപ്പനാപ്രഞ്ചവാദാനകാരണം;
അങ്ഗീച്ചീചീട്ടിനിൽത്തിനാൽ ആപ്പും പഠിക്കിപ്പിച്ചു. 41
- ബുദ്ധമില്ലാത്ത വൻ തോള്ളും ബുദ്ധബാന്നോടെന്തുക്കും;
മഹത്തന്മൈലെർത്തുള്ള കലം പൊട്ടാതിരിക്കുമോ? 42
- കുട്ടക്കിൽ രാച്ചക്കിൽ കാണാം കുടംബീരനീറ ധീരത്;
രോഗത്തുള്ള അവ വരഞ്ഞുംകുത്തേരം മിന്നമേ. 43
- നീംകാണ്ടും ചപലിച്ചീം നന്നുംഭേരരായവർ;.
മഴക്കും നീംവലുങ്കരിട്ടുംശിരാന്തിംഖാനാ താൻ. 44
- കുവിരാഞ്ചുക്കാഡല്ലുക്കിൽ ഭവി വിഭ്രം വിത്തന്തിടം;
സദ്യ പറ്റിടമിഉല്ലുക്കിൽ ഒഴു പ്രഥാൻ യതനിതോ? 45
- ചേങ്ങാബും തീയ്യും തന്ത്കീത്തിന് പൊക്കാനായിത്രുമില്ലുത്തിൽ
സക്കാരിനോട് രാജഗ്രോക്കാൻ സോക്കുന്നതാം ഇണം. 46
- ഇരജ്ജുതു കർണ്ണുതതിൽ തരജ്ജാൻ തക്ക വാക്കുകൾ;
കരടത്തിന് സപനം കേരിക്കും നരന്നാൽ വെയണ്ടിടാം 47
- മധുരം വാക്കു ചെരുപ്പീടിൽ സാധുസമ്മാന്നനായിടാം;
മു'ബിരുംനനാമി വാചിച്ചുരുരു മെഡ്യൂലാക്കും ലഭിക്കുമേ.
- ഉദ്ദൃഢാഗതിമിരാം ചന്നാൽ സദ്യക്കാഴ്ച കൂത്തുവേം;
ആവാൽപ്പള്ളിക്കുന്നതുമാക്കിവാവാത്തനാട സൗഖ്യപ്പും. 49

യോഗോ മാത്രം പ്രമാണിച്ചുകൂണം തൊഴുവിൽക്കൊംാ; മാവിന്നുചോട്ടിൽ കിടന്നാലും മാനൈ വായിൽ എതിജ്ഞുമോഃ മഹം മാത്രം പ്രമാണിച്ചു താരം തീരെ തുജ്ജിക്കൊംാ; വാന്നോക്ഷേരം ജപിച്ചുമാം ചാരു കത്താതിരിക്കുമോഃ 51

‘സൈക്കിഡ്യും’ സാരങ്ങിള്ളു ഗം വൈക്കുവേണ്ട കിടാങ്ങുന്നേ! വെള്ളത്രാളുവികളേ ഏകുമ്പുനാശിതാലുപ്പു സൂദുവും 52

ഉള്ളം മുടാതിരുന്നീടിൽ കളിക്കുക്കും ചതിച്ചീടിം; വെലിയില്ലുകും വാളും അക്കാവി തിന്നാതിരിക്കുമോഃ 53

ജാതിസ്താഭം കാണാക്കുമെന്തുമടാൻ വസ്തുവും; ക്കുള്ളുച്ചി താമ്പാലും തബൈക ക്കോമ്പാതിരിക്കുമോഃ 54

സ്വല്പിന്നുള്ളവനും ഫോഗാർ സ്വാദിസ്തുക്കുത്തിരിച്ചിം; പടിയുന്നതു പാതയ്ക്കുമ്പാതിതാരക്കിച്ചാഡാവും. 55

മുവിൽ ചുവക്കം, പിന്നീട് വസിച്ച മധുരം തങ്ങം മുള്ളുന്നുവിശ്വാസ്യുംപെ പരുരം മുത്തപേരുമോഃ. 56

സ്വല്പിചവച്ചാരംവരിതരാത്തിൽ മുത്തപിഖാവത്തിരിക്കുംാ; തനുവിശിഷ്ടാരതു തീവണ്ടി ദോം ചാപ്പുന്ന ധരിക്കുണ്ടം. 57

മടി വന്നുവിലുന്നീടിലുടും തന്ത്തംകുക്കരം; മുള വന്നാർ കടം ദചാറ്റം ജലചോകാതിരിക്കുമോഃ 58

മരഞ്ഞൾക്കം യടാലാഡം പുന്നുകും ഒഡോരിക്കുണ്ടം; മരതാരാരാരാജും, ജീവൻ ഓറാഡ മേനിയുമൊന്നാഡവാൽ. 59

മോഹരാ വദ്ധിക്കിയും രാന്തരാ സാഹസരതരെയോക്കണം;
കിണാറിൽ ചാട്ടിട്ടംബാശാ നിന്മളിൽ കഞ്ചാവഞ്ചാരി 60

ഉടൻ കാല്യം ലാഭിച്ചീടാനകള്ളായ്ക്കു തന്ത്രി;
താപിടങ്ങു മരിച്ചിട്ട് മീന്യടിക്കണ്ണതാക്കബാണി 61

കൃപണാർ ധനിയായാകിലപരക്കില്ലേഡാ ഇണ്പം;
അടിനാ രോമദണ്ഡാശിട്ടവിട്ടനെന്തു ലാഭമാണി 62

കൃപണാർ സ്വന്മ പത്തിനാമുപദേശാഗിച്ചിട്ടാ ധനം,
ശ്രാമായുവിനുവരു എപ്പട്ടാരാമഭയപ്പേണ്ടാലെവൈച്ചിട്ടം. 63

ദരിദ്രന്തര മഹാദിവം ധരിക്കുന്നില്ല വിത്തവാൻ
വെള്ളംതിന്തുള്ള മണ്ഡം ദാനദക്ഷമ ധരിക്കുമോ? 64

ചിലവിനാ കണക്കരു വലന്തനൻ ത്രി നില്ലുലം;
കരണ്ണനാണിവാനായിണ്ണു രമേല്ലിച്ച മാലപോൽ. 65

പരം ദോഖ്യിക്കരാം പരാദലുങ്കേ ഏഡിക്കുവാൻ
മത്തുനാഗ്രഹമുണ്ടാക്കിൽ സത്യക്കുപ്പുലിലേണം. 66

ഉന്നാധമില്ലായ്ക്കലുട്ടാവൽബനാധയും നീണ്ടിവന്നിട്ടം;
ഭാഷ്യക്കിളിവാനുമേഖലതാക്കുമോ? 67

ജോക്കരത്തീംലുതു ജാതിക്കോനമക്കരും ഉഹരാബുലം?;
പുഞ്ചാരാച്ചേരൻ കഹർട്ടിട്ടില്ലെക്കുന്നതാനുണ്ടോ? 68

നെന്ന നില്ലുരമാമാഘമന്നുട ചുറുമടക്കാലാ-
ജ്ഞന ചുണ്ണനേ കട്ടാരു വൈനാ നാശിഷ്വന്നിട്ടം. 69

കട്ടബാനാകിലക്കുളക്കട്ടി ശീകാക്കു ഉംഗ്രുമോ;

പൊള്ളിപ്പാതാക്കമേം വൻവിംക്കാളി മേരിട്ടർജ്ജുവിൽ? 70

ബേണിര മുണ്ടാട്ടിയിൽനിന്നുമാണിക്കാരനു സുഖിംഗാൻ;

പക്കപ്പതിൽ ചേര്ത്ത പാശിംബാമാക്കംതസ്യാടിമ. 71

തനഹാനി വഞ്ചിതനാ തനവാം.രാഘവംശവും;

ചെരതാം ചുഴി വാട്ടനാ രൈതുവുചുട്ടിവും ക്രമങ്കൾ. 72

പാരവാക്കാകിലും നാരി ചേരകിശ്ല ചതിചചായ്ക്കിടം;

മിനനാ പാരുചന്നേട്ട് ചെന്നബതാട്ടേൽ കടിക്കമേ. 73

പുരാവിൻ യുത്തനായേൻ അനീനാലോങ്ക വൈശ്വന്തരു നിത്രംമാഡു
വേദ്ധിതാൻ വിള്ളതിനംനേപാർഡ പാലിക്കുന്നതു കാലിയോ?

സ്ഥാനമരാത്മുളാതതാൻ ദീഹവും നല്ലതായ്ക്കും;

ഭക്ഷന്തലും ഇപാവണ്ഠന വക്കണ്ടക്കിൽ സ്വഭാവന്നുമാണ. 75

രാജസേവ ലാഡിക്കേണമീജിഗതൻിൽ സ്വപ്നിക്കവാൻ;

ആകയാലതിനായ്ക്കും പാകത്തുപ്പംയാമിനി. 76

പ്രവക്ഷം കണ്ണോവാൻ തക്ക ഏദും രാജാധനാന് ദൂഷം;

ഒക്കവൽം സർപ്പമീരാജസേവയാൽ മോക്ഷമെന്നിയെ. 77

പ്രക്കിലും സുഖിയുള്ളാനില്ലക്കിലുംവാനതണ്ടുപോം;

ഡോഗിക്കരം പ്രധാനം ക്രോഡിസേവാസമാധികരി. 78

ചാട്ടവും പ്രാണിഖടനിലിപ്പുരും ചേന്ന് ഭേദര

പാട്ടിലുക്കും വേരാജ്ഞാലും കുന്നതിൽപ്പേണി. 79

രാജാവിന് വള്ളിയായിരുന്നുചപിപ്പിക്കാതെ എന്തല്ലാമ്മാ;
ക്ഷുദ്രത്തോല്പും ചാറ്റേണ്ടു വീഴ്ത്തിട്ടും ഘോഷിക്കില്ലം. 80

ദ്രജാനിക്കിഴുന്ന ഗദനാശ്വര രജാവേദൈമി ധർമ്മാകാലാ,
നാളേജ്ഞ നാശ്വര മാരഗാ നാളും ദ്രജാനും ചുന്നതവും. 81

കവിതെന്തു ശക ചില്ലാതെ സ്സേവിച്ചിട്ടുണ്ടോ ക്രൈസ്തവനെ;
ധർമ്മ കല്ലുമമൽക്കുന്നേഡാർ ചിരിചേയ്യുന്നാൽവാൻഡ് 82

സുരി താനെനാ ചൊ സ്പൂണ്ട പാരം ദബാന്തിപ്പിച്ചമാണി
നെങ്ങിലാട്ടിരുപ്പുജ്ഞവേബലു മനത്തേപൻ സഹിച്ചിട്ടാ. 83

ക്രിപം ചാട്ടുന്തിരനൊക്കേം ക്രിപരണ്ടല്ലവെച്ചായ്ക്കു;
ബാത താന്ന ഏതുരെ ചീതിൽ ചൊട്ടും; സുരംമാറുന്നരുമും. 84

ബോരിട്ടാക്കിൽ ഒഫിസ്റ്റിക്കു, ചുരത്താക്കിൽ പിണ്ണത്തിട്ടും,
സുരിക്കുപാന്നിൽ നിന്നുക്കിൽ, പാരം ഭോഗിക്കുംലുവൻ.

കാനിയുംസേവ, കൂട്ടിച്ചും തച്ചുംടിഞ്ഞു ചൊല്ലിയും,
പിത്താനവത്തുനംചെയ്യും വത്തിച്ചും ക്രിപനിഷ്ടനാം. 86

ദൈവവിശ്വാസമിരിപ്പുകിൽ കൈവരാ കേൾക്കമാനമേ;
ആരുംയംതബന്നാഖില്ലുജിലു യുദ്ധത്തിൽ ഇഷ്ടിക്കുംലാഡ് 87

ക്രിസ്തു, രജനി, നിബാരി, തിവൻ, ബുധനെന്നു വിളിപ്പുവൻ
കളുടുംനാം നാഭരതത്തിൽ ചിത്രാത്മകരാദമേം. 88

വണ്ണാചുക്കുത്തിലുള്ളചുത്തണ്ണകിന്തുട്ടണബൈജ്ഞാനിക്കു
കാനാണിവക്കുഴി മുഖം ഏറ്റനാഭേദിച്ചതായും. 89

മഹാസാക്ഷയുമീറനേ വിശദമെകമലിപ്പും;
ശ്രദ്ധരക്ഷാജ്ഞ ഭാഗവത്തിനാക്ക മാധുര്യമിപ്പും. 90

സതാനാശജ്ഞാരാധംഭവം ശതാണം ബന്ധാലുക്കിന്നുംപാം;
മാനാജ്ഞ സ്മാരകംഭവം തിരുന്നുന്നിരൽ നന്ദിക്ഷാജ്ഞ. 91

ജനാനാജ്ഞിൽ വിളിക്കീടിൽ അനമ്മന്തര തീനിന്നിടം;
രജപ്പിതാമല വൻകാട്ടരിപ്പുടിച്ചാൽ കരിങ്കരുംപാം. 92

ഡോക്കം സ്വന്ത്യുംഭാഷംവോളേക്കുമാം സ്വാമമായും;
ഡോന്നാൻ കടകം എന്നട്ടാ മീനം ദേശങ്ങളാക്കയും. 93

കാണും വിശദമതാജ്ഞിൽത്താണു ചിത്ര ലസിപ്പുതേ;
ഒപ്പരജാമട്ടിലുംതാരം കനഞ്ഞുങ്ങലുംപാം പാർക്കണാതിലാം. 94

വിദ്യയാം നീലവാശങ്ങൾ തുലമാക്കിത്തട്ടുകിൽ
ചിത്രക്കണ്ണട്ടിച്ചിൽ കാണും എത്താച്ചിലുംമരുട്ടും. 95

ജുക്കിഡ്യോഡാരുതു ക്രിശ്വാക്കസ്കലി. നീട്ടി മനസ്സുംചും
കൊതി ഏതുവത്തിഡ്യുണ്ടായാൽ ജുക്കി നിന്മുംഘാം വരും. 96

ഒരുപേരുക്കിരുത്താട്ടംകുട്ടിക്കെദ്ദുവപ്പുംത്മന ചെങ്കുവിൻ;
ഒക്കവല്ലാനാട്ടിരിനാൽ ഒക്കവരുന്ന മരിക്കുകിൽ. 97

“ഒപക്കലാതിൽ അംഗോ! റിബി! എന്നാണ്ടിട്ടംവിഡേ
ഒ പർക്കുവുണ്ണാം കൂട്ടുലവന്തരംനായക്കണും”. 98

മായക്കാണും ക്രമച്ചാട്ടം മായമജ്ഞും ജഗത്തിനെ,
നീഉമേഖനസംഗാധാരാവാദയോ വിലസ്മാനതേ. 99

ശാഖാമൈനാശം നിന്നും കാലടിക്കലണക്കണേ?”
ഇരുംനിന്മുകിരുചുക്കാംഭും നിന്ത്രാനന്ദം വരും മരുഭൂം. 100

ଶ୍ରୀର୍ବିଜୀ

(ଶ୍ରୀପ୍ରତିକ୍ରିୟା)

ଶାଶ୍ଵତବିନାମି

ଏହାହିନ୍ତିମକର ପରାଶକତିର ଉତ୍ସୁକିତାଯାମ—
ମହିଶୀତରରେଷକେନ୍ଦ୍ରିକାଳେଷ୍ଟ ବିନ୍ଦୁ ମାତ୍ରଲବାକରର!
ସକତମକଲ୍ୟବୀଙ୍କ ସ୍ଵାରମାଂ ସିଦ୍ଧିଲୁହିଯାଏ
ପଞ୍ଚଶିରାଶର ପାତା ପାପଗ ଶ୍ରୀତଥ୍ରୀରା
ଏ ମୁଖେଣାକୁ ପଣ୍ଡିତୀଙ୍କରାତିଯତିତୁ
ନିମ୍ନଲିପତପଞ୍ଚଶିରାଶର ଯମରେଣ୍ଟିରୁ
ଏହିକିମେଲା ପଣ୍ଡିତୀ ପଣ୍ଡିତୀ ଦେଖିବାଙ୍କ ଦେଖିବାଙ୍କ
ମହିଳାହାତାରାମା ମହିଳାଜ୍ଞମାନେଶାଯୁଧ
ଦୁଃଖନାମିଵଗ ପାଶମ ଦେଖିବାଙ୍କ ପାପରତଂ
ପାପରବତ୍ରରେଣୁରୁଂ ଦେଖିବାନାମିତୁ
ଅନୁଶିଷ୍ଟବଣ୍ଣା ଯନନୀଶବ୍ଦିଷ୍ଟିପ୍ରା; ରଣ୍ଟ
କାଶିନାମ ତାତ୍ତ୍ଵକରାଯୁଷ୍ମିତ୍ରଃ କରନ୍ତି ତ୍ରୁ,
ଦୈତ୍ୟିଷ୍ଠରତାନମାରୁଂ ମେଷ୍ଟବ୍ୟାୟଃ; ପୀରଗୋକ
ରାଣୀତାନିଲ ପିତାମ ଦୀର୍ଘବୀକଣ୍ଠତାମଦ୍ଦି
ପାକରୁଣ ପୁତ୍ରିଦ୍ରୋତିରେକବିଦ୍ୟଂ ଦେଶକାଳେ
ନିଷ୍ଠବାନକରାଣ୍ଡ ନୀତିବ ନିରଜନବନ
ବଲୁନ୍ତଂ ଯତେମନୀ ନିଷ୍ଠିର୍ଯ୍ୟିଷ୍ଟିଷ୍ଟିଯାମ
ଶିଖିରାଯୁଷ୍ମି ରଣ୍ଟ କାନ୍ତିରେଷକିଂ ପାଣ୍ୟି
ଦେଖିବାରିଷ୍ଟଂ ମୁଖେତୋଷ୍ଟିଷ୍ଟ ରକ୍ତକର୍ମିଷ୍ଟଂ
ଦେଖିବାଷ୍ଟ ପାଣୀକୋଣ୍ଟ ଦେଖିବାଷ୍ଟଂ ପାଣୀକାର୍ଯ୍ୟି

അമാരാവതാടതിനിള്ളിൽ കാളക്കരാമക്കട്ട്—
അമ്പാവി മുഖവരക്കു തീരയുമെറം നൽകി.
ശോഭിച്ച കാള രണ്ടു പോഴിച്ചുതാഴാക്കണ്ണ്
ദോഹിച്ച തുലാമുഖൻ ഭാഷിച്ച ദാപതാരം.
കണ്ണതാംബാൽഡിനു കൊണ്ടുപോജ്ഞുനു വീണു
കണ്ണത്തിൽ നക്കേബൈച്ചു കണ്ണിതാങ്കവിച്ചവൻ
വൃട്ടിമുൻ ദക്കിന്നുചുടി കാളകൾ പിടിവിട്ടു
മുട്ടുകരുതെത്തശ്ശിക്കതിമുഖരനേ വേണ്ടു.
ഉംഗി ചെല്ലുന്ന ദിക്കിലെംകാഡ്യും പുതാളിമാ—
ബാധാന്താജീകലാന്നിച്ചുറ്റു ഭാഗാത്തു മക്കിതാരം
മാൻബാണശേച്ചാമ്പുകാണ്ടുവാനാരീ പ്രഭാമുള്ളവ
മാർഗ്ഗബല്ലാഞ്ചിൽ നിൽക്കുമെഞ്ചുകുന്താട്ട ഒട്ട്
കെട്ടിയ നക്കു കവിഞ്ഞനാട്ടുകത്തിരുന്നു ദോളിൽ
ചെന്താരളും ഭേദി മനോഭാംബാഞ്ചുംപരൻ.
പോകുന്ന വേഗം കണ്ണ ചുവുമക്കെന്നുന്നു—
മുഖലപ്പെട്ടു തുലന ഉക്കിയിങ്ങിനെ ചൊന്നാൻ—
“ഇച്ചൈ അലഞ്ചാട്ട വെച്ചിരിക്കില്ലും ധന—
മിാർച്ചിച്ചുവണ്ണും യരാനീസ്വരംയീനും വേഗം;
ആദ്വാളമാണോച്ചിക്കെന്നും ശിശിരത്തിലും
വൈവക്കുറ്റിതാംപോലെമാറ്റുമുള്ളും ഉണ്ണും വത്രു—
ഈനും ഉഹാനത്മാമഗ്രയോ വജാതി സ്ഥാനം;
നന്നാഴിട്ടുനഞ്ചുംചുനിന്നിരെങ്കിലും ബുലംകു—
ശ്രദ്ധാജും വല്ലതാജ അമാരവിപ്പുവത്തിനു
പാത്രമാജുംവീച്ചുതു കേവലും വിധിവാദം.

കൗലദ്രോഹിയർത്താവലാൻനീരും കാളുമുള്ളജ്ഞത്തിനീരും
 രൂഹിയും നാകംവൈട്ടു മുന്താനും കുറ്റി! അപ്പീം!
 കാകതാലീഡിവിത്വനാന സംഭാവനിയ്ക്കു; ഒരുവം
 മുഖാഗ്രം! ഏതുമല്ലോതില്ലെ പൊതുപ്പം നുനം.
 മുട്ടു മുക്കിയുണ്ടെങ്കും ചേണ്ടങ്ങൾക്കുണ്ടാണും
 ചെല്ലുനു ദൈവത്തികലെയുപ്പാഴമനേ വേണ്ടെങ്കും
 തനുകയാൽ സൃഷ്ടിക്കുവാനുവദ്യുതിപ്പിച്ചുനാവു-
 നേകമാർത്തുമേശ്വരി, നിശ്ചംദ നിരക്കലം.
 വിത്രമാർജ്ജിക്കാമെങ്ങനാരാജേ അന്തിരേതത്തുളി
 നിദ്രചെയ്യുനു സൃഷ്ടി നിശ്ചിന്നുനു നിരാമഹൻ.
 മാത്രി തുകനു പണ്ടു ദൈവദേഹം വിച്ഛേ
 സുമാഖരിയി സ്വപ്നത്തും ദിവ്യാധത്താനിതൻ
 ദോശരകാന്താരം പ്രഥമനിക്ഷിപ്പാൻ ദത്തിന്നുപൂർവ്വം
 ദോശത്ര പഠന്തെന്നു സംശയമില്ല ഭത്തപ്പീം.
 ‘കാമാഭാക്ഷയുമാരാം ക്ഷുജ്ജുക്കിനാൻ സ്വപ്ന-
 കാഡ്യും സൗഖ്യമായ’ മരാബാനാളുംപക്ഷിച്ചുാൻ.
 കൈട്ടാഴിയാതെയുള്ള കാമണ്ണേള്ളുംപുടി..
 ക്ഷീഡമകിലുമതിലുത്തമം പഠിത്രംഡാ..
 മോഹത്തിനുവസാനമാക്കുമെ കാട്ടിലല്ലോ
 ദേഹവും പ്രാണങ്ങളും ഉത്തരക്ക് രൂപാക്ഷിപ്പ്?
 മതി.. നിന്മമഹംമോഹം മതി! നീ നിശ്ചിന്നുനു-
 ചെറുതിയപ്പാരു! കാഞ്ഞതാനിരന്നുങ്ങാം.
 നോറിരിക്കുന്ന നിനക്കിനൈനേ പച്ചുപ്പാഴം
 മാറിത്താ പിന്നകിലും നിശ്ചിന്നുനായില്ല നീ.

തെടിയുണ്ടാക്കും മിതലി:രഹ്യാംഗേ നശിപ്പിഡ്യോ
കൂശ! നീ വിടിപ്പുണ്ണി ഗാഥലുജ്ജവ സപദം.

രണ്ടാംഭാഗം

അങ്ങും മഹാപിശ്ചയിനിനെന്ന തൊനെന്തുജും
വഴുവാിച്ചു നിന്തുകളിപ്പുവരുത്തുന്ന തൊൻ.

എന്നാലും ചീസ് പെണ്ടുമിം രൂപം ചു...
രെന്നാരുവാക്കും ദാശരായു് മേരുമോ?
വണ്ടിക്കുന്നാരിലും പിരന്ന വക്കുന്നാരിലും
കണ്ടില്ല. കാമത്തിനരംഗമായും താരം.

അതുരംഗമുകയും കൈകവയടിഞ്ഞാറുജും
നേരം വിചുരിച്ചുരിഞ്ഞെന്നുണ്ട് തൊൻ.

കാമമേ! നിന്നുള്ള ഒക്കും ഒക്കും
കേമമായുണ്ടാക്കണം വെച്ചുതുരു ദേശം.

ആവിധത്തിലന്നർത്ഥമുഖം മറ്റാക്കിലും

നുറായ്ക്കുന്ന തെറിക്കുന്നതില്ല നീ.

കാമമേ! നിന്നുള്ളരിക്കരിഞ്ഞുന്ന നിന്നും
കാമമുഖം നും ധരിച്ചിരിക്കുന്ന തൊൻ.

നിന്നിപ്പുണ്ടവാനായിത്തുനിഃബന്ധവ—

മെന്നാത്മുണ്ടുവും നശിച്ചുജോഷി സദേ!

സകല്ലുമാണനിനിന്മുലവരമന്നാളുള്ളതും

സകല്ലും മാനേ! ധരിച്ചിരിക്കുന്ന തൊൻ.

നിന്നുക്കുറിച്ചുനില്ലുകളുമില്ല മേ;

പിരന്ന നീ വേരാര പോകുമെന്നുന്നതം.

അത്മാര രീംര സുവാസുമെല്ലാക്കു

വിത്താക്കണാഡാര പെരുക്കുന്ന ചിന്തകൾ.

പ്രയ്യാഗതത്തിങ്കുള്ളും മരിക്കുന്നു—
 സാന്തോഷം ലഘുമാരുമനമിച്ചുനാമാം;
 കിട്ടം ധനങ്കാണ്ഡ ത്രസ്തിയോ നാന്ത്രിക്കു—
 ദണ്ഡാട്ടും ദേശങ്ങൾ വൈദികവാസം ചെന്തി.
 ഗംഗാംബുദ്ധവല്ലേപ വിത്തം മധുരമാ—
 സാദാം തുണ്ണുവയ്ക്കുന്നതാണിനും.
 ഇന്നാന്നനീടിനേന്നെന്ന തൃജിക്കുന്നി;—
 ഏന്നതാനിനിക്കിമലവൻ വിലാപം ദാദവ!
 ദ്രുതിപ്രഭാം ചുമരച്ചുവരൻ മെനിയിൽ
 മുഖ്യക്കാഞ്ച നിരഞ്ഞം ചുറയേബാൻ
 വിട്ടേംകഴു യദ്യമാശുമനന്നമനാ—
 ഫൂശു സൗഖ്യംവുണ്ട് നിന്നാലതും യിരും
 കാമരും ലോദ്വും വീണേം ത്രട്ടൻ യ—
 നാമശം നൽകാനതാശുമക്കുള്ളേണ്ടും.
 എ) നാലിനിക്കാമമാകുവ കൈവിട്ടി;
 വന്നാൽ വന്ന; എന്നെ സരും ത്രാശിക്കുവൻ,
 മുള്ളിലും മെള്ളിലും ദ്രുതാദില്ലും—
 മുള്ളതാജ്ജണ്ണുണ്ടെനകാണ്ണുള്ള നുഡിപ്പിന്നു
 അഥാശതിലും, സത്തമെല്ലാം ത്രാശനിലഃം,
 ത്രാശമുള്ളം മനസ്സുനമാത്മാപിശ്യം,
 ഒപ്പിച്ചു നിത്തി, തതിമത്തു ത്രാശനാടന
 സ്വന്നമാനങ്ങു സൗഖ്യിക്കുന്നനമയൻ.
 എ) എന നീ വീണേം വൈച്ഛതാജ്ജു ത്രിഖാത്തി—
 ലെന്നാലിനില്ലതി മരാനാനില്ല മേ.

ദാ! മഹാത്മാവും ശോകഗ്രാന്തിയും
 കാമമേ! നിന്മുള്ളടപ്പോ അനിസ്തൃതം.
 ഉണ്ടായ വിത്തവാച്ചന്തിയാലുംതാഴെ
 വിശ്വലോകനുംരേൽ ദേവമിച്ഛ്യാനിനം.
 ചുമ്പുജും ചേമ്പുജും വാരുദ്ധജുംകളും
 തീച്ചും മാഡാരുപ്പിച്ചങ്ങൾ നിസ്പന്നം.
 ആ സ്ഥിരം വാദണണ്ണത്തിട്ടന നിരം ചാരം
 സ്ഥാഖിയാം ദോഷം ധനത്തിലുണ്ടാക്കണം.
 ചൊരണ്ടു പാതത്താൽ സുവര്ണവിരിക്കില്ലും
 പരബ്രഹ്മ ചൊന്തും ദോശവൈക്കാടായിരും.
 ഉജ്ജവലു തട്ടിപ്പുറിച്ച തായാചവാന
 കളികൾ വന്നാൽ കമ ഒഴിച്ചീടില്ലാം;
 അരബ്ലുകിലപ്പുരുപ്പീസ് ചൊങ്കുനമാം;-
 വല്ലുത്ത ദേവം വളരും ദണ്ഡിപ്പുലാം
 അത്മഃമാത്രത്തുമനത്മഃശാശനംജു
 തരാം ധരിച്ചേൻ രാജിചയംകൊണ്ടു നാന്.
 ആദിംബവമരവന്നു ഭോക്ഷി നീ ചേരുന്ന
 ബാലപക്ഷൻ നീ ദഹാദോഹനാം കാമമേ!
 എന്തു സുഖമൊരണാനാതു ദർശിക്കും
 ഫാന്തി! നീ ചീനിപ്പുവില്ല തെരുപ്പുകിരിം.
 ശ്രാവണ നന്തകിയാൽ ധിനാനയും കത്തനി-
 താധനാം നീരിഷ്ടിരോധനാവുംനാം.
 ധാരാളതുല്യം നീരിഞ്ഞാന രണ്ടും അമുഖ-
 ശേരതകില്ലും നീ വഴിപ്പണിതെന്നായും.

ഇപ്പോൾ കടവനന്നിലെപ്പാൻ പ്രഖ്യാസമം
 സ്ഥലം ധനം പോയി നിഘ്ണിന്നുണ്ടാണ് എന്ന്.
 എന്നാൽ ഒരു വൃഥതയാണ് കാരണം അപ്പേരുളി
 തത്തരാന്ന നീക്കിയുള്ളതിനാൽ നിരുവം
 രഹസ്യപാതയും രൈലൈറ്റും കുറയ്ക്കുമെല്ലാം
 ബുദ്ധിയേജ്ഞായിപ്പുതില്ല എന്ന് കേവലം...
 സ്വത്തു പോയുള്ളതിരെ പ്രതാരിതനായ എന്ന്
 ചിത്തപ്രസാദാർക്ക് കുട്ടി ശത്രു കാണം.
 മാറം അന്ത്യിന്നർപ്പാക്കു ദോഷാരത ഏക-
 വിച്ഛകളുണ്ടു എന്ന് നിഭന്നാക്കംകുമമേ!
 നിരുളിപ്പാടാരതനീറ്റും കാമമേ!
 വയ്ക്കാ തിക്കബാൻ നമ്മൾ തമ്മിൽ ദുഃഖം.
 ഭാസാന്ത്രപ്പോലെ രക്കാരം ചൊരജിവൻ;
 എംബിജിഷൻറീറ്റിലും ചെറുപ്പിലും മുംസ എന്ന്;
 നാമ്പ്രായം കേട്ടാൽ സ്വിഡം കമിച്ചീറ്റവേൻ;
 വിപ്പിയം ചെയ്യില്ല വിദേശിനിലുംകുറ
 ഇന്ത്രിയഗ്രാമമാനുക്കിരംപ്പവിനാ-
 യനനാ കിട്ടന്നതനന്നുശിക്ഷവേൻ;
 സന്തൃപ്തം, ക്ഷമാ, ദമം, രാഖി, നിഃവ്യദായം,
 രൂപ്തിയം, നിർപ്പതി, ഭേദാനുകരായം,
 എൻഡിമിയിലാനാദൈക്കരിക്കണ്ണ,
 മന്ത്രനായുംപരം കൃതാർത്ഥനായങ്കര എന്ന്.
 എൻഡിമിനിക്കാമലോദ്ദേശവന്നേളു-
 മെന്നു തൃജിക്കരെ കാപ്പിണ്ണുദോധിവും...

ഫോറ്റോ മോറദും ഏകവിട്ടിൽസ്സും എന്ന്
 അഭവേശഗായും ദാഴുകിടംതാമാവാൻ.
 കാമനതാജാതതീരാം ഏകവാട്ടിളാഡോ
 നാമരാല്ലും ഒസ്യവൃഷ്ടിക്കും മംഗളവാം
 കാമാനവിക്കതൻ സൗഖ്യിക്കുമിരഘുട്ടങ്ങൾ;
 കാഞ്ഞംബാധമായുള്ള രഹസ്യിക്ക
 സാമംഗ്രഹപ്പുമാത്രക്കിന്ത്തുനാബൻ
 കാമഹാഥോർജ്ജവദ്ധിക്ക ആജിച്ചുവാൻ;
 ശ്രീമതപരമിപ്പുതരകി ശാസ്ത്രഫിജവാന
 പ്രൂഹത്തിഭാണ്ഡ എന്ന് ശാന്തിശരി ശൈത്യാഖ്യ
 നിന്നുംമായ കയറ്റിൽ മന്ത്രവിഘ്രം
 ഒന്ന് തണിഞ്ഞു താനൊന്ന് വീരത്തു താന്
 വന്ന പ്രവർഷപരാന്തരത്തും എത്തോ.
 മേകതിലുള്ള വൻകാമസശാസ്ത്രം തിബ്ബു—
 ഫോകാംഗനാലിംഗനാലിംസ്യവൃഞ്ഞളും
 മോഹം നാശകാണ്ഡഭാഡം സൗഖ്യത്തിരിക്കാൻ
 വേണ്ടിയാംഗത്തിനേരുത്തും ദ്രോം.
 താജാനുള്ളിക്കുശാമരാം കാമനത്തു
 വെന്ന എണ്ണ് വല്ലുതു, എ. ബലിശൈലേശാനാനാൻ
 നിർബാധനായും ഗ്രാവഗ്രാഫുസമാനനായും
 സഭത്തുമുമ്പുതന്ത്രിക്കും എവർിക്കാവാൻ.

ര റ റ റ റ

—

‘മുഖിക്കണ്ണ കളവാദവഭൂ സ്ഥാപ്തിൽ
മനിച്ച ശ്രൂക്കളച്ച വസ്തുതാനി?’
വാനിൽ പെട്ടു തങ്ങാമാറിതു ഏംല്ലിയാലും
മൗനിതപമാർക്കനാൽ ജിനി തുടങ്ങേം.

ഉടക്കിരാറിജനകവനനാ അഗതിൽ ഘോർ—
കൊണ്ടിട്ടുചുട്ടുവരമാനാ. എന്നാലധാര്യം;
പട്ടാഡിയിൽക്കാൻ ദക്ഷിംഗ് പബ്ലികേ പ്രസിദ്ധി—
രൂപാഡിമല്ലുവരുണ്ടാം നിവസിച്ചിരുന്നാ.

വിദ്യാഭിസർപ്പം മുഖ്യമായ തരിക്കിൽ
വിദ്യാഭിസർപ്പം മാരാത്തിരി ഭേദമാറ്റു;
അനുഭവാവാവരിലും മുഖ്യവായി വാണാൻ
ജീഴുംകുത്തുവിനി നാമമെഴുന്നാരേകൻ.

സ്വാതിനാശ പുതുമാർക്കിരി നാടുരംഗ—
മാമായവഭന്നർ നിലച്ചത്തിനുകളുത്തുനേ
സീമാവിനിനമഹിമാവിശ്വാനന്നകു—
മാമാനുകളുകമരം നിലനിന്നിരുന്നാ.

വല്ലാത്ത മോട്ടിഷ്ടമാരതിനേടു പുതു—
നില്ലാത്താരിസ്തുപ്പുവാരിക്കലിരുന്നവുണ്ടാൻ;..
‘പുതു’ തങ്ങാത്തിന കേട്ടി പുതാത്തിട്ടം നീ
മുഖ്യപ്പു പുതുവാനുത്തിരക്കുന്നിവന്നു,

ପିତ୍ରୀଯରେଣୁକର ଲୀଙ୍ଗଚାର୍ଣ୍ଣୁ କେବୁ
ଏତ୍ତୁଗାତିରେକରୁଣମାକିନ କଣ୍ଠପୁଷ୍ଟି
‘ପିତ୍ରୀଯର ତାତୀହାନୀକିନ୍ତୁ’ରମଣ ତାତୀହା
ଏତ୍ତୁଗାତୁ କୋତୁକଦିଶର ଯରଂ କାଳିତାରିଖ’—

୬

ଜୀଧୁତକେତୁପତ୍ର କେବୁ ମନ କାଳିତାରିଖ
ବାମାସମେତମତିଯାଇ ରଥିଷ୍ଟୁ ବାଣୀଗଳ;
ଶ୍ରୀକାରିବାନୀର ବ୍ୟୁତନାଦରାଘ୍ୟିତିଗା
ଜୀଧୁତକୁହାପରାଗନିରାକରନାରତୀଷ୍ଟ.—

୭

ଅଗନିଷ୍ଟ ପିତ୍ରୀଯରିତିକୋମ୍ଭୁଗାଶ୍ଵମାରନ
ସପନୀ ସପନୀବିନାଳିନାଳିନାଳିନାଳିନାଳ
ରାଜ୍ୟପୁଣୀରୁଷୁଵାନ୍ତିପାତିଶାଯାଯାଶେଷ—
ମନୁରୁଦ୍ଧାରହାନୀ ତାତୀହାନୀକିଶିତମଃ—

୮

“ଶୁକରିନ୍ଦ୍ରିନୀ ରାଜ ତରାକ ପାଦାତମଜାତ—
ଦେହକଣ୍ଠୁବକରଲିବପରତିରାହାଲାଯଣ୍ଟୁ;—
ଚୟାନୀକବାହୁଦ୍ରିବମନୀଜନକ! ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁମେରାନୀଜାନା
ନିଶ୍ଚିନ୍ତାତ୍ମ୍ନ ନରରିତ ପୁତ୍ରସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାଲେ..—

୯

ଶୁନାକହୁଲାହିବିରାଜୁରାଜୁରାଜ କଣ୍ଠପୁଷ୍ଟି
ତାନ୍ତ୍ରାଲୁମାତ୍ର ଜନତାଜ୍ଞାପକାରତମକାରା;—
ନନ୍ଦାଶତିରକୀ ବନ୍ଦିତାଂ ମହିମାରୁକାଳୀ
ମନ୍ଦାନକ୍ରମୀକବିଲବରିତାହାନୀକଟୁ.”—

୧୦

ଏହାନୀତମର୍ଜ୍ଜୁରାଜ ଚୟାନ୍ତିରାଜବାଣୀ
ଯୁଗାନ୍ତିରେମେବନନ୍ଦାରୁବୋନ୍ଦରମ୍ଭାନୀ—

‘മുന്നിനായാടി സദാജമഗർഭപേക്ഷിക്കാണി—

ഫീനിജിഗാരാവാപിഥാരണാരിദ്രമാളി.’

11

മൊറാവുക്കുട്ടു കെട്ടി ദി ബന്ധനവാൻ—

മൊന്നാഡി മുന്നാഡിലും നിംബുകഴിച്ചാൻ;

തന്ത്രംമായതിൽപ്പാല്ലത ദൃഢം ദ്യുല—

ജീരുതവാഹനതീവി യണ്ണു ചൊന്തി.

12

അക്കാലമിസ്ത്രുതിതനാട്ട നണ്ണ് ദുറ്ടി—

ഈംകാനത ശ്രീത്രാശാഖാദന്തു ഉദ്ദാട്ടം

ഇരിക്കാബിഡലരം മദ്ദമാളിനു കടന്ന താഡിൽ

വക്രാണിമേൽക്കു ചർച്ചാക്കരണങ്ങിനിന്നാൽ 13

വട്ടങ്ങൾളാഞ്ഞുമരിഞ്ഞു പരിതാഖിങ്ങാട്ട

ചട്ടംരിച്ചു സുകുതിരാത്രാവൻ പണ്ണേതാൻ:—

“പിട്ടല്ലു! ഹോ! ഇനക! നമ്മുടെ മെനിതനോ

കെട്ടുക്കുംസംസ്ഥിഖ്യാനുംപുതേമന്നാപോലെ.” 14

കള്ളുന്ന ദീപനിര കാറിനകളിൽ പെട്ടാ—

പെറ്റുന്നതേതുദര, പ്രതിഭതിക്കലത്തും

പാഞ്ചത്തിരിന്തിനൈയിരിഞ്ഞു:യ പ്രതികിട്ടം—

നോംതന്നു യുദ്ധമെഖലേട്ടുമെൻ സുനിന്ത്യൻ. 15

ആകാ നൃക്ക രജാചിനാ ചെടിന്തു രാജ്യം

പോകാനൊരുണ്ണം നാഡിയായിരിക്കി,”

അനീകാളിട്ട മക്കരംചുട്ടു കെട്ടി താനൻ

സാന്തികാരംഛാഗ്രീതി സാന്തി സ്വർഘരിച്ചു.

16

ଶ୍ରୀମାତ୍ରଦେଵବିଷୟକହଣ୍ଡମୁଖରୂପ ରାଜ୍ୟରେ
ପ୍ରମାଣିତକମିଯଥୁଳୀଙ୍କ ଆଧୁନିକାନ୍ତ
ଜୀବିତବ୍ୟାହକାଙ୍କସ ଉତ୍ସାହିତଗଲ୍ଲ
ଯାହୁଲକ୍ଷେତ୍ରରେତ୍ତିରେ ନଟଗାତରଙ୍ଗାନ୍ତି

17

ଶ୍ରୀମାନ୍ତର୍ବନ୍ଦରତନଶ୍ରୀରାଜପଠନୀଙ୍କୁ
ରାମାମଦ୍ଭୂତକିଳିଲାହାଯବେଗାନ୍ତି ବେଶ
ସାମୁନକୋଟି ବିଭିନ୍ନରେମାରାଶ୍ରମତିରେ
ଅପ୍ରମାଣ୍ୟମୁଖସପକବିତ୍ରକଳ୍ପନାରୂପ ହାତ୍ତି

18

ବୃଦ୍ଧାଦେମାର୍ତ୍ତବିହାର
ଦ୍ୱାରାଯିପାରୁଗୁରୁରୀଯି ହେବିନ୍ଦି
ମିଶ୍ରାଯଙ୍ଗାବାହି ସବ୍ୟା
କର୍ତ୍ତାଯିବସିଶ୍ରୀନିଧିବିଦୟା ତେବେ.

19

ଶରୀରର ସୋଦରିଯଙ୍କର
ଦ୍ୱାରାମଦିନାନ୍ତରାଶ୍ରୀତଳିନୀରେ
ଶୁଦ୍ଧାନ୍ତର କଣ୍ଠେ; ପିଣ୍ଡୀ
ବନ୍ଦିରେ ପ୍ରମାଣ କୁମେଶର ପଦଶିଖିତ୍ତୁ
କରାନ୍ତିରୁଥିରୁ କରିଲୁନ୍ତା.

20

ରଣଭାବସର୍ତ୍ତର

ସର୍ବପରୀବର୍ତ୍ତନାଙ୍କ ବାଣୀକରୋତୁ ଶିଶୁ
ବାପୁ ସାହିତ୍ୟକାଳୀନରେ କାଳେକଲା ଯେତ୍ରଭେଦରେ
“କଣ୍ଠମରନାରକାରେତ୍ତା ନିଜ୍ଞାନେ ଉତ୍ସାହସାଧିକ
କଣ୍ଠସମୟକରନ୍ତାଙ୍କୁ କରିଛୁଣ୍ଣା” ମେମନ୍ତାଯି ।

രാഹമവനിട റാക്കു കെട്ട തോൻസിച്ചു വിദ്യു—
ഡൈപ്പറ്റിയതിനായി സ്കൂളും ഹാസ്റ്റലീം
“വഞ്ചിവിമണിമൊലേ ചുമ്പജുതിലിപിനാം
പ്രഥമാഞ്ച വക്” എന്നാന്തിഖ്ലോഡോത്രം മാനാൻ.

സ്രൂപിവച്ചനമിവണ്ണം കെട്ടടക്കം ദശിലമാലാ—
പാതി ബാളിയിൽ അരപിശ്ചുട്ടും താതങ്ങനാടോതിവയല്ലും
പുളും തജണാതജ്ഞാല്ലും സപ്പസ്പസാവിശൻറ ഫേളി—
ചുത്രമഹതിന വേണ്ണം വട്ടഭജ്ഞാമോജകി. 3

ഉട്ടനായ ക്രൂട്ടകാലാത്തികളാണുങ്ഗമാട്ടാ
പട്ടപാങ്കതിന വഴിന് മേൻ കൂറാറ്റം മുള്ളും
തടവാഡിലാവമെന്നേ തന്ത്ര വിദ്യുത്തേരഹാ—
ക്ഷടചവവനവനം സശ്രീകനായ് സ്കൂപികരിച്ചുന്ന. 4

മലവജതത്തനന്നിൽ പറർച്ചും ദല്ലുഹോദേ,
കൂളകളുടെ ചെയ്യീരേംതന്നിവലജ്ജുതേസ്സുപാദാ,
ഇലക്കിലമലപത്ര നീംകുശം മിഹാബാനിക്കുമാകം
മലഘവതി വിളഞ്ഞീ മുംഗ്രേഖത്തുപലാഭാക്കി. 5

അനന്ത തങ്ങണാഡിച്ചം തരുതുമാ രണ്ടുപേരും
മനനകലകളും രോഗന്ത്രിഡിച്ചുണ്ടു വഹണാർ;
അനുഭവാഴിത്രാഞ്ചനാളിൽ സ്കൂലനനാതതാഡ്യുവേഡാ—
കരുക്കമാട്ട റമിച്ചുണ്ട് തന്ത്ര ശാധ്യമുഖജാ. 6

കരമവരിക്കുപേരും കോത്തു കൈകക്കണ്ണു സിസ്യ
കിരാകിലവമിതഞ്ഞാദേതാട്ട ലാഞ്ഞനനേരം

പുരുഷവന്മാർക്കിന് തന്റെ ദാഹാവിജോഭദം—
ശത്രായ പുത്രജീവൻരേണ്ടും ക്ഷേമന്ത്രിക്കുന്നക്കണ്ണ. 7

ക്ഷേമവക്തവ്യമുള്ള ടുടക്കക്കുറ്റില്ലോ തുറഞ്ഞു
നിലായുടെ ശുകളിൽത്താൻ നിക്ഷേമാമഞ്ഞുനോടായ
ആലമല്ലമന്മുഖം വിള്ളുവെന്നും
നബ്രഹംവിജോഭം വരയ്ക്കുന്ന ദ്രോഹിച്ചുകൊണ്ടും. 8

അവിം ചടങ്ങവനരജ്ഞം വാക്കു തുടക്കിട്ടു നാശം—
വല്ലിയിലെഡാക്കവനാവിച്ചേന്നുരംഭിച്ചുവും
കല്പിതാവിനതിലുായിട്ടിവരുന്നായരുലം
വല്ലിച്ചരംഗംക്കിംചുണ്ണുവാനായും തുടന്നു:— 9

“വരലുഭൂമിതിക്കോക്ക നീക്കിനു വിള്ളു—
ഡാരനീഡണിാദാദേ! ഫറാ! എഴുവണ്ണിജം;
വിനതക്കുദേനാക്കം കാസ്ത്രപ്പന്നു കഴു—
വിനതകളിതി നാളും ചന്ദ്രിമാഞ്ഞം രണ്ടാർഡ്: 10

ഒക്കിനമവൻ തമിൽ എസ്പരംശ്ല്ലാഹുശാഫീ—
നിരഞ്ഞു ചെന്നിരിയുണ്ടവാളിത്തരം വാദംണായം:—
“പുരകരവരാജാവും സ്ത്രീകൾക്കുകയും, മ—
രാജൈവളിൽ ഒപ്പുമുള്ളെല്ലാനുഭാഗംമുണ്ടാൽ. 11

ഇതിനു ചെണ്ണാമായിക്കുത്താറ്റിപ്പും ഭാസിഷാക്കം—
മീനി ചീതെന്നാടു തമിൽ തീച്ചുംബയും തീച്ചുംബക്കി.
ചൗഡി പഴക്കുകളുണ്ടെന്നുകുറു ചീതെന്നാജിയിച്ചു—
ജീതിക്കുടിപ്പുകളുണ്ടും രാജൈ പുന്നു നാരിമാരിൽക്കും 12

സൗഖ്യത്തിൽ കോട്ടിമുഖങ്ങളാണ്
തൊക്കെവിധചടങ്കോൻ കുറുതണ്ണാടിനേരാൻ;
പുരുഷമാക്കമ്മൈപ്പാർ കുറുവിൻ നാദാശാ—
രോദ ശ്രീരമചനാടന്തരം ചൊല്ലിവീഴ്ച.. 13

‘വിജയത്രക്ക ഭവാന്തരാൻ ദേവദാതാദായരാനി—
ചൂഢമായാട്ട കുഞ്ഞിട്ടണ പാലംശിമിൽ ഹോയ്
ഗക്കഡ്സ! സുവരച്ചുണ്ടാടിന്ത്രി വന്നേകിരുന്നാൽ
താരാവിശുക താന്ത്രികാന്താവാദംമുഖാവ തേ.’ 14

അവക്കട വചനത്തണ്ണേ ചുംബിയിൽ ചെപ്പ
നാവനമുളിന്തും ഓട്ടിക്കാനു പെട്ടുപിരുത്ത;
അവനിപതിയുമരും പുരിന്തായു നാഡേക്കി—
പ്രബന്ധ വരമായിട്ടായവന്നുകി വേഗാർ. 15

അലമരരഹാടോനിയും പീഡിയുംകുംഡ
തബാളിപവനനുംതിനട്ടതിനിനാഡാരികൾക്കിൽ;
കംഡമരുകാരും തന്നടാമന്ത്രം ഉത്തര
നാലാസത കളംകനായു സൃഷ്ടിവർദ്ധനതാടോനി. 16

ശരി മതിയിൽ മാതാപാവന ചൊല്ലിട്ട സൂർ—
ദ്ധിരിഷയമുഖംനും ചാരണു ചെപ്പുനാടനം
സുംബാതിയമുതാതിനു അംഗും, വൈനാക്കേരൻ
വിരോധാട്ട ജനമിത്രിരത്നാവും കൈഞ്ഞഞ്ഞപ്പായീ. 17

തദ്ദേശ വലിയ മേഘം ചുണ്ടു നാഡേന്തിള്ളും
കദമ്പവല്ലിനു താണു ദണ്ഡിക്കുംപൂ;

സ്വയങ്കര വഗരാജൻ വെച്ച് ദണ്ഡാസ്തരത്ത്—
ഈത! റസന മറിപ്പുണ്ട് നക്കിനാക്കേണ്ടും.

18

യടക്കിയമുത്തുണ്ണാതുള്ള സപ്പാളിയേരും
മടിയതു വഗരാജൻ വിട്ട തിരും തുടർന്നു;
വടിവിനാടത്തുകാലം നാഗമാലാരുവരും
ജടിലതാരമതായിത്തീന് പാതാളിലോകം.

19

ഇത്രംതുപരിപ്പരെതാടാക്കഗവരൻ
ചെപ്പും കുടംകളിനാ—
ലത്രം പരിത്വപമാൻ പലതും
ചിന്തിച്ചുടൻ വാസ്തവി,
'നിത്യന്തനിടവൻ നിനക്കു വഗമേ!
നാശാത്തയോരോന്ന ഞാൻ
സത്യന്തനന്നയിനിബൈവാനിവിട വ—
നീംനേ? യെന്നോതിനാൻ.
രണ്ടാംസപ്ര്യം കഴിഞ്ഞു.

20

മുന്നാം സർജ്ജം

എന്ന വാസ്തവി പഠിതു വാക്കു കേ—
ട്ടാന്ന മുളി ഗ്രാമം തിരിച്ചുതേ;
അന്നതൊട്ടാരധിയെല്ലിനേ ദിനേ
തിനു കൊംഘവതിനരച്ച മാനസേ.

1

ശ്രദ്ധരം പണിഗണനയെല്ലായും
ചർത്തതിനൊരവസാനകില്ലേഹാ!
രംതരത്തിലിവനിനു ചാക്കവാട്
ന്നതമേംതന്മ വരണ്ണ! വന്നവൻ.

2

എക്കലപ്പിളിയമിരിജ്ജുകാരണം
സകടം കലകമമ്മയാണിവർ;
രക്കവിട്ട നിലയേറി നില്ലവൻ
ഡംബചുഡനിവന്നു തേരണാം?

3

താതപന്നവചാല്ലു കേട്ട ജീ—
ഴുതവാധനനരച്ചു ദിവിയായ്:—
“പ്രത്യു പാപി സ്വപനാണവൻ പ്രജാ—
രാതിയായ് സ്വതന്ന രക്ഷചെയ്യോൻഡി

4

വാസ്തവി, പ്രജകളെക്കുള്ളതു താൻ
ഹാ! സ്വപ്നവിച്ചു മന്ദുന്നവോ സദൃശം!
അതുവരാരിമദതാർക്ക്ഷ്യനം നട—
നാസ്താരക്കിയ തുടങ്ങിയോ പരംഡി

5

നാശകളും ശരീരമാത്രമ—
ഈശമിനു പരിരക്ഷ ചെയ്യുവാൻ
ആശയോടു പരഹാനി ചെയ്യുവേണ്ടി
മോഹ;മില്ലതിനു കില്ലു തെല്ലുമേ.

6

രാക്കയാൽ ഗരുഡക്ക്ഷണന്തിനായ്
ചാക്കും ഉഷിലിവനായിടാമെണ്ടോ;

ശോകമറര നിജമാതൃയുക്തനായു
പോക നിന്നുടെ പുരത്തിലേക്കുന്നീ”

7

ശംഖചുഡിതു ഒക്കുമ്പുശ്ചനായു
ശകയരെറാവുന്നാട്ടുണ്ടോ—
“വകനായിട്ടുമിവനു വേണ്ടി നീ
തങ്കമൊത്ത തനവു ത്രജിക്കുന്നോ?

8

ആരമോ! മണി കളഞ്ഞിട്ടുനു നി—
സ്ഥാരകാചമത്ര കയ്യിലാങ്ങവാൻഡി
പാരമെന്നുടെ കലത്തിനിണ്ടു ദി..
ദ്രോഹം വരുവതിന്നയക്കുമോ?”

9

എന്നിവണ്ണുരചചയ്യു വേഗിയായു
വന്നിട്ടും ശങ്കയന്നുമോത്തവൻ
മുള്ളുമംബുനിധിത്തിരവർത്തിശ്ശോ—
കണ്ണുവരുവുനിലയംഗമിച്ചുണ്ടോ.

10

സാധു പോരുംവാർദ്ധവുംതു വി—
ദ്രാഗംരഗ്രാമുതനേരെ മുത്തുച്ചും
സ്വാലനേച്ചീലതു ചൊല്ലിയിട്ട് താൻ
ചൗലവു വയറുഷ്ഠതിലേറിനാൻ.

11

മാമലപ്രകരവും മറിച്ചിടാൻ
കൈമനുന്ന നിലഘോട്ടശ്ചടവേ
ആമിനിട്ടിലവിടത്തിലെബാക്കയും
ഭീമമാകമൊക്ക കാരംടിച്ചുണ്ടോ.

12

ଅପ୍ରମାଣ ବୟକିଲାସମଗ୍ରାଯପୋ—
ତେବେଷୁମରତଳତିଥାଯୁ ଦେଖିଛୁ ଶାରୀ
କେତେପ୍ରବିଟି ଦିନିଟି କଷ୍ଟମ—
ନାହ୍ନୀଯିରୁ ତତ୍କଳପଞ୍ଚର ଵିଳାପୋଯାଯଃ ।

13

କୀତକଣାଟଯ ରାଶି ରତ୍ନମଂ—
ଯୋତ କଣ୍ଠିଳେ ମିଶିଛୁ ନୀତୁଯଃ
ଯିର୍ଯ୍ୟିରନବକିରୁ ପେଟୁ କୃପା—
ସାରମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧ! ନୋକାନୀନାତେ.

14

ଏ ଯମପ୍ରିୟସମେବରୀମେ
ମାଯମରା ପ୍ରାତି ପେତ୍ରକୋଣ୍ଡକର
ତୋଯଦନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ର ବଗନାରା—
ହୋଯଯଦ୍ଵୀପାଶବିଦ୍ଵୀପରନୀତେ.

15

ଶୁଭ୍ରବାଗିତ୍ର ବତନାତେନା ବନ୍—
ଜୁତୁଯ୍ରୂପକାରୀଲୋକବେ
ପିତ୍ରମୁଗ୍ରତରୟାଙ୍କଂ ଦ୍ରିଜଂଗମଂ
ହୃଦମାତ୍ର ପରାଟିମେନନୀନାଙ୍କ.

16

ଚାତିବଣଂ ଚିରକଟିଶ୍ଚ ଶ୍ରୀମିତାଳ
ପ୍ରେତମାସକଲରୁ ନାହିଁନେବେ
ବାତବେଶମାତ୍ରଯିପତିଶ୍ଚ ଶ୍ରୀ—
ଦୁରବାହନନିନ୍ଦାଯାହରିଶ୍ଚତେ.

17

ଶେଷୀଯିସତ୍ପକଳଯେନାମେନାମେ
ଶେଷୀଯିଯାତ ବଗନ୍ଯାକୁ ପରାଶ୍ରାନ୍ତ

ആ ധരംഗ്രഹതിലാണു കൊണ്ടുവോയ്
വാധിക്ക പലവാരമാക്കവൻ.

18

പോയതാദ്യാൽ മാർത്തിലായവൻറെ ശ്രവാഡണി
ക്കായരക്കത്തെന്നാട്ടം കൂടി മായമെങ്ങു പാരിച്ചുവോയ്. 19

പാനീടി പാക്കിശ്രദ്ധനുമാനെ—
തതിനീടിവാനു നിഭതം തുനിബന്ധ;
വൃഥാരകക്കാരത്തുവോയു ചെയ്യു
മദാരപ്പുത്തപ്പുവർഷിം. 20
മുന്നാം സൗം കഴിഞ്ഞാ.

നാലാം സർജ്ജം

അതിനാഴശശിഖനാശം നതിചെയ്യു മഹാരാജൻ
അതിദിവ്രാതത്താജീതത്താദിപതിപാർപ്പണത്തിലെത്തിനാൻ.

കണ്ണ വല്ലുകൾപ്പു രക്ഷാകാണ്ട കുഞ്ചി: നന്നത്തതായ്;
പാഞ്ച കാണ്ണാത്ത വൈവർണ്ണമാണ്ട സാധ്യമുഖ്യവേ താ. 2

അദ്യോ! നെക്ക വേണ്ടിട്ടിട്ടിട്ടാണു! എ! ഏ! ഏ! താമഹമാൻ!!
വഞ്ഞാരുവാനിനിത്താർക്കൂണം. എന്നു! പോകു റാത്രണ്ടുവാൻ?

എത്തായാലും ദാനവിരളുംതാരുമവനെ കുണ്ണം
ഒരുതാസിശന നൽകാണ്ണതുലേതാനം വീംണ്ടുക്കൂവൻ. 4

എന്നാജുംചുട്ടികുന്നാശം നന്നായേ അന്നിണ്ണാരെയെ
നന്നായന്നാമിച്ചുണ്ടു ചെന്നാൻ തന്മാപ്പുംതോറാറി. 5

പാരം താൻ തിന്നാവന്നാണും ഏതൊരു ജീരാ ജീരുതവാഹനന്
ഒന്നുപരംതോഡിപ്പിപ്പുതോത്തുള്ളിൽക്കൊസ്തംവിച്ചവഗ്രാനും

വീരാമ്രൂസരാജിക്ഷ്മീഡിശാരാണിക്കാനെന്നും ഒദ്ദേശം!

ധാരാളം താൻ ഭജി മുട്ടം നേരായോ തോഡിപ്പിപ്പുതെനിവൻഡി

എന്നും നിന്നും ഒച്ചവർണ്ണം ചിന്നനുണ്ടും മുഖത്തുടാളം
നിന്നും താർക്ക്യംനോടോതിരെനാനും ജീരുതവാഹനൻഡി:— 8

“അഴിന്തിരാണ്ണിനെന്നും മേൽ ചോര കുടിനിട്ടിപ്പിരാഘിയും;
വഴിന്തിട്ടാം മെ തോഡിപ്പുതോഡിനേരാം തിന്നുംഡോ”? 9

ഗീജ കേട്ടയിക: അഞ്ചും ചോരക്കുപ്പുകൾക്കിന്നും

“അമരങ്ങുവാരംഡിര! ധാന്യല്ലാതാരവി?” ഒരു ഓച്ചാല്ലിനാൻ.

“പുന്യാണം സാനന്ദിജ്ഞത്വാഭൂതം നിന്നും വിഭാഗാലും ദേശാന്തരം;
വന്യാപച്ചംഭാഗമനാലെ?” നീന്യാന്നംക്ഷമ്പിംഛംതിനാൻ. 11

അന്നോരം ഗംഗാബ്രാഹ്മിനും വന്നേരേറ്റുവരത്തിയായും

“നിന്നാഗമവനാഞ്ചുംഡാനാന്തിനാം” മെന്നാംതും ഒപാഞ്ചിനാൻ.

ദാപ്തനാം പക്ഷിരാട്ടിപ്പും കുഞ്ചിമന്നാവരന്നിന്തേ;

മുട്ടിത്തന്നു വാഗിജയന്നർപ്പും പൊട്ടി വിദ്രായഗ്രാനും. 13

ജീരുതവാഹനമുംഡാഗ്രീഞ്ചും സിംഗാന്തിനി

അതു മുത്തു പേരിനാടിംതുപ്പുംഡാരുലും തത്ര ചെന്നിതേ. 14

അവരെല്ലാവരും കൂടിഡിവനനക്കും എക്കന്നരും

ശരിവരുമോ! കുട്ടിപ്പേരും പമ്പും തുടങ്ങിനാൻ.

15

“ഹാ! ഹാ! സ്രീരാമ! മഹാശാര! ഹാ! ഹാ! ജീരുതവാഹന!
ഡാ! ഡാ! പാദരാപകാരത്മാ നീ ഹാഹന്തി! മരിച്ചിരുതോളി

വിനതാശുതി! നിന്റെയുള്ള നിന്നയാതിനു ചെയ്യുതോളി?
ഇനിയെങ്ങിനെ കാഞ്ഞണ്ണ തനിയെത്തന്ത്രവാണ്യജം.” 17

കെട്ടിത്തരം വിലാപത്തെതു തെട്ടിത്താൻ പാക്കിനായകൾ
കട്ടിയായടിവകാണ്ണേളി പട്ടിപ്പേരു ചെറുപ്പിച്ചിട്ടുപോയോളി. 18

അനധിരനിവാസത്തെന്ന നൊന്നുഹാ തിന്നാപോയിരോ!
ഹാ! നൃക്കിരണ്ണരം വല്ലുതു ഗമജന്തിനു വന്നതോളി 19

മുക്കിയിവന ദേഹിക്കിലാനിലുപ്പോണു
മതിയിവനമരത്തുപ്പാസ്ത്രാവധിം ചാന്ദലാക്ഷം;
ഇതി വഗവതി ചാന്ദിച്ചീരുംബന്ധപ്പു നേര-
തതരിച്ചിമാറുതെ മദ്ദു വിട്ടിരക്കട്ടി ജീവൻ. 20
നാലാംഒന്നും കഴിതെന്തു.

അവവാം സുർഗ്ഗം

പ്രേതാധിനാമേഖാ പുരാതിഖലക്കാളി
ആതായുമക്കട്ടി ഗമിച്ചുനേരം
സുന്ദരിതിശ്വരക്കത്താടവന്നീരം താത-
മാതാക്കളേയോ! വിലാപിച്ച വിശ.

1

വല്ലാണ്ട ഭൂപതതാളി തന്ത്രലക്ഷ
തല്ലാൻ പുന്നപ്പേട്ടിനു ശംഖചുഡന്ത;

ചൊല്ലാമുഖൻഡവരനു കണ്ണാൽ
ക്ലൂക്കിലും കൂടിയല്ലാതുവോകും.

2

രഹിൽ പ്രസാദിച്ചുള്ളവായ ഉന്നത്-
കാനിന്കമാരിക്കീരു നേരെ നിന്ന
ഉനിപ്പറ്റിവത്തൊഴു വാറു നോക്കു—
അന്നിത്തരം സിലപതന്മാജ ചൊന്നാമഃ—

3

“ ‘വള്ളുംഗയേ! നിന്നുടെ ദ്വാണിപത്മം
വിള്ളായരസംമി പിട്ടാഞ്ചുമെന്നും
സങ്കു പതേ! ‘നല്ലോ ചന്തിവത്തി—
യദ്ദുരമാ’മെന്നമുഖചുതില്ലേ?

4

ആ വാക്കു കല്ലീം! കളിവായതെന്നതു
ദേവാധ്യനാമാദിത്താംശു! യുംഗേ!
ശ്രീ ഭാസകാവാസി നീനിയിങ്ങു നിന്നെന്ന
സുഖാദിക്കാണ്ഡാ മലമില്ലയെന്നാൽ”.

5

എറിത്തരം ചൊന്നതു കേട്ട ഇന്നിൽ
ചെന്നിട്ട പ്രവേശാരിയത്താരിച്ചുംഡി:
“എറിരജാശീമണി! മിത്രധായി—
വന്നിട്ടുമാ ഞാനരാചയ്യു ഹാകും?”

6

ലോകത്തിനാളേഷാരജലോക്കൈ നീക്കം
ആക്ലേങ്കേഡാർബലമിങ്കുടി ഒവഗം
രാത്രുക്ലേംസ്സിലും ചുഡ്യുവരന്നേ—
ലാക്ലൂസ്യാന്സപ്രാഥാമങ്ങു രചയ്യു.

7

ഡിനതിയേരു പ്രഭയോടുകൂടി—
യൈനരമാ വീരനെന്നിരുത്തേണ്ടോൻ;
എന്ന വിജയം! പുരാബരിമായ—
കരിന്നെതസാദ്ധ്യം തൃജഗത്തുതനിൽ.

8

“ഈ നൃ വില്ലുധരച്ചാക്കുവൻ—
സ്ഥാനം നിശ്ചക്കിന്നാഴത്തിൽ തന്നേൻ;
ഉംഗം വൈടിന്തൊയ്തു നീ ദരിച്ച
മാനം ഭാഗിച്ചീടുക വേണ്ടുണ്ട്.”

9

എന്നർപ്പിച്ചമാഥാവകരിച്ചതായും കര്ജ്ജിൽ
ചീനം ലാസ്തകംഭൂലഭവന്തായപ്പോം
വന്തിച്ചു നിൽക്കുന്നാരുവൻറെ മൊലി—
തനിൽ പകൻറു പരമേഖപ്പതി.

10

അനാളിലെന്നായു് ഒരപാണിരുക്കത്—
മരാരപ്പച്ചങ്ങൾ പതിച്ച ത്രിവിശി;
പുഞ്ചാരകമാരണട വാദ്യശണ്ട്—
മനാട്ടിലെല്ലുമൊരുപോൽ പരഞ്ഞ.

11

തരക്കീണ വില്ലുധരാംമേനോട്
പക്കിറുന്നേപ്പുള്ളരച്ചവയ്ക്കു മറം:—
“ഈക്കീച്ചു തോൻ സ്വാനട ചെയ്വേതെന്തു—
ചൂക്കിക്ക മുംസാധ്യി ചാക്കുവൻറിൻ!

12

ഇഷ്ടതിനൊത്തുള്ള വരു വരിക്ക;
ദിഷ്ടും വൈഴം തെ തൈവൻ മഹാത്മൻ!

എഴുപ്പുലാബം കലാശനാ നീരജു-
നിഖ്യം സദാകലേവുമില്ല വംഡം.”

13

ഗോട്ടു താർക്ക്ഷ്യൻ പ്രായുന്നതായ
ഗീരിത്തരം ഒക്കുവനം പ്രാമാലൻ
ആരിൽക്കുട്ടം എൽപ്പുത്തേനിപ്പാട്
പോരിട്ടിട്ടം വാക്കേകളിത്തുമേതി:—

14

“അഭ്യേ! മഹാവീരരണിങ്ഗതിട്ടന
കഴ്ച്ചു! ചരം മെതർക്കേന്നവച്ചും
വല്ലുന്നത കി പിരപ്പുരുഷ നാഗവും
രാജ്യാഭിരിക്കേണ്ണെഹാരിക്കബ്ദം നീ.

15

എന്നല്ല തിനീടിന ധനംഗരു—
വുദ്ദനൈരു ജീവിച്ചു വരേണിയ്യോരി”
എന്നായവൻ ചെപ്പാന്തു കേടു താർക്ക്ഷ്യം
നന്നാദരാലങ്ങിന ചെഞ്ഞു പോയാൻ.

16

നാഗങ്ങാളില്ലാമി പഞ്ചപ്പുണിശ്ശരു
ഛവറം സ്പാദപ്പാകത്തിനുവോധിക്കിം
രാഗാപെട്ടം സ സ്ഥിരമാണരാഭകാത്തതു
ഭോഗാ ഭക്ഷിച്ചുങ്ങിന വാഞ്ഞകാണ്ടാൻ.

17

അന്തല്ലു ചിന്തുനന്നാരിവന്നും വാത്ത
നന്നായ്വുദ്ദനൈരിശ്ശരു ചാരം
അന്തർമ്മാ വന്നിവന്നപ്പുണിശ്ശരു
യാത! സ്വരാജ്യത്തിന കൊഞ്ചപൊയാർ.

18

ଯାଙ୍ଗନେତାକୁ ମଧ୍ୟାବୃପାଞ୍ଚତ-
ତତିଳୀ ଯଗ୍ନୀ ହେବିଥୁ ପାଠମାଯୁ; 19
ଏହାବେଳେ ଶ୍ରୀବିଜୟନାଥଙ୍କୁ
ବନୀ ଲୋକଙ୍କିଲାଯାନୀ ପୁରୁଷଙ୍କାରୁ.

ଶ୍ରୀମତୁପରମାନ୍ତର ବିଲଙ୍ଗନ ପିତାଙ୍କଙ୍କୁ
କେମନ୍ତ କୁ ପ୍ରତିକାଳାବ୍ଦମା ନିଜଭାଣ୍ଡୁ ହୋଇଥିଲା
ଶ୍ରୀମତୁମାତ୍ରଙ୍କର ଜ୍ଞାନପାତ୍ର
ଜୀବିତବାହନଙ୍କରେ ହସିଥୁ ଲୋକଙ୍କାରୁ 20
ଯାର ଅର୍ଥାଂଶୁର୍କାଙ୍କର ଜମା.

ମୁଦ୍ରାଦିତ

ന്ന' റ

—

അഭോദാ! മധ്യപാതകിതാനാനീ നിങ്ങൾ!
കുദച്ചശ്ശിത്തഞ്ചംക്കയിവാസങ്ഗവരു!
നിന്നജ്ഞവാനം കഴിവുള്ളതല്ല നി—
നായച്ചുകാണ്ടിശ്ശേഷവാക്കമാമയം!

1

ചതിപ്രദിശം, ചാഹലത്പരമാത്മ ദി—
ജ്ഞതിപ്രദിശം, ദുരദ്ദിഗ്രാമാരജ്ഞം,
ശ്രവാക്കരുഡ നീയമ്യേം കൊട്ടകയാർ—
കതിപ്പുതാണ്ടിശ്ശേ കംരംതരുപിണ്ണി!

2

അഭോദിമായോരവിലേശശാസനം
മനസ്സിലാക്കാതെ മനസ്സിനാവുയം
മനസ്സിച്ചാക്കന്നതു നീനിമിത്തമാ;—
ബന്ധല്ലായകിൽബുവനം മനോഹരം.

3

സത്തിജനത്തിന് പ്രത്യും എടുന്നവും
വിട്ടപ്പോവത്തിലിട്ടിണ്ണിട്ടന്നായും;
പ്രതിഞ്ഞിക്കാരുശതരും കക്കണൻ
കാംരിയിൽ ചോര ഏശട്ടിട്ടന്നായും;

4

കവച്ചുഠിൽ കള്ളുവല്ലിനേതു കല്ലുലൻ
കാംരിക്കുന്നതാണ കഴുട്ടന്നായും,
നിപിളംവേണ്ടിപ്പറ മുരിൽ ഭേദംഗൾ
കിളിച്ച നോക്കിക്കുണ്ണിച്ചിരിപ്പിട്ടായും;

5

വിശ്വാസനീലായതലോഹനണ്ണമെല്ല—

കലക്കിച്ചണ്ണാക്കിയ ക്ഷേമനീരിനാൽ
വിശ്വാഗിനീപാണ്യരഘണ്യദിത്തിയിൽ
സുരഖ്യമാചിത്രമണ്ണച്ചിട്ടന്നതും;

6

നിരാഗനാം കാഴ്കനാത്തിപ്പുണ്ണ വീ—

ത്രംപായമില്ലാത്രക്കന്നാതജൈജാട്ടം
കവിർംഞ്ഞ ക്രായ്യാന ക്രാട്ടത്ര കാമന—
ക്രംബനക്കോപമൊടെ ശപ്പുംതും;

7

ഇവതാക്കയും മരിത്രംപോലായുള്ളതും

ബേദ്ധപ്രത്യേം! ഭവദിയവാഴ്ചയിൽ;
സമ്പ്രദാവും ഭൂമിയമാനപോരവയായും—
ചമച്ച ചുറ്റന നിരാപിശാചികേ!

8

അനന്തമല്ലതൊരു ലാമേല്ല നീ

ഭരിക്കെഴുപം ഭ്രവന്നതിലെങ്ങുമേ;

മഹാദി മഞ്ഞനാ സമസ്യവസ്തുവും

നിരാക്കരേ! നീ പുലതന്നാതരംതം.

9

ശ്രീവാസ്തവാഖ്യകൾ

ശ്രീവാസ്തവ! ദന്വംഗവനം ദർശനാർ
ദാവാഗ്നിയായി മരവുന്ന ഭാവാദ്ധാദേ!
ജീവാവസ്സാനമണിജ്ഞാനമും ത്രാംഡിയ്
ഓസവാംസത്തിൽ ദളികാന വരംകണ്ണം മേ.

1

വാതാലഫേര! വല്പതായോ ചെന്തായഗ്രേഹം
പ്രതാന്തമകന്മാർത്തികലന്റ് വിളങ്കുവോനേ!
പ്രജാകിലും മമ മനസ്സു ഭാരംകടാക്കം
ആതശളികരംക്കപ്പവനാധിതമായിട്ടേ.

2

സു പൃഷ്ഠനായോ സൗസ്ഥ്യപിശായോ സുവമായോ സുരക്ഷ—
മബ്രു സതനായയികനായണവായമനം
ദിശ്യുപ്രതീപ്തിജ്ഞാന അക്കവീലം വിളങ്ങം
ദിശ്യുപ്രദായക! ഭവാൻ ഭവുകും തദ്ദേശം.

3

ദദഹാദിയിങ്കരാദിമാനമിയന്നപാര—
മൊഹാഗ്നിക്കരണ്ടു കളിയുന്ന മമാന്തരംഗം
ഹാ! ഹാ! വിജ്ഞാ! കരണാജുററ ഭവംകടാക്കം
നീധാര്യാരയതിനാൽ ക്ഷേരമപ്പെട്ടേ.

4

വാനാവിധം വല്പിയ പാരിധി, യന്വന്നൈഡി,
നാനാദിഗ്രന്ഥരമിതൊക്കെ നിശ്ചേതു നിത്രും
മാനാതിരാധിമഹിമാവിവിജ്ഞാന മായം—
ദീനാവനഗ്രാമപ്പുംഘരാ! കൂളിയംകിട്ടുനേ.

5

யக்ஷாயினாயகங்மோக்கி விழோ! அவான
ஸுயம்புகாயுப்பர்க்கில்ளை காஶேறானதோ;
பக்ஷானதாங் பக்கிலிலூ, வெள்ளுப்பியதாங்
உக்ஷாமனாமதிடரிடுநமிஜ்ஞாதான்.

6

நன்சிதூ லோகதூவாக்கி டெச்சிதூ
தன்சிதூ வோலை விலஸூன விரினைதூந்து!
காந்தூ கூரியைகிவங் நவ ஊடபுறம்
வாந்தூதூநிது வலதூவைசிதூரிபூங்.

7

மஂரியூஷிதூக்கியன்றமை; நின்புத்தாந்
வாந்தூராத்துரக்கரி ஒழுதூ ஏநாங்
ஓரிதூப்புக்கெதாங் கவுக்குமமாங் உமாக்ஷம்
பாந்தூரங் பாமமாங் புதுமேரணங் எதாங்.

8

ഇളമതീസ്യാവരം

കന്നമക്ക്

ധാരാളം ബുദ്ധിമുട്ടുക്കൈയുണ്ടാക്കിലും

ഒദ്ദവയോഗത്തിനാലും

സ്വരാവാരം കടന്നിട്ടതില്ലെങ്കിൽ, വല്ലതോ

പക്ഷയിൽ ചേന്ന് ശേഷിം

പോരാട്ടിക്കാന്തെയത്താൻ കരതലഗത്താം

ക്കീഴു റത്നപ്രഭാത്മാം

വാരാണിപ്പും കാത്തൊന്ന് പുരുഷവമർദ്ദം

പാക്കിലാം രാമദ്രോന്ന്.

1

നാതു യുമ്പി,

മിന്നം തുഡാക്കമാലും തിരളുമൊരു കരാ,

പുസ്തകാഭിതിയുമും

ചിന്നം കൈ.രണ്ട്, വേദിട്ടും കരമിവയാം

നാല്പത്തിക്കുള്ളം

എന്നം കർണ്ണരവപ്പുള്ളത്തിനു നടവണ്ണിയിൾ

ചുംഭരാലക്ഷ്മതേജം

പ്ലിന്നം നാണ്യങ്കാട്ടുകണ്ഠം പ്രഭയോട് വിലന്നും

കാത്തി കാമം തരട്ടു.

2

(നാല്പത്തിയിൽ സുത്രധാരൻ പ്രഭവണിക്കുന്ന)

സുത്രധാരൻ—(ഉണ്ണിയരജ്ഞ നേരേ തൊക്കിക്കണ്ണ്) അതു
ണ്ണു! വേഷിഡാരണാം കഴിഞ്ഞുവെങ്കിൽ ഇന്നോട്ടു വ
രിക്തതനന്ന്.

നടി—(പ്രദേശിച്ച്) ആതാ ഞാൻ എത്തിറ്റുകയി. ഇ
നി എന്നു ചെങ്ങുണ്ടെന്നോ അതും കല്പിക്കുക.

സൗത്രധാരൻ— അതികിൽത്തിമാനം അന്ത്യംലാംബരാജി
യുമാഡ വിദ്യാർഥി മാനവിക്രിമ എടുന്നതെന്നുരാൻ തിരു
മനസ്സിലെ ക്ഷണന്നാലുകാരം ഈ ന് ഇവിടെ കൂടിയിരി
ക്കൊണ്ട ഇള സാമാജികമാരെ വേതി കാണുന്നിഷ്ടും ഈ
തൊബ്ലുരത്തിൽ നാം സഹൃദയമാരായ ഇവിടെ വി
നോദനത്തിനോ ഒരു ഏതനനാടകം അഭിനയിക്കുന്നതു
തന്നെ ഉചിതമായ കൂത്തും.

നടി— എന്നും എന്നു നാടകമാണോ വേണ്ടതും?

മുട്ടം വേണ്ട മിട്ടക്കു കാട്ടുവതിനായോ

പോകുന്നമട്ടിൽ കമ്പ—

ക്കെട്ടം ധക്കാഡാരും തിക്കണ്ണു വിലഞ്ചും

നാട്ടു നടിച്ചീംണാ;

കുട്ടം നാംനേ ഉമില്ലതി,നീതു മരി—

ചുനാകിലിനാം പണി—

എട്ടുകണ്ണക്കിയ കീതിനി പോകുതിനാ—

ലാക്കായ്ക്കുഡാരുതാതനാം—

3

സൗത്രധാരൻ— അതിനെന്നാണോ ഇതു ആശാംചാട്ടിട്ടുണ്ടോ ഇത് ദി നാം കുട്ടകാലം മുമ്പ് അഞ്ചുപിള്ളു വേണ്ടതു,
വിദ്യാർഥി മാനവിക്രിമ നടത്രാംപാട്ടെന്നുരാൻ തിരു
മനസ്സിലെ തീവ്യരം ജീവകവിയുമായ വി. സി. എ. എ
ലക്ഷ്മിപ്പണിക്കരാൻ ഉണ്ടാക്കുന്നപ്പട്ടതുകായ ഇന്ത്യ

തീസ്വയമ്പരം” എന്ന സ്വീകാര്യകംതന്നെയാവ
ടെ. ചേങ്ങൾ ഭവതി ചിലദേഹാർഥ ദോദിച്ചിട്ടുള്ളൂ
തിരികിൽ ഉണ്ടാൽ കട്ടിയപ്പേഖ മരു ശ്രൂഢനാടകങ്ങൾ
ഭൂമിപ്പോൾ ഇത്തന്തിനാണ് അഭിനയിക്കുന്നതോളം എന്നു
നാം മാറ്റും കാക്കണ്ണബുദ്ധക്ഷാണ്ട് ആരങ്ങേ മുഖിപ്പി
അവാൻ പുരപ്പേട്ടാൽ ഞാൻ ഉത്തരംപറക്കയില്ല.

നടി— ഈ നാടകവിശയത്തിൽ ഞാൻ അണിനെ ദോദി
പുംഗ വാചനിച്ചാട്ടില്ല. എന്തൊല്ലും ഇതാവതു
വളരെ നന്നാണി.

പതിരൈക്കവിധമിച്ചുരിതം;
മതിമാൻ നേതാവു പത്സഫവരാജൻ;
കൂതിമണിവിധമാദ്ദേശി...
പതിരൈപ്പുറൻ കവിയു; മഹാത്മ ഇണമവിലം.

ആക്കാൽ അനന്തരകരണീയത്തെ ആയ്ക്കുന്ന ആജ്ഞാ
പാച്ചാട്ടം.

സൗത്രധരൻ—ആൺ കള്ളുന്നനദികരമായ ഭവതിയുടെ ഗാനം
തന്നായാക്കെട്ട്.

നടി—എന്നാൽ എന്തും ആതുവിനെന്നാണ് ഞാൻ വണ്ണിക്കേ
ണ്ടതോളം?

സൗത്രധരൻ—അതിനെന്നതാണ് സംശയം ഇം വസ്തുപ്പെട്ട
വിനെതിരഞ്ഞെന്ന—ഇരുപ്പാളിതാ ഭവതി കാണണില്ലോ.

കന്നായ ശോഭിച്ച മുളിവതാക്കുടെ നംബ്.

രൂക്ഷപരാക്രമയുമെ...

ഒരാംഗത്വാദാരിച്ചും സാത! പുതുതല്ലിരു...

ദോഷക്രമപ്പേട്ടതും...

നന്നായു് തെക്കായ ദിക്കിനന്നാൽ പട്ടവിടനെ.

ചുപ്പാഡില മാരപ്പുശംഗ—

തിന്നായിച്ചുറിതൈത്തുനിതു മുദ്രപവനൻ

കണ്ണിതോഴ കൊണ്ണങ്ങവേണി!

5

നടി—നരിതനെ (എന പാട്ടം)

മാന്യമജ്ജരിയായടം മുല കല്ലുകൾ—

ക്കരാണ്ടു നൽതാരം—

ദൃഷ്ടാന്തവാം മുവമൺഞ്ചുത്തി ലതയും

തക്കാളിപ്പരിത്താമാ

വസ്യാളിന്ന വസന്തലാക്ഷ്മി കാമിലിന്ന്..

പാട്ടായ സംഗീതമി—

ട്ടുവാടം പൊടിവാറിയങ്ങിനെ മിര—

ടീട്ടം നാടോഴിയും.

6

നൃത്രുംഡാരന—മുരുങ്ഗേ! ഗ്രാനം വള്ളര വിശ്വഷമംഗി.

പ്രിജനന്നാൽ,

നേതാസപ്പാം.മമിയലുനന്നാൽ നിന്റെ ഗ്രാനം

യത്തേവടിഞ്ഞ സദതാൻ ഏതും ധരിച്ചു

സ്വന്നഹൃദാവമിയലുനന്നാൽ നിംജ്ഞടം സ.

ദ്രോഹപ്രഹ്ലാദവരെന്റെ മനസ്സിനെപ്പോൽ.

7

ആക്കട്ട്, ഇനി നമ്മുടെ പോഡുക (എന രണ്ടാഴ്ചം പോയി)

(പ്രസ്താവനകഴിവന്തു.)

(അനന്തരം റഹ്മപ്പുരം സുകമാരനം പ്രവേണിക്കേന)

ദൈപ്പുണ്ണംഗരാ! വയസ്സ്! ഇം ഉള്ളംഗത്തിന്നർ ക
ര ചോഗി നോക്കു_ഹാ!

ചീരത്തയ്ക്കളിങ്ങെ വെച്ച; വളരെ_

ബേജ്ഞാക്കിഡേരോതരം

സാരസ്യത്താട വെച്ച മട്ട പുതുതാ_

കീടുനിതുമാപ്പീതി മേ;

വാരന്ത്രീവരദേഹവിന്നമിയല്ല_

ബോ_റിപ്പുഗീർച്ചെച്ചുനുക_

തനാരത്യാത്മാസാസ്യമേകിഡിവനന

സപാധീനമാക്കുന്നതേ.

8

ആത്രജുഖ്ലു,

അനായിത്ക്രായവത്സരം വിരക്കമാ_

നീട്ടം വസന്തപ്പിയൻ

വന്നാനേനന നിനച്ചുമുലമുള്ളവാ_

യീട്ടം പ്രുംമാദത്തിനാൽ

നന്നായോ പുഞ്ചാരിതുകീഴ്ചനായ വന_

ത്രീതന്നർ ദന്തങ്ങളാ_

ബന്നായിപ്പുതുഖ്ലുമാട്ടകളെനി

ക്കേക്കുന ചിത്തപ്പും.

9

സുകമാരന— ഇവിടുന്ന കല്പിച്ചതു റാറിതനന. ഇതാ ഈ
വിട,

തനതിക്കെളിച്ചു ചാല പുവിപെഴും നക്കേന്തൻ
ക്കാഞ്ഞിക്കിച്ചു കളനാദേഹത്തു പാരം

എഴിപ്പുറനിധി വക്കം പ്രിയമാരൊടുതു
ദത്തിൽപ്പെട്ടു കളികളിനോടു കാഴ്ചയുണ്ട്.

10

രത്നപ്രഭൻ—സദേ! സൗക്രാന്തി! ഇതു കുത്രിച്ചതടങ്കേം നോക്കി.

തിന്റെക്കരജ്ജവരദയന്തിവിളഞ്ഞിട്ടും നീ—
രിന്തിതതരം വലിയ ശോഭ വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്;
ഹോഡിത്തരിച്ചുടനെ വീണാ ജൂം കടിച്ച്
ഉന്നിക്കളിക്കമതിലെജീവശ്വജാതി നോക്കി.

11

സൗക്രാന്തി! എന്ന് കാണുന്നോട്. ഇന്നു വസന്തകാ
ലം അരുംഭിച്ചിരിക്കയാൽ ഉള്ളാനും വളരെ മോടിയാ
യിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇവിടെ പണ്ടുപാണു നടത്തി
വന്നിൽനന്നു വസന്തപത്രവം എന്നാണിന്നുമുതൽക്കും
അരുംഭിക്കരാത്തതോ?

രത്നപ്രഭൻ— സദേ! അതു പായാം.

ഉണ്ടുള്ളും പരമൈന്നാൽ
പണ്ടുള്ളും ചട്ടമാദരിക്കേണ്ടും;
കണ്ണു വിനാഗ്രം താന്ത്ര
ങ്ങാണ്ടുനെന്നാൽ തൃജിക്കും വേണ്ടും. 12

ആയകാൽ “ഇദയന്ന്” ദതലായ പുരാതനവാർ
ചെയ്തുവാറിൽന്നു ഇതു മുത്തുവംകൊണ്ടു ഭേദ്യാരത്തി
ലെ മുതൽ ചിലവാക്കക്കയ്ക്കന്നല്ലാതെ യാത്രായും
ഡോജനവുമില്ലെന്നുള്ള എന്നും അഭിസ്ഥായത്രാട്ട്
അശ്വനും ഡോജിച്ചിരിക്കയും ഇത് ഇതുകൊല്ലും മുത

എന്ന വേണ്ടാവെച്ചുതു താനരിങ്ങതില്ലോ?

സുകമാരൻ— അങ്ങിനെയാക്കു കേട്ട്. ചിലർ ഇവിടെ
ക്കു മാറ്റുന്ന് എങ്ങനൊക്കു അസ്പദമും ബാധിച്ചി
രിക്കുന്നതിനാലുണ്ട് ഈ കൊല്ലും ഇതു നിത്തൽ
ചെയ്യുതനും സ്രൂവിക്കുന്നതു കേട്ട്.

രണ്ടുഭാഗം— (സ്വന്തം) എന്നും എന്നും വിശ്വാസപ്പാ
തും ഇദ്ദേഹങ്ങളും തുടി മാച്ചുവെച്ചിരുന്ന ഈ
കമ ഭോക്കപ്പെടിയുമായിപ്പോലും എക്കിലും എന്നി
ക്കുതു പറവാൻ ലജ്ജക്കുണ്ട് അസാമ്പുമാക്കാൻ
ഇങ്ങിനെ പാകതനെ. (പ്രകാശം)

നിയതസൗഖ്യത്തെന്നിക്കുന്ന ദിവസ—

ഇത്തരവാനിച്ചിടത്തില്ലരണ്ണ നീ;

പ്രിയവയസ്യ! ഭവാൻ ചിലരോതിട്ടം

പ്രിയവച്ചല്ലെ മനസ്സിലുംരജ്ജാലാ.

13

സുകമാരൻ— ഈ ചിട്ടവന്നാണിന്നീയിരോദാത്തനായിട്ടും
ടി കജ്ഞ പരായനാരും ഈ വിച്ചതെത്ത സ്വദാവമാ
റംതനെ ഇതിനെ എന്നിക്കു പ്രശ്നമാക്കിചെയ്യുന്നു.
എന്നെന്നാൽ—

ഉസാഹക്കരുണ്ടു കാണുതയി? തേ

എന്നുണ്ടാൽ സവ്യം;

സത്സാരസ്യമെന്നു വാക്കുമരളി—

ചെച്ചുന്നതില്ലാനുമേ;

ചിത്സാതുപ്പുമെഴാൻ കൊതാദ്ദോൽ ഒന്ന്
ദേഹപ്പാലാചല്ലാജ്ഞാഴിം
വഞ്ചാഡിപ്പര! ചിനകെ എഴു തിവസം
പോക്കുന്ന കുട്ടിം ഭാരൻ.

14

രത്നപ്രഭൻ— (സുഗതരും ഇയ്യംകാ” എന്നർ മാനിരി
ഡൈസ്റ്റാം നല്ലവള്ളം മനസ്സിലായിരിക്കുന്നും ഒരു
വകുവെട്ടിവണ്ണന പറയാതെ നിറുത്തിയില്ല. (അംശം
ഈം) സംശ്വ!

ഇച്ചരജ്യാഖാവേണ്ട വസ്തു തന്നു രക്ഷിച്ചായും—
നമ്മുന്നും വന്നുന്നും ഏഴുംതു നീഡുണ്ടും മേ,
പുച്ചമരു കീഴുണ്ടിട്ടുന്ന അതുപ്പേരും
തുച്ഛദിവചൈകിലും നമുക്കുണ്ടാത്തല്ലെന്നേ!

15

എന്നാലും മഹ മിന്തു! എഴു ദിനമാ...
യീഡുള്ളവൻ തന്മാ...
ഡൈസ്റ്റാം മാനിരിയുണ്ടാരായി പിടിച്ചെടു
ട്ടിട്ടും വ്യമിക്കുന്നതേ;
എന്നാലും യതിനുള്ള മേരു പറവാൻ
സാധിക്കുവോളും ദിവാൻ
നിന്നാണീവിരഹം പരസ്യനിലയിൽ
പാരിൽ പരന്തീരണാണ്.

16

സുകമാരൻ— കുട്ടിമേ കുട്ടിപ്പും! ഇതുവരു വിശ്വസേപാത്രമാ
ബാന്ന് അഭിഭാവിച്ചുണ്ടാണു എന്നുംറുംരിയും ഇവി
ടേക്കും ഇംവിയമാണോ അഭിപ്രായം! തന്നേക്കേട്ടില്ല.

ರಥಾಪ್ಲಂ— ಸಭೆ! ಹಾಗೆ ಅನೆಂದಿಗೆ ರಹಿಸಿಕೊಂಡು. ಏಂ
ಎನ್ನ ಅವಿಷಯಾಸದ್ವಾಣಿ ತೋಳ ಅನೆಂದಿಗೆ ಪರ
ಎತ್ತಾರ್ತಿ.

ಎಪ್ಪಕೂರಂ— ಅತಿಶೀಕರಣ್ಣ. ಮಂಧ್ಯಿನ ತಾಂ ಅರಿಯಾತೆ
ಯಾಗೊಂಡ ದಿವಿಪಕಾರಣಣಣಿಂ ಉಣಾಕಣತಣಿ. ಅತು ಕ
ಹಾಂ ಶ್ರವಿಷಿತತ ದಿವಿಪರಿಗೆನಿರ ಅವಳ್ಳಿಕಿರ ತಾ
ಸಪಾಸ್ಯಾರಣಿಗೆನಿರ ಮೆತ್ತ ಶ್ರವಿಷಿತಗೆನಿರ ಅರಿಯ
ಎಡಾಯಿರಿಕಣಣಂ. ಏಂತ್ತು ಮಹಾಕಾವಗಂತಗೆನಿರ ಸ್ಮಾರ
ತ್ತತ್ವಾಣಣಾಣ ಸ್ಮಾರಕರ್ವಣಿಯುಂ, ಅ ವರಿಣಿಗಿನ್ನ ಅ
ತಿಗೆನಿರ ಪ್ರತಿಕಾರತೆ ಕಿಣಿಗಿನತಿಗಿನ್ ಅನುಗ್ರಹಿಕ
ಯಂತೆಯ್ಯಾರಾಣಾಣೆ. ಅತಿಗಾಳಿ ರಾಖಿತ ಏಂಗೆ
ಯಂ ಅವಿಷಿತತ ಸ್ಮಾರಕರ್ವಣಿಯಿರ ಉಂಟ್ಟಿತತಿ
ವಿಚಾರಿಕಣಾಗಣಿಕಿರ ಶ್ರು ಅಸಪಾಸ್ಯಾರಣಿಗೆನಿರ
ಕಾರಣಂ ಏಂಣಾಣ ಪಾಯೇಣಿತಾಣಂ. ಇನ್ನಿ ಅವಿ
ಷಿತತ ಇಚ್ಛಾ ಪ್ರೋಳೆ.

ರಥಾಪ್ಲಂ— ಸಭೆ! ಏಂಗಿಂಜ ಮೆತ್ತ ಅರಿಯಾಣಕಿಲುಂ
ರಾಷ್ಟ್ರಿವಾಯಿವಾಯಾಗಿಗಿನ ಲಾಜಿ ಅಂತಾವಿಶಿಕಣಿಂಣಿ.
ಏಂಕಿಲುಂ ಪ್ರಿಯಸ್ಮಾತ್ಮಾಯ ತಣ್ಣಾಣ ತೋಳ ಏಂಣಿ
ಗಂ ಮಂಬ್ರಾವಿಕಣಾಂ. ಅಂತು ಕಾಣಿ ಸಂಕ್ರಾಂ ಪರಿಯಾಂ.

ಇಗಾಣಾಣಿಂಧಿರಾಣಿ. ತೋಳಣಾರವೆ

ಅಲ್ಪಾರತಿಬೆಂಧ್ಯಾಂ ಕಿಟ—

ಗಣಣಾಣಾಪ್ರಿಯಪೋಷ್ಯಾರಣಿಂಧಿರಾಣಾರ—

ಪ್ರೈಸ್ಟಿಬೆಂಧ್ಯಾಂ ತೋಳ;

നിണ്ണബൈറ്റിലെമന്മതേത്തുള്ളോ—

എത്രാനമേ ഏടുക്കി—

പ്ലേസ്സാരം കുതാരി ചിയത്തിലാശല്ലം

വരന്നതിയുള്ളത്തില്ലം.

17

ഇന്ത്യത്വാചാരം ഭാവച്ചു ഞാൻ വസ്ത്രാചാര പരിശോഭം ചും കൊഡിക്കുന്ന ഇന്ത്യ അനുഭവയും അവിശീകരണങ്ങൾക്കും ഒപ്പച്ച ഞാൻ അവധിട കിട്ടണമെങ്കിലും ചൊല്ലു. ഈ തൊഴം? അസംഖ്യമാണോ?

സൗഹ്യം—അതുകൂടി! ഒരസംഖ്യവുമില്ല. തൊൻ കുറ ആട്ടിഖാസം എപ്പു കൊഞ്ചാരതാർക്ക് പടക്കലും അതു തുടാചിൽ കാരകരക്കാണ്ണിരിക്കാശാധികാരം. നല്ലപ്പ ആകയുണ്ട്. അഭ്യസാർഥം അതിനെന്നും ദക്ഷിണനിന്നും ഒരു മഹാരാജാം അക്കിനും താഖാശം ഉള്ളിനെ ഒരു സംഭാഷണാനുഭാവി.

യക്ഷി—പ്രിയ!

എന്നീജാക്ഷിമണി നമ്മളിലാളി യേവ്യ—

ടിന്നിച്ചുവരണ്ടു മനതാൽ അടിച്ചുടക്കു;

മരുഭൂമാല ടിലുരുചു ഫ്ലീസു തുംബുന്തു ചണ്ണാൽ

സന്ധൃംഗാരിമാഞ്ചെട വച്ചില്ലും അട്ടുവരും

18

ആകാശത്തു കാഞ്ചകലോകത്തു നോം അമ്മിൽ പിരി തൊന്തിരിക്കേണ്ണിച്ചുനു ദിവാവം സാരിപ്പുനും സഹി

കാരത്തെഴുവിരിപ്പുനും കഴിയന്നില്ല. എല്ലു ചെപ്പുനും

യക്ഷി—പ്രാണാനുപ്രിയ! ഭൗതികാശ ഒരു രാജാവിന്നു കാണും നന്നമുണ്ടം അജ്ഞാനാശ ദാഹാക്കി വരുമെന്നുണ്ടു അതു സന്ധൃംഗാരി ചാഞ്ചത്തു?

യക്ഷൻ—അതെ, ഞാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ ധാർശിരജയാ
നിധിൽ ഒരു ക്രതിശ്വാസി ജനിക്ഷണാഡി. നീ ഏതെങ്കം
ശാപമോക്ഷഗതിനാം ഭവണങ്ങളു ശ്രദ്ധിച്ചുകാരിക.

യക്ഷി—അഞ്ചിത്തതാനു. ഞാൻ അതിനോടുനാമതായി ഇ
വിച്ചതെത്തു രാജകമാരന് ഒരു ക്രഷിയും അന്നരാജാ
ജനിപ്പിച്ചു എന്നുകൊണ്ട് സ്വാധീനമുട്ടുത്തിച്ചരി
നാഞ്ചേണ്ടം ഹ്രസ്വിഭവനയെക്കിലും തന്റെ ക്രമാരംഗങ്ങളും
ഇവിടുതിക്കു ശാപമോക്ഷം യാത്രാഞ്ചേണ്ട. ഇങ്ങി
നൊ അവർത്തിപ്പിൽ നിന്മു ഉംചൊജ്ഞു അവിടുന്ന പോ
യി. തന്ത്രകാണ്ഡം ഇതു എന്നു യക്ഷിയുടെ വിദ്യയാ
യിരിക്കുന്നും, ഇവിടേക്കും അന്നത്രപ്രയാസ ക്രൂക്ക എല്ല
ആണുനിയുവാൻ തന്റെ യക്ഷി പല ക്രൂകമാറേണ്ടും
ഇവിടുത്തു ശയ്യും തന്ത്രകാണ്ഡവന്നു കിടത്തിനോ
ശ്രീക്രാംബിരിക്കും. അഭിൽ ഇവിടുന്ന കണക്കുക്കൂടു
യാണോ അന്നത്രപ്രയാസവന്നു കണക്കു അഭ്യിട്ടതെന്നു മി
ന്തിച്ചിരിക്കും. അതിനാംഖരംബിം ഇവിടുന്നു ഉള്ളം
ന്നും അവശ്യ കണ്ണുന്നവരുടെ കാരണിക്കാണു. പിന്നെ
അവശ്യ യമാസമാനത്തു കൊണ്ടുപോയിരിക്കും.
അതാണു ഇങ്ങിനൊ അസംഭവമായി കാണുവാൻ കാ
രണം.

ഭാഗം-പുണ്യം—

സഹിഷ്ണിക്കിരിക്കുന്നിന്തുരിയാടിയ വാക്കു നീ;

ഒരിക്കലുണ്ടാവുമെല്ലക്കാണ്ടു തിരിക്കാതാന്ത്രംതും?

(ഈ ഗാഥയി പ്രവാഹിക്ഷണം.)

നുഖായി—യുഃരാജാവു സദ്യോത്തക്കേൾപ്പന്നു യാത്രിക്കു.

ಕೊಡ್ಡಾರತನಿಲೇಕೆಳ್ಳಿಗಳ್ಳಿಗಾತಿನ ಮಹಾರಾಜಾವು ಈ
ಅಶ್ವಿನಾಯ್ಯಿರಿಕಿಂತ.

ಇತ್ಯಾಪ್ತಿ— ಸಹಿತ! ಎಷ್ಟುಭಾರ! ಶ್ರೀಕಾಂತಿಗಳನ್ನುದಿ? ನಾನು
ಅಂತ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದೀ ಎನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದು ಅತ್ಯಂತ ಮಾತ್ರಿಕಿಂತ
ಆ. ಏಕಿಲ್ಲಂ ತಾತಾಜಾತಕಣೆಂ ಅಧಿಕಿನ ತಂಡವುಂ
ವಾಗಿರಿಕಿಂತಾವಣ್ಣು (ಶ್ರೀವಾಹಿಣಿಹಂ) ಏಂದೋ! ಕೊ
ಡ್ಡಾರತೀಡ್ಲೆಕಳ ವಾಣಿ ಕಾಣಿಕಿಂತ.

ಶ್ರೀವಾಹಿ— ಶ್ರೀತಿಲೆ, ಶ್ರೀತಿಲೆ. (ಏಂಂ ರೂಪೇಂದ್ರಂ ಶ್ರೀ
ಂದಿ ನಂತರಿಗಾ)

ಎಷ್ಟುಭಾರಿ— ಮಹಾರಾಜಾವು ತರುಣಮಾನಗ್ರಹಿಗಿನ್ನು ಅತ್ಯಲೋಚನ
ಪಾಂಡಾಲಾಖಾಂತ್ರಿಕೆಯೇ ಏಕಿಗ್ರಾಹಿಣ್ಣುವಾಗೆ ಏಂದ್ರುಷ್ಟಿರಿ
ಂತಿಗಾ.

ಬ್ಯಾಂಡಿನ್‌ವ್ಯಾರಂ ಪ್ರಾತಿಂದಿತಾಮಿಲು, ನಿವಿಗಂ

ಒಂಹಬಂಡ್ರೆಕೂ, ಮಿಯಿಗಂ

ಧೂನಿಂತ ಉತ್ತರಾಂ ಪ್ರಿಡಿಕಿಂತಿಯ, ನಿವಿಗಂ

ಉತ್ತರಾಂತಿಷ್ಟ್ರುಂದಿತಾಂ;

ಏಂಗಿತಮಂ ವಾಲತ್ತಂ ಯಿಗಣಿತ್ತ ವಾಲತ್ತಂ

ಪಾಯುಗಾ; ತಿಂತುವಾರೀ—

ಮಾನಿಸಂತಾಮ! ಭೇಂಧಿತಾಯ ಮಣಿಪ್ರೀ.

ಂತಿಂದಿನ್‌ನಿಂದಿರಾಘವಾಯ್.

25

ಇತ್ಯಾಪ್ತಿ— ನಾಂಬಿಸುಪರಿಸಿಗಳಿಗೆ ಶಣ್ಣು, ಏಕ್ಕಿಂದೆಂದು ಅಂತ
ಸಾಂತಿತ್ತಾರ್ಥಿಕಾಣ್ಣು ಅಂತ್ಯಂ ಪರಿಂಬಾರಣಣ್ಣು ಅತ್ಯಂತ
ಪಾಂಡಾಲಾಖಾಂತ್ರಿಕೆ ಏಕಿತ್ತಿ ಏಂಂ ತರುಣಮಾನಿಕಣು.

ಎಷ್ಟುಭಾರಿ— ಹಾಯೋ! ಅಂತಾ ಶ್ರೀರಿಕಿಂತ; ಕಾಣಿಸಿಷ್ಟು.

സപ്പേര്ണവത്താപ്പി ധരിച്ചു തശൻറ തദ്ദയിൽ
 തകാഭ്രംബ കോറിട്ടം
 വള്ളം ചെച്ചവാങ്ങ കൊട്ടിച്ചടക്കിന്നേൽ
 പട്ടാംബവരം കെട്ട | ഒ൦
 മൃഗ്ഗവല്ലപ്പകരവുണ്ട് വേദ്യിക്കളുടെ
 തത്രാസനാനുമനാഡ്
 കണ്ണം മന്ത്രിവച്ചപ്പിനേക്ക് വിഹാസം
 ചീട്ടാന്നിതാത്തന്നുരാൻ.

21

(രഥ നാലരം യജമാഹതകിംശാഷ രാജാവും മഹാ
 മാരം പ്രാബഹിക്കുന്നു)

(രത്നപ്രദേശം സ്മൃക്താരനാ നമസ്കരിക്കുന്നാ. രാജാവും
 ഏടിക്കച്ചുഴനിൽപ്പിക്കുന്നു.)

രത്നപ്രദേശ—തന്മൈലേ ചുവരവാൻ താജന്താപിച്ചതു് എന്തി
 രാണോ?

രാജാവു്—ഉള്ളാണി രത്നപ്രദേശ!
 പണ്ഡിതന്മാരുടുക്കുപനായുണ്ട്
 മഹാസൂരിത്താം ബാംഗ്യവം—
 കൊടുണ്ട് നമ്മുടെ മിത്രമാണി ഉദയവും
 അരീസിംഹദ്രായീഡ മാൻ
 താണോടീചിപിജതതാണേഡ വദ്ദുരാം
 കരുപ്പം തരാതുംഭിദം—
 കൊന്നേഡം റിചുവവന്നുപോലെ നിവസി—
 ചീട്ടാന്ന കീഴം കുറാ.

22

അഖ്യാ! മഹാരാജ! ഇതിനെപ്പറ്റി നം എഴിൽ
 അതിനാം മനുഷ്യി ദായച്ചതു് കാരം വായിക്കോ.

മഹി—(വായിക്കുന്ന)

കിട്ടി തീട്ടുവിട്ടുനയച്ചുതെവിലും
വായിച്ചു കുപ്പം തരും
മട്ടിതൊന്ത് പുതുതാക്കണ്ണില്ലെന്നു ധ്വനി
വേണ്ടുന്ന ഒവച്ചുള്ളതാം;
തട്ടി തന്റെടാജന്തരെന്നു കരുതി
പ്രാർത്ഥന പോരിന്നുനും
ശ്രദ്ധക്കേരക്കിലായതിനിവന്ന്
പൊയ്യേ തയ്യാറതാന്.

23

രാജാവ്— എന്തു അധികപ്രസംഗമാണു അതു എഴുന്നിയിരിക്കുന്നതോ? അതുകൊണ്ട് ഈനി എന്താണു ചെങ്ഗു സഭതോനാംലുംചിക്കവാനാണു മനുഷ്യി അയച്ചുവരുത്തിയതു

രണ്ടുന്ത്— അതിനുന്നതാണ്ടിനു അതുലോച്ചിപ്പാനുള്ളതോ? എന്നും എന്നും വൃഥതവസ്ഥ ബാധയുംകുണ്ടും മനുഷ്യരക്കും ഉരാൻ പോയിത്തന്നെ ചോദിക്കുക. അതിനുന്നുംവും തങ്കൾ വാൻ ഭാവമില്ലെങ്കിൽ അതു രാജ്യം യുദ്ധംചെയ്യു കീഴടക്കിക്കളിക്കുത്തെന്നു.

മഹി— ഏന്നുംഒരു എല്ലാവരുടെയും അഭിപ്രായം ഇല്ലാത്തി കൈതന്നുന്നയാണു ചോദിക്കുന്നതോ? പാക്കുമണ്ണാലക്കു ചോദിക്കാൻ ഒപ്പാക്കുന്നുതെന്നു യുദ്ധത്തിനുന്നുകുണ്ടോ അഭിപ്രായമുണ്ടോ.

രാജാവ്—അഭു ശരിതെന്നു. ദാണിനെന്നയാണു നില്ലുതോ.
അശ്ലേഷ! ഇണ്ണി സുക്ഷമാണ!

സുക്ഷമാരസ—ക്രമവേശം.

രത്നപ്രഭൻ—അതാണ് ഉച്ചിതം.

മഹറി—പക്ഷേ ഒരതിനഞ്ചു ഭാരം യുവരാജാവിനേയും സുക്മാരാജനേയും എല്ലിങ്ങനാഥൻ” നല്ലാതന്നാണ് എന്ന് പക്ഷം.

രാജാവ്—എന്നർ പക്ഷവും അങ്ങിനെതന്നെ. എന്നാൽ, ഒപ്പേ! ഉള്ളി രത്നപ്രഭ! സുക്മാരാജനോടും ശ്രീ പോയി കാഞ്ഞം സാധിച്ചു തുട്ടമായിവരിക്കുന്ന് രാന്മാരാഹി കണ്ണാ..)

മഹറി—ഈപ്പോൾ കാഞ്ഞം വെടിപ്പായി. എന്നെന്നാൽ, കൂതുരുമാനിധി നടത്തിയെത്തിടാൻ തുട്ടുവയ്ക്കുമാരു എന്ന പോകയിൽ സത്യമാണരിക താൻ ഗമിക്കുകിൽ സ്വത്യമായി വരുമില്ല സംഗ്രഹം. 24.

രത്നപ്രഭനും സുക്മാരാജനും—അവിട്ടെത്ത കല്പനയെ ഞെ ദൈഖി ശിരസാ വധിക്കുന്നു.

(അണിയറയിൽ)

ശ്രീകാന്തനൊത്ത രത്നപ്രഭയുവനും

സംഘളപ്പീപിനായി—

പ്രോകാൻ പോകുന്ന പ്രോതം പരിചൊട്ട കടൻവ—

കാര്ത്ത തെയ്യാടവേണം;

പോകുലോകം നടക്കുംപാടി നല്ലിക്കുതൽ—

കാളി ശ്രദ്ധാദളേന്തി—

ശ്രീകാളം മട്ടിലേരുലൈതിയോട്ടി ശരിയായു്

വിന്റു പട്ടാളമല്ലും. 25

രാജാവ്—(കോട്ടിക്) നമ്മുടെ പടനായകനായ രാജരീതി തന്റെ ഇത്രവേഗം ചാപ്പാടിന് വേണ്ടുന്ന ഒക്കങ്ങൾിൽ ചെയ്യു തുടങ്ങിയോടു ബേംഭതു തന്നെ. ഇവിട്ടന്ന് ഈ ഫ്ലാറി അഞ്ചാവിച്ചുകൂടിലെ സൗഖ്യരഹ്യം കടക്കുന്നതുകൂടെ ചെയ്യുന്നോഴക്കു തോണിയും കല്പിക്കും തുംബായിരിക്കുകയുള്ളൂ.

രാജാവ്—ഉണ്ണി! റത്നപ്രഭ! നീയും സൗക്രാന്തിനും കൂടി ഭക്തി സ്നാതികർക്ക് കഴിഞ്ഞു അമു ദിതലായവരോടു ധാത്രും വരഞ്ഞു കാഞ്ചുന്നേരത്തു ചുറ്റുപാടുണ്ട്.

ശ്രദ്ധപ്രഭനും സൗക്രാന്തനും—അദ്ദേഹതന്നെന്ന. (എന്ന പോയി)

(അണിയായിൽ)

കൂട്ടന്തു വഴിപോക്കരാത്തു തന്നും

വ്യക്ഷാഖവട്ടിൽ, കിട—

നോട്ടന്തു ത്യഷ്ടവുന്നമാത്രടായിലേ—

ക്രാറിന്തണപ്പാക്കങ്ങളും

തേട്ടന്തു ജലമേവജാ, വഴിയേഹാ!

സദ്വിദ്രുമച്ചായമാ—

യീട്ടന്തു തകണീവരാധരജമം

മല്ലുംകാലത്തിരാ.

26

രാജാവ്—ഹാ! നേരം മല്ലുംകാലമായോടു നമ്മക്കു മല്ലുംകാല കൂത്രംതന്നെ പോവുക.

(എന്ന് എല്ലാവരും പോയി.)

(മന്മാമകം കഴി, തെരു.)

—

(രണ്ടാം സീരി പേര്)

(അനന്തരം സിംഹമാരാജാവിന്റെ മന്ത്രി മുദ്രയിൽക്കൊണ്ട്.)
മന്ത്രി—കച്ചു! കച്ചു! ഈ മന്ത്രിക്കുംപോലെ മുഖ്യാസ്ഥി
ഇളതായി ധാരതാതെ കാഞ്ഞവുഡിപ്പ്. മന്ത്രിക്കുവരെ സേ
വിച്ചു് അങ്ങോവുണ്ടിക്കിക്കൊറു തന്നെ സകടകാ
ണ്. തന്തിൽവൈച്ചു്, ഒരു മന്ത്രാധിക നിലച്ചിലു്
ധാരം മഹാപ്രാണാസക്തമായി. രാജ്ഞേശ്വരതന്നെ വ
ലിയ ബുദ്ധിഉട്ടാണ്.

ആളുകൾക്കു മുപ്പേശവയോർക്കിലോ
വാളുകക്കണ്ട വെത വെട്ടിട്ടുന്നതാം;
വൃഥനാരിയുടെ വക്രചുംബനം—
പോലെചുണ്ണിതു വിനാഗ്രഹമേകവാൻ.

1

കാണാനവക്കു മഹാമന്ത്രിശാണ്, നല്ല സൈംബുരു
ണ്, ഏവന്നാക്കെ തോന്നാനംഭായിരിക്കും. ഈ ചിട്ട
കാഞ്ഞം മഹാകവിപ്പിളിയാണ് തരാപോലെ ഭക്ഷണം
കഴിക്കുവാനോ തുന്നുണ്ടുപ്പെന്നും അനുഭവിക്കുപാനോ
ഈടയിലും. ഏരന്തന്നാൽ,

രാജുത്തുള്ള സ്പിക്കേറാനുംഗളം
ബോധിച്ചു നാശം സദാ
തൃജ്യം നീതിവിടാതെ കണ്ടി ഭരണം
ചെങ്ങുംഭമട്ടോക്കണം;

പ്രാജ്യം കോദ്ദേശനം ഭരണകാതെ വണ്ടതാ—
ക്കേണം വിളക്കുന്ന സം—
ആജുത്തുറിയാൻ പുഴുംഡക്കണംചിലും
സംഗ്രഹിതാൻ കൂത്തുമെ.

2

പാരാക്കെത്തളിവാൻ ചാരവരം—

സ്വാധിച്ച പാധിച്ച ത—

അടാരം മാറംലരാഞ്ചിടന്നതചിലം

താനെ ധരിച്ചീടണം;

പോരാടാനതിവീരലാക്കമവരെ—

അടിടിൽത്തുടർത്തിട്ടവാൻ

യീരാഗ്രതപരമഴം ഭോധിപ്പിരെ—

സ്വന്നാദനാക്ഷീടണം.

3

സ്വന്നന് പോച്ചമരവോളിച്ചും ഗവരനൊ—

താന്മാനിയിൽ ശ്രേണിനാരോ

കാങ്ങം തീരുതു വസിക്കണം, വഴക്കിയാൽ

കോപിക്കരുചീരാരെ,

രുങ്ഗൻ ദ്രോതിയേട്ട സേവ പറവാൻ

പോയീടണം, മന്ത്രിതന്ന്

കാങ്ങം ദിംഡലാ, സ്ഥിതൈക്കരെങ്കവൻ

താനെ നിവൃത്തിക്കണമാണ്

4

ഇന്ത്യിനെ മന്ത്രിയുടെ ദർശകകാഞ്ഞങ്ങളെപ്പറ്റി വി
സ്തരിക്കുന്നതായാൽ അവസാനമേ ഇല്ല. ഇതൊ
ക്കെ അന്വിച്ചുവദക്ക് അറിഞ്ഞുള്ളൂട്. ഇന്ത്യിനെ
യുജ്ജി ഇന്ത്യ കൂട്ടും വേണ്ടപോലെ വധിച്ചുപോയെന്ന
എന്നിക്കിയേണ്ടും ഒരു മാലുക്കി ഉണ്ടായിരിക്കുണ്ട്. ഉ
ദയനരംജാവിണ്ടും ബാന്ധാധംകുണ്ടും ഇവിടെനി
ന്ന കൊട്ടക്കേണ്ട എന്നു നിന്മായിച്ചുകൂട്ടും ഇ
ദേശാദ്ധ്യത്വത്വത്വത്വത്വം വസ്തുരംജാവായ ശ്രീകമാരൻ മടക്കി

മുഹിച്ചിപ്പിക്കണമെന്ന ശാസ് തദ്ദേജത്തില്ലെന്നും
അമുഖം തുറന്നെതാണോന്നു വിച്ചാരിക്കുന്ന റാക്കമു
യുഖത്തിനും വരാമെന്നും ഈ പിടെന്നിനു മഹാട്ടിനു
യച്ചിരിക്കുന്നു. അപിടെ ഒരു ഏതുവിധിയാൽ പ്രഖ്യാല
നായ തു രാജാവു യുഖത്തിനു വരികയും, ഈ പിടെ
ക്കു ഇല്ലോ വേണ്ടിവരികയും ചെയ്യും. ഇങ്ങിനു വേ
ണ്ട ദൈസന്ധനങ്ങളെ ഉദ്ദേശ്യിച്ചി തെയ്യാനാക്കവാനായി
ഭോധിപ്പിയായ ജീവാന്വേദന എല്ലിച്ചുപായി. ഒ^{രു}
അക്കം സൗഖ്യത്തിൽനിന്ന് ഈ രാജ്യത്തോടും കലം
തിനില്ലും തുരുവത്തിൽ ഒരു ദൈസന്ധിപ്പം
ദൈസന്ധിയും നിരത്തേണ്ടതുണ്ട്. അതിനും ജീലപ്പു
ക്കനായ പ്രധാനമുള്ള ഭാരം ഏല്ലിക്കുന്നതാണുന്നല്ലത്.
രാജ്യപ്പാർഥി അത്യാളുടെ ഒഴിവിലേക്ക് ഒരു പുരാധന
വേശാണ്ടിവനിരിക്കുന്നു. അതിനു തക്കതായ ഒരംകൂർ
ഇനി ആശാണും ഈ രാജ്യാനീയിൽ ഉള്ളത്.

ഒരു രീ— ഏ—(ലുഡ്വിഗിച്ചു്), ഇവിടുതൽ കാണാവൻം പ
ട്ടിന്നത്തിലെ തൊച്ചുംപാലിച്ചായ മഹാനികൃതനോച്ച
ക്രിശ്ചാർ സമയം തോക്കി വിഞ്ഞേന്നാണു്.

മഹി—കൂട്ടിക്കുണ്ടേ വാ.

(അനന്തരം ഒരു ആവായും ചൊട്ടിയാൽ പ്രഖ്യാലിക്കുന്നും.)
രീ— ഒപ്പ് ചൊട്ടിയാൽ ദിനഭവന്നെന്നയല്ലോ? കൂട്ട
വും ദാഡിക്കായി നേരുന്നില്ലോ? ഇക്കറിയത്തു ക
ുട്ടിലാട്ടാൻറും ഏതു ലാഭംണ്ണായി?

ചൊട്ടിയാം— ഇവിടുതൽ ഒരുക്കാണ്ടും ഈ ശ്രദ്ധാസ്ഫുഖം

കൊണ്ടു ഒരു പിയം സൗഖ്യത്വനെന്ന്. കൂട്ടുവാടം തനി
യായി നടക്കണ്ണണം. ഇളംമത്തിനെന്നു കൂട്ടുവാടം
തനിൽ കിട്ടിയ ഒരു മാറ്റം ഇന്ത്യ ലു പിന്നെ സമർപ്പി
ക്കുന്ന (എന്ന് യുഖാവിനെ ഏറ്റിച്ചു കൊടുക്കുന്നോ)

മഹാരാജി—ഈ ലഭം എത്ര പിയത്തിൽ കിട്ടിയതെന്നോ?

ചെട്ടിശാർ—ഞാൻ യംഗഡലഗ്രാമത്തിനു കൂട്ടുവാടിയും ഈ
ജോട്ടു പബാങ്കന്നവഴിക്കു ഒരാൾ സജുദ്ദത്തിനുന്നു നട
വിൽ കിട്ടുന്ന നാമവിളിക്കുന്നതു കണ്ണു. ഞാൻ വേഗ
തനിൽ ഒന്നുംകൂട്ടാട്ട അടക്കക്കെല്ലെന്നു ഞാനീയിരിക്കി
പ്രീടിച്ചുകുറഞ്ഞി കൂട്ടുവാടിയും ഇരുത്തി. എന്നും “മഹാ
രാജുവാരത്തും ഒരു വ്യാപാരിയും ഷണ്ടി ഉംഗ്രൂരാമാ
ഞാനും അഭിരംഗനിഃാസ് ഇളങ്ങുട്ടു പോരുന്നു യഴി
ക്കു ഒരു പ്രീപിനേരു കൂട്ടുവാടും പാനം കൂട്ടുകു
ഴിഞ്ഞുപോറ്റുമെന്നു കൂട്ടും തക്കന്നു പല വിപ്പനിയും ത
നേരു കൂട്ടുവാടും കൂട്ടുവാടും തുരന്തതിനുവെ
നും, താൻ മാത്രം തുപ്പിപ്പിഞ്ഞു വീണാ എന്നും ഒരു
വിധം എഴുന്നോട്ടുപോക്കു പ്രീപു കൂടുമെന്ന താണ്ടകാ
ണ്ണതായി” എന്നും മരും എന്നും പറഞ്ഞു: തന്റെ
യാളാണീയുഖാവോ. അന്നുമനനയേ ഈ യുഖാവിനെ
ഞാൻ വെച്ചു രക്ഷിക്കുന്നതിനുകൂടാം രാജുന്നേരും
ഉപകാരത്തിനുതക്കന്നകവണ്ണും ഇവിടെ സമർപ്പിച്ചു
കൂടിയാമെന്നു വെച്ചു ഇളങ്ങുട്ടു കൊണ്ടുവന്നുണ്ടോ?
ശേഷം കൂട്ടുവാടുവെല്ല ചെയ്യാം.

മഹാരാജി—എന്നും! ഇവരുടെതന്ത്രം തന്നെ. തന്റെ പ്രീപു വല്ലു മ

സ്വന്ധമായിരിക്കണം. എത്രയാഥും ചെട്ടിയാർ ഒരു മുഴക്കൽ നാവിനെ എത്തിയത് ഭാഗ്യംതന്നെ. എ ഒരു ദാഡി അലോക്കിക്കേണ്ടതില്ലെന്നും ഇതും ഇവിടെ ജീവച്ചുന്നും നിന്നു കൊള്ളുന്നതും ഇന്നതന്നെന്നും തിരുവാം കാണിച്ചു വേണ്ടും ഉള്ളാശവും കൊടുപ്പിക്കാം (യുഖിനോടു) തനിക്കു റിക്ഷിക്കുവാനും കല്പിക്കുവാനും യാരാളം പരിചയപിള്ളേണ്ടില്ലെന്നും.

യുഖാവ്—ഇല്ലെന്നില്ലെന്നും.

മറ്റി—എന്നാൽ നല്ല തരംയി. എന്നാണ് തന്റെ പേരും
യുഖാവ്—കാന്തകൻ എന്നാണ്.

മറ്റി—എന്നാൽ ചെട്ടി മാർ ഹോരജ്ജുംബു. ഇതും ഇവിടെ തന്ത്ര കൈ രജപുരാഖാര തന്നെയും സംശയമില്ലെന്നും.
ചെട്ടിയാർ—എന്നാൽ ഇനി സമയംപോലെ വന്നുക്കൊണ്ട്
കൊള്ളും. (പോയി)

മറ്റി—കാന്തക! ഇനി നൃക്കം ദിവം കാണിക്കുന്നതിനു
തിരുക്കുന്നപാടു പോരുകും.

കാന്തകൻ—അങ്ങിനെതന്നെ.

(എന്ന രണ്ടാളം പോയി)
വിള്ളും കുറിഞ്ഞു.

(അനന്തരം കാന്തകൻ പ്രാദേശികന്നു)

കാന്തകൻ—

ഒരുവം വരുത്തുകില്ലോ! നിയതം മഹാനി—
രെത്തവം പ്രത്യേകിനു സ്വരാംകുന്നും നിന്മുണ്ട്,

എവികലുക്കംമിധ ദൈവമനം തട്ടും—
നാവില്ലെന്ന പറയുന്നിൽ പണ്യിരാമാർ. 5

എൻറ ദൈവമേ! നിന്റെ ദതം അനിവാസ്ത്വതന്നെന്ന.
എൻറി നിച്ചുവന്ന തു മുഖസൂക്ഷ്മരണേയും കൂടി
കാണാതെ തും നെതുരാജാവിന്റെ കീഴിൽ മുറ്റ
താറി എടുത്തു ഉപജീവിക്കേണ്ടെന്ന കാലം എനിക്കു വ
നാവല്ലോ. എന്തു ചെരുതും ഇവിടെ ഇപ്പോൾ ഒ
ഡാങ്ങിനിനിരിക്കേന്നാനു കൊണ്ട് ധാതോ
രു കൂപ്പിലും അന്നുരാജ്യത്രെക്കു കൊണ്ടപോകയുമില്ല.
എൻറ പേരും ഭേദാദികളും മാറിപ്പുറത്തുകൊണ്ട്
എനിക്കു ഇവിടെ ശത്രുവാധ്യാഭാവൻ അമില്ല
എക്കിലും ഇവിടുതൽ കാഞ്ഞും ഓക്ഷന്പാളാണ് എനി
ക്കു സഹിക്കാതിപിക്കുന്നതോ. മഹാവിജയ! നീയെതു
കർന്നുഡയുണ്ടാണോ?

തത്ര സിംഹാളമധീന്തേട്ട് വിവരങ്ങ—

ജ്ഞാതിയവരെപ്പുരം

മിന്തുമാക്കിയിധ കീഴുക്കിയുടനെത്തു—

മെന്നുജീതിപരൻക്കശ്യാന്ന;

പുതുവത്സലതു ഘൃണിക്കുന്നേട്ട് ഭേദരാട്ട്

കൂടി ഉത്രവുന്നാരെന്ന്—

മിന്തുകാതി ജനകൻ ധരിക്കിവിത്തു നീ ക—

മിക്കു പൊരുഷങ്ങോട്

6

സിംഹജീഗ്രഹപുരത്തിലെത്തിയതിഗത്തി—

യാം റിപ്പുപ്പലനെ—

സ്ഥംഭരിച്ച നിണ്ണാം പ്രോത്സമ്പിയംണ്ടു

കുണ്ടു വിലപ്പിടിവാന

സ്ഥിരവിന്തും മഹാദൈജന്മ വിക്രമനാണ്

ഒന്നു ഉള്ളവന്ന ദ്രോ.

സിംഹന്മെൻ്റു ജനകൾ ചുൽക്കറിനക്കും 7

മീരിയിൽ പോരക്കണ്ണമോട്

മേനിച്ചോല്ലിട്ടുകയല്ല തൊനിൽ വിധേ! എ

വര്ത്തകട്ടമകാണ്ടേഹാ!

ഒ നിനക്കിലലാൽ ലോരവും ഘൃതി വിശ്വാസം

മിസ്സ പുനരൈക്കിലും

തൊന്ത്രിവന്നുമെല്ലാലവയര്ത്തിന ദായിച്ചു

ചെന്ന നിരപ്പില്ലിട്ടും

മാനിതാതന വര്ത്തനതാക്കുമ്പണിലോത്ത്

തൊൻ വ്യംഗനിയായിരാത്. 8

എന്തിന ദേവദത്തെ തൊൻ നിന്മാട്ടു വിലപിക്കുമ്പോൾ
നിരുന്നു സ്വപ്നാവം എല്ലാജീവിയിൽ തുരുവു
നാം എനിക്കുതിനു നല്ല നിയുമകുമ്പാം. തത്കയങ്കൾ
തൊൻ ഭവഞ്ഞുന്നും ഇവ ദുരിവം സഹിച്ചുകൊാ. അ
ല്ലാതെ എല്ലു ചെന്തുന്നും

(അണിയിരായിൻ)

സാപി! രത്നകാരി! ഇന്ത പൊഴും ശില്പിലുള്ള വൃഥ ദി
വൻ ചാരിച്ചുപുരുതെ തൊൻ അങ്ങനൊട്ടു വരികയില്ല.

കാലതകൾ—ഇതാരാണ് ഇന്ത ഉള്ളാന്താജിൽനിന്നും വിശ്വാസി
ടെ ധനിക്കുപാലബ്യാള്ക്കു ഗണ്യംകൊണ്ടു വ്യംഗനിയാ
യ എന്നും കണ്ണും അളുതെന്തെ വംഡിക്കുന
തേ? തത്കട്ടു: ചെന്ന നോക്കുന്നു. (എന്ന ചു
റവി നടക്കുന്നു.)

(രത്നനാരം രത്നകാന്തിയോടും സുനീലപ്പാട്ടുക്കുട്ടി ഇളങ്ങതി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രത്നകാന്തി—സവി! ഇളങ്ങതി! അഭ്യരുടെ ദേവതാചത്വത്തിനു വേണ്ടുന്ന വൃദ്ധകൾ ധാരാളമായി. ഇവി നീ ഏറ്റനിന്നാണ് വേംഗെ ആവശ്യമെന്നുള്ളുണ്ടോ? ഇളങ്ങതി—തുണ്ട് അഭ്യരുടെ ആവശ്യത്തിലേക്കുണ്ടോ? എന്നിൽ ഒരിക്കലും പറിക്കണ്ടു.

രത്നകാന്തി—നിനക്ക് ഈ വൃദ്ധക്കുണ്ട് ഏന്തുണ്ട് ആ വാദം?

ഇളങ്ങതി—ആഴിക്കും അതെല്ലാം പറഞ്ഞു മനസ്സിലുംകൊണ്ട് ഏന്നാൽ സാദ്ധ്യമല്ല. ഏന്നിൽ ഒരു തന്ത്രിനു എല്ലാം സുഖമില്ലാത്തതിനാൽ കുടക്കുന്നതിനു കിടക്കായും മറ്റൊരു ക്രാതു ചീടിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ ഈ വൃക്ഷക്കുള്ളക്കാണും ഒരു വൃക്ഷരാജാ ഉണ്ടാക്കബാനുണ്ട് എന്നും ഉത്തരവാദം.

സുനീല—തോഴി! എന്താണ് ദേഹത്തിനു സുഖക്കേടും? ഇളങ്ങതി—വിഭാഗവിച്ഛ്വാനമില്ല. പരിപാലനയാണെന്നതു കലാരഹിതം ഒരു ഉദ്ദീശ്യം ശരീരത്തെ ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. അഞ്ചു തൊന്തരുകളും ഇതുവരെ ഒരു സാരമാക്കിട്ടുമില്ല.

സുനീലയും രത്നകാന്തിയും—(ഒരുത്തൊട്ട് ദുർഘാഗാക്കി) സപി! അഞ്ചിനെയുള്ള ഇളങ്ങതിനും ഈ വൃക്ഷരാജാവിനിൽക്കാണും അന്ത്രം തുണ്ടാക്കാം.

ഇളങ്ങതി—എന്താണ് നാജീവി “അഞ്ചിനേയുള്ള” എന്ന പദാർഥിന്റെ രാജമം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടോ?

രണകാന്തി—‘മദനകൃതമായ’ എന്നാണ്.

ഇള്ളമതി—നിങ്ങൾക്കു ഒപ്പു ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും അതിനും മദനകൃതമായ എന്നാണ് ഇതെന്നു മായയുണ്ടോ? എന്നാക്കു ചീഡ്യും ഇംഗ്ലീഷും മായക്കുണ്ടാണോ തുടങ്ങേണ്ടും. ആലോചനക്കിലും പറയിൻ.

മല്ലാക്കുമണി കണ്ണപുത്രിയിവള,—

സ്ത്രീജ്യാക്ക വൈദർഭി ഞാൻ,
ചൊല്ലാമെന്തിനെ പിന്നുവയനില്ലെല്ലവാ—
യീഴുന്ന കോമജ്ജറം?
നല്ലാക്കിനെയുള്ളിതാം പനി വരു—
മെന്തിപ്പുണ്ണാതീടുകിൽ
പല്ലാണുവയതേടോ പരിപ്പുതജനം
കൈവഴിഞ്ഞു കൊണ്ടാടോ.

9

അതുയുമ്പു,

ആമട്ട നല്ല പനിയുള്ളാൽ നാരിമാക്ക
പുരമല്ല തൊട്ടിവ തണ്ണു തജനാതനനായ
ഇംഗ്ലീഷു കവിനിയുയും നിന്നു—
ലോമന്നതാംഗി! പരിഹാസ്യ മതിപ്പു വാദം. 10

ഇംഗ്ലീഷുവിനുപോസ്തും പുരതനക്കവികൾ
പുരപ്പുട്ടവിച്ചുവന്നല്ലാതെ അതിന്” അടിസ്ഥാന
മില്ലേനു നശക്കും അനുഭവസ്ഥിലുമല്ലോ!

സുഖില—തോഴി! അതൊക്കെ ശരിയാണെന്നു പാഞ്ചേ തെ
ങ്ങൾ സമ്മതിക്കാം. എന്നാൽ നിണ്ണക്ക്” ഇംഗ്ലീഷു
കു ഉള്ളും ബാധിക്കുന്നതിനെന്തെന്നു് കാരണാണ്?

ഇള്ളമതി—തലച്ചുവിന തക്കനവിധത്തിൽ വല്ലതും അത്
പ്രോച്ചിച്ചും ഇങ്ങിനെ ഉണ്ടും ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.
അതുകയാൽ ഞാൻ പറിക്കുന്നതിൽ അതിയായി ശ്രദ്ധ
വെക്ഷണത്തുകൊണ്ടായിരിക്കണം.

രതാകാന്തി—സവി! നീ എന്തിനാണിനൊക്കെ പറയുന്ന
തോറി തന്ത്രങ്ങളും മാനും വെക്ഷണങ്ങൾ ഒരു കാഞ്ചമല്ലപ്പോൾ
നിന്നും മനസ്സും കിടന്ന കളിക്കുന്നതോ.

ഇള്ളമതി—(ലജ്ജയോടുകൂടി) തോഴികർ പറയുന്നതു രാറി
തന്നെ. പക്കു ഏനിന്ത വെളിവിൽ പറവാൻ ലജ്ജ
കൊണ്ടു കഴിയുന്നില്ലെന്നുള്ളതും.

(അണിയരയിൽ)

ആക്കരാരിന നാണമേകി വിലസ്സും

തകാന്തിയാം നീരിനാ—

ചെക്കൽ ചേന്നാൽ ദിവമാം ചള്ളികളു—

ഞന്തീദണംഭാരപ്പുരയഷൻ

ആക്യാൽ അവീടുമെൻ്റു പുളകും

ചേരുന്നതാകം മുവ—

അംഗികൽ ചുംബനമാന്തു ചെയ്തിടക്കയെ—

നാകുന്ന രത പ്രഭൻ.

11

രതാകാന്തി—സുഖിലേ! കേൾക്കു! നിന്നുക്കിടും കാഞ്ചം
മനസ്സിലായില്ലോ?

ഇള്ളമതി—സുഖിലേ! എന്താണു് അതു കിളി അസംബന്ധം
പറയുന്നതു്?

രതാകാന്തി—തോഴി! നിന്നും അരംയുടെ ഉമ്മംതുക്കളും രാറി
കയാണു് അതു പറയുന്നതോ. ഇതു് അസംബന്ധവത്ത്

മാനുഖാണോ? എബ്ബുന്നുവരത്തമാനമല്ലേ പറയുന്നതോ?
സുഗ്രീല—രത്നകാന്തി! ഇന്തിയും തൊഴി നാമു മഹാവാ
ക്കന്നതോ എന്തിനാണോ?

കാന്തകൻ—ഒപ്പമേ! ശാരികയുടെ വാക്ക് എന്നായുംകൂടി
സംഖാസിപ്പിക്കുന്നാണോ? രണ്ടുപോക്കിം ചരായ തേ
ദോപല ഇരിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ എന്നും മനസ്സിന
എല്ലാ സമയവും വൃക്കലപ്പേച്ചതുന തു രമ്മനീ
യത്രപം ഇതുതന്നുകാണാൻഡിരിക്കുംബാ? ആകുപ്പുംകയുള്ള
ലക്ഷണംകൊണ്ടോ ഇവളുടെ അന്നരാഹം ഇതു നിന്താ
റുവാനായ എന്നുകരിച്ചാണോ തൊന്ത്രിപ്പോ
ക്കന്ന.

എന്തിനെന്നുനട മനം!

പൊന്തിയ മലയിൽ കരോ വീഴ്ന്നോ?
എന്തിന മതിചൗക്കിട്ടോ—

നേന്തി രൂപാ വിപ്പും ദിവിക്കുന്നോ? 12

അങ്ങിനൊ വിച്ചാരിക്കുന്നു ആവര്യും ഇല്ല.
ഒരു സമചംപാത്താലി...

തത്തുണ്ണി നൃക്കായിച്ചുന വന്നുക്കും;
പുതംകുന്നുന്നതാക്കാ

പുതാഗ്രുമൊത്തതനും ശാന്തിക്കാണോ? 13

രണ്ടും! അങ്ങിനെ വരുമോ? എന്നും അവസ്ഥ ഇ
വിടു എറ്റു നിന്നും! ഇവർ എത്ര യോഗ്യതാപദ
വിച്ചിലിരിക്കും. ആകട്ടു, ഇവരുടെ സംഭാവ്യ
ഞം മുഖവൻ കേരംകുത്തുന്നു.

ഈച്ചമതി—തൊഴി! ആ ശാരികയെ എവിടെയെങ്കിലും കൊ
ണ്ടോയി വിട്ടും വരു.

രതകാൻഡി—എന്നിനാണ്? അതു ശരിയല്ല പറയുന്നത്? ഇള്ളമതി—ഞാഴികളുാ! നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ബുദ്ധിമുടിക്കും നാപകമം താൻ സ്വപകാർത്ഥായ ഈ വാസ്തവം പറഞ്ഞുകളുാം. (എന്ന ചെകിട്ടിൽ പറയുന്ന).

കാര്യക്രം—

രജ്ഞികാശ്വരനിവന പ്രിയാവൃഥാ—
ഘട്ടലാക്ഷിമണിതാൻവിളിക്കമേഖി
തജ്ഞസീമിനി പിടിച്ചിരുത്തുമോ
താജ്ഞദത്തിനധികാരിയായിവൻഃ

14

എന്നല്ലൂഡിലിയലുംനോഹരം
കമനല്ലൂഡിലുഡിക്കരോ പ്രിയഃ
ഇമനോജനഭവിശ്യാട്ടക്കുടി താൻ
തിമബിട്ട ഭവനത്തിൽ വാഴുമോ

15

ഇത്യാലിക്കൂയ എന്നർ ചിന്തകർക്ക് ഈ സംഭാ
ഷണം ഒരു ദുരത്താകമായിത്തീന്തിരിക്കണ്ണ. ഇംഗ്രേ
ഡാ! ഇനി താൻ എത്തു ചെയ്യേണ്ടും?

(രാഖിയായിൽ)

അല്ലോ! സൗഖ്യിലാരതകാരികളുാ! നിങ്ങളെ രാജ്ഞി
വിച്ഛിക്കണ്ണ. അവിടെ ചെന്ന പോങ്ങവിന്.

സൗഖ്യിലയും രതകാൻഡിയും—ഇള്ളമതി! തന്നെ ക്ഷണം
അതിൽ പോയി വന്നുകളുാം. നീ ഇവിടെ ചുപറിച്ചു
കൊണ്ടുതന്നെ നിൽക്കു (ഓംഗി)

ഇള്ളമതി—ഈവൻ എന്നര ഇം കള്ളി അമ്മയുടെ ദുവിൽ

പ്രസംഗിക്കയില്ലായിരിക്കാം. കുഴുമുഖം! എന്നർ മനോവൃത്തി ഇതു പേശം മാറിയില്ലോ. ഇതുവരെ ഏതുജീവിക്കുകളും വിശ്വാസമില്ലാതായിരുത്തണ്ടിയില്ലോ. (പുരക്കാട്ട യിൽനോക്കി) ഒരു ചുഡായാളമായി. അക്കട്ട ഇതും കൂടി പറിച്ചു കളഞ്ഞം (എന്ന തൈക്കീട്ടുപോർ വെള്ളത്തിൽ കാലുതെറും വീഴുന്നു)

കാനകൻ—കുഴുമുഖം! ഇവർ വെള്ളത്തിൽ വീണപോദ്ദേശം! ഇപ്പോൾ ചൊന്ന പിടിച്ചു കയററിയാലോ? അതോടു കൂടിയും ഉചിതമായെന്നും അനുചിതമായെന്നും വണ്ണുകാം. എത്തക്കിലും അവർ പൊന്തിക്കഴിഞ്ഞു ഇനി പറയുന്നതു കേൾക്കുതുന്നു.

ഇളമതി—

രാധമേരകയാൽ പൊജു—

ക്കയമതിലഭയുാ! പതിച്ചുപോയീ തോൻ;

കയറാൻ വയ്ക്കുതുശ്ശോ—

16

രിയമാരെ വിളിച്ചു ഘന്ത! കരയേണ്ടും

നൃക്കമാരികളും സൗഖ്യിലാരതോകാന്തികളേ! നിങ്ങളും കൂടി എന്ന പിടിച്ചു കയറരന്നതിന് എത്തുന്നില്ലോ.

കാനകൻ—(അടക്കത്തു ചെന്നു)

എന്തിനു തൊഴിക്കളുടോളി കളവാണി! നിന്നെന്നു—

പ്രൂഢാനിച്ചു തൊന്ത്യി; കരജ്ജിലംഞ്ഞച്ചുകൊള്ളും;

ഇളമതി—(മന്ത്രിപ്പൂഞ്ഞി കേട്ടംകാണും.)

എന്തിനു ഹന്തു! കഞ്ചായുതനാം ഭവാൻതാൻ
ചീനതിച്ചിട്ടുനു കരശ്വരക വേദാമെന്നു. 17

(കുന്തകൻ വേദത്തിൽ സർപ്പസ്ഥിത ചാടി എടുത്ത കു
രയണക്കണ്ണതുഡി നടിക്കുന്നു.)

ഇ ഒമ്മതി—(കയറിനിന്നും ലജ്ജായ നടിച്ചുംബോളു് വി
ഹാരം)

അതിരെനട മനഃപ്രിയം തങ്ക്
സോരിവൻ മുദ്രകരപ്പാജ പലാൻ
നാരിമാഞ്ചെമനം മിരട്ടിവാൻ
പാരിലെത്തിയൊക്കെ സോരമേഖനോ! 18

പണ്ടങ്ങോ! പാരമഞ്ചാഖിയോതി ഞാൻ
കണക്കു മത്തുനിവിട്ടുനു തന്നെങ്ങോ!
ഇണ്ടൽകൊണ്ടു വള്ളക്കു ഭ്രമണബ്രോ
കണ്ടതിനിധ കിന്നാവുതന്നാങ്ങോ! 19

വൈവദേ! ഇതു് അദ്ദേഹമല്ലക്കിൽ ഇപ്പോൾ മരി
ക്കേണ്ടതായിൽനിന്നവല്ലോ. താഴുകാരമാണരാജ്യാ അ
നു യക്ഷി തന്നതായ ഇം മോഗിരത്തിനെന്നു പ്രഭാവം
പാക്കു ഇദ്ദേഹത്തിനെനു പോരു നോദിച്ചുപാലു! അ
തിനും ഏതനു ലജ്ജ ഉന്നവലിക്കുന്നില്ലവല്ലോ. എന്നു
ഈ ചെയ്യേണ്ടും ആ തോഴികൾ ഇപ്പോൾ ഇങ്ങോട്ടു
വന്നിൽക്കു എങ്കിൽ എന്തു നന്നായിൽക്കു.

(അംബിയായിൽ)

സവ്പി—ഇ ഒമ്മതി: ഇതാ ഞങ്ങൾ എത്തിപ്പോയി.

ഇ ഒമ്മതി—ഹാ! സവ്പികൾ എത്തിപ്പോയോ നന്നായി.

(അനന്തരം സൗഖ്യിചയും റത്നകാന്തിയും ദ്രാവരീ
ക്കൊം)

മൂല

കവിത ക രി

രത്നകാന്തി—(വിചാരം) ഈ നില്ലുന്ന പരമക്കോളിനാ
യ മുഖം അനുഭവിക്കുന്ന ചുദാമന്ത്രം

(ഇളമതി അടക്കത്തുചെന്ന ചെവിയിൽ പറയുന്ന്.)
സൗഹീന—(കാന്തകനോട്) മഹാമഹിമാവായിരിക്കുന്ന ഈ
വിചുന്ന് എത്തോടു ദേഹത്തെയാണ് സപജ്ഞംകൊ
ണ്ട് അല്ലംകരിക്കുന്നതോ? എത്തോടു ദേഹത്തെയാണ്
സപനിർമ്മാണകൊണ്ട് വൃമാകലമാക്കിത്തീക്ഷ്ണംതോ?
എന്നും മരദുഷ്ട വിവരങ്ങൾ വിസ്തിച്ചു പറയുന്ന
തിന് ത്രഞ്ഞാട്ട സവി ആവശ്യാപ്പേട്ടു.

കാന്തകൻ—നിഞ്ഞളാട്ട ‘സവിക്ഷ’ അഞ്ചിന ആവശ്യം വ
ന്നു പക്ഷം അഭ്യന്തരം വഴിയെ അറിയുമാരുകും. ഈ
ദ്ദോഡി തോനു ഒരു ക്ഷത്രിയവംഗ്രൂഹം ഇവിട്ടുവരുതു ക
ൽ ഉദ്ബോധനയമന്നാണെന്നു ധനിച്ചാൽ മതി.

രത്നകാന്തി—ആകട്ട, സവി! നിന്റെ സംശയത്തെന്ന
അനാവശ്യംജാണന്നുണ്ട് എന്നും അഭിപ്രായം.
സ്വാത്മാവിനെ പശിപാലിച്ചുതന്ന ഇദ്ദേഹത്തിനു
നീ എത്രതുകാണ്ട് ഇതുവരെ ഒന്നും പ്രതിഫലം കൊ
ടുക്കിപ്പുണ്ടോ?

ഇളമതി—തോഴി! തോന്ത് എന്താണ് കൊട്ടക്കണ്ടതോ?
തന്നെകാന്തി—ഈ കഞ്ചിൽ ഇരിക്കുന്ന താമരാസവുതനെന്ന.

(ഇളമതി ലജ്ജയോടുകൂടി സൗക്രമ്യാന്വയ കാന്തക
നീന്തു കയ്യിൽ വെക്കുന്ന)

കാന്തകൻ (വിചാരം)

സഹി ജ മുഖിയിത്താരെന്ത്

കരമതിലർന്നും മുടി കയ്ക്കുന്നുവാർ

രാരമിവള്ളടട പ്രഞ്ജനവും

പരമിവന്മുച്ചപ്രവോലെ തോനന്ന.

20

അതിനാൽ തൈപ്പള്ളടട റാണിഗ്രഹണമിശ്രാസവമാക്കുന്ന ഒരു സ്വന്തകത്തിനു ഘൃത്യാംഗമായിത്തന്നെന്നയാണ് കലാശിച്ചിരിക്കുന്നതു് ഈനി ലൈവമരംപ്രവാലെ വരട്ട്. അപ്പാതെത്തെയ്യതു് ചെയ്യാം?

രത്നകാന്തി—സബി! ഇളങ്കുമ്പൻ! നിന്റെ ആന്ത്രാധകം വിശ്വാസമായി സംശയമില്ല.

(ഒരു ഭാസി ബഖലപ്പെട്ടു പ്രദാനിച്ചു്)

ഭാസി—രത്നകാന്തി! സുഖിലേ! നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരോടും രാജകന്ദ്രക്കയാട്ടക്കൂടി ഭേദാലയത്തിലുള്ള കൂളത്തിലേക്കു ചെല്ലുന്നതിനു മഹാരാജ്ഞി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

(പ്രായി)

സുഖില—അപ്പേഡാ! മഹാസഭാവ! തൈപ്പാക്കണ്ടു് ഈനി രാജ്ഞിയുടെ ആജ്ഞയെ അനുസരിച്ചു് ഇപ്പോൾ പിരിയേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു.

(ഇളങ്കുമ്പൻ രത്നകാന്തിയുടെ ദിവ്യത്തിനോക്കിനില്ലെന്നു)

രത്നകാന്തി—(കാന്തക്കാഡ്)മഹാസഭാവനായ തൈപ്പയോടു് “എന്നെന്നും വിനൃതിക്കാതിരിപ്പുംനും ഇപ്പോൾ പ്രവാക്കുന്നതിനു് തന്നുചാടിപ്പുണ്ട്” എന്നു തൈപ്പള്ളടട ഈ ഇഷ്ടത്തേഴ്ചി അപ്രേക്ഷിക്കുന്നു.

കാന്തകൻ— വെതി; രത്നകാന്തി!

മുംക്കീണ്ണൂർമെന്നാം തോൻ മരക്കാ മുത്തനാക്കിലും;

ഉരജ്ജ സവിശാംകയിട്ടുരെക്കുവര്ത്തിനായിലും.

21

എന്നാൽ ഇന്തി ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടസ്വിഭവം അവളുടെ അപേക്ഷയെതാനെ തിരിയെ ചോഡിക്കൊ. എന്നതെന്നയല്ല നേരം വൈകിയതിനാൽ പോകയുംചെയ്യുണ്ട്. (എന്നപോയി)

രണകാന്തി—ഇന്തി നഞ്ചിലാക്കം ദോഖക. (എന്ന് എല്ലാവരും പോയി)

രണകാമകം കഴിതെന്തു.

മുന്നാം മ കൂ

(രാന്നതരം ശ്രാവാലദാസൻ ദ്രൗഢവനികമന്ന)

ശ്രാവാലദാസൻ— ഇന്നലെയും ഇന്നം എന്ന എന്ന ധന്തം ഇംഗ്ലീഷ് കൊട്ടാരത്തിനും ഉള്ളിൽ നടക്കുന്നത്. ഇതുസകലം ആ വൃഷ്ടിക്കാരത്തിയായ രാജാവിന്റെ പണിയാണ്. തന്റെ മക്കളേയും ജേലിലിഡേനു മെന്നു മറ്റ് ആക്കങ്ങിലും തോന്നമോഡു ഇവതാനും ഒരു ഇച്ചയുംകൂടി അറിയാതെയാണ്. മറ്റൊരുമായി ആലോചനകൾഡാ. കാറക്കന്ന മരണത്തിനും നൊഡാഡാ. കൂടും സാധുകാനെകും നീ ജേവിൻ ഇങ്ങനും ഇവതാനും അറിയാതെ ഇപ്പോൾ മരിക്കുമ്പോൾ (പദ്മാലാ കേടുതായി നടിച്ചിട്ടും) ആരാണെന്ത്?

(അണിയായിൽ)

ഞാൻതെന്നയാണ്.

ശ്രാവാലദാസൻ— എന്തു! തരളിക്കുംബു എന്നാണ്ടീ ചു. പ്രേക്ഷിക്കും? ഇന്ന് ഉള്ളാനുകാവൽ ഇല്ലോ?

(രാന്നതരം അരളിക്കപ്പെട്ടവർക്കുന്ന)

തരളിക— ഒന്നുണ്ടായിട്ടല്ല. ഒന്ന് സബ്രാഹിമുകളും
മദ്ദും എന്ന വെച്ചു പാപപ്പട്ടതാണ്. ഇപ്പോന്തുകൂ
വൽ അംഗ്രോലിക്കവാൻ എല്ലിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രാവാലദാസൻ— എന്താണ് നീ ഇ വിച്ചാത്ത കമരക
നം തുവിഞ്ഞിപ്പുന്നങ്ങളാഡി നമ്മുടെ കാന്തക്കന
കാളിക്കാട്ടിപ്പാൽ കൊണ്ടപോഴി വധിക്കുന്നവയും.

തരളിക— ഇപ്പു, ഞാനറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

ശ്രാവാലദാസൻ— എടി! തുഖ്യപാളി പായേണ്ണാ. കാ
ന്തക്കന ഇന്ത്യകാരം വധിക്കുന്നതിനു നീരില്ലെല്ലു ആ
മമകാരണംഡി ഇതിന്റെ വിവരം ഞാനുണ്ടും വി
ഷ്വരിച്ചു പറയാം. എന്നാൽ ഇതു നീരുന്നു ഓ
ഞ്ചിഞ്ഞാണ്.

തരളിക— ഇംഗ്ലെൻ! എന്താണിപ്പുറയുന്നതും. കാന്തക്കന
കൊല്ലുന്നവിനു ഞാൻ ആദ്യമകാരണമാണെന്നോഡി
കൾഡി! അക്കട്ട; വിവരം പായു.

ശ്രാവാലദാസൻ— ഒരു പറയാം. ഇന്നാലു ഓ വക്കുന്ന
രം തിരമനാല്ലുവക്കാണ്ടു പാളിയായിൽ എഴുന്നള്ളിയ
പ്രോഡി റാജ്ഞി പുണ്ണി ചുംകകാണ്ടു കിടക്കുന്നതുക്കുണ്ട്.
അംഗ്രോൾ അവിടുന്നു ഇന്ത്യിനു അതഭീതാഘ്രയും—

‘വയ്ക്കാതല്ലെ കരഞ്ഞിട്ടുന്ന വരനു—

മിയ്യാരളുടോ നിന്മതാ

ഒച്ചുഞ്ഞാനു വിയന്തിചും ചീതമാഴം

തെയ്യാരതാൻ വല്ലേ!

കയുങ്ക ചിന്നിര ശ്രീക്ഷംഗമതിലീ—

വിയുത്രേചത്തിംഗട്ടാ

പൊഴുവില്ല പറഞ്ഞെത്തൻ സൗഖ്യവി! യി—

കയുണ്ണ സത്യം പ്രിയേ? 1

രാജതി ഇതു ഒക്കോ അരുന്ദാസിക്ഷന്നതായി നടിച്ചു് ഒ
ക്കാഡിയം എഴുന്നീറിക്കുന്നോ ഇണ്ടിനെ പറഞ്ഞു:—

‘പ്രജനാദൈഖിതമല്ലോ—

മിന്ന ഭോൻ ചെയ്യുമെന്നെവച്ചാലും

മാറബ! സ്മരയാലേത്രും.

നിന്നുവമാനം നിന്നച്ചു ദിവും മേ? 2

രാജ്ഞാർ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട ധരിമേച്ചു വാസ്തവം
മുഴുവൻ പായുന്നതിനു രാജതിശ്വാഡാവശ്യപ്പെട്ട്. രാ
ജതി ഇണ്ടിനെ മരബട്ടിപ്പാഞ്ഞു:—

‘ചൊല്ലുവന്ന ഭോന്നും പുത്രി വരനേ—

യില്ലാത്ത ശം ധരി—

കില്ലു? ചൊൽക ഭോന്നു പേരുമതിനാനു

ചീതരപ്പുട്ടന്നില്ലേണാ?

രാജ്ഞേ വല്ലേ! മെല്ലുയീതടവിശ്വാ—

കവല്ലുക്കഷനാം കാന്തകനു

തൊഴ്ല്ലുവരള്ളിനമിന്നു നില്ലിലറിയാ—

മിക്കായ്ക്കുമെന്നെക്കുത്തവ? 3

രാത്രുക്കു രാജാവോ ‘പ്രിയേ! എന്തു ചായുന്നേ? കുന്ത
കന്ന ഏതു സ്ഥാധുവാണോ? അപോൾ ഇംഗ്ലീഷ് രംഗം
ചൊയ്യുമെന്നോ തോൻ കരിക്കല്ലും യാദപസ്ക്കണ്ണില്ല’

എന്ന പഠനതു. രാജതി ഇം വാക്കു കേട്ട മട്ടിയിൽ നിന്ന് ഒരു എഴിയെത്തുട്ടു കാണിച്ചു് ‘ഇതാ ഇന്നും ഈ ഫ്ലൂം മകരങ്ങാല്പും കാവൽക്കാരത്തിയായ റാറ ഇക കൊണ്ടുവന്നതനു ഒരുശ്രദ്ധിയിൽ’ എന്ന പരിഞ്ഞു രജാവിന്റെ കയ്യും കൊടുത്തു. രജാവ് ഇം എഴിയുള്ള വായിച്ചു ഉടൻ മലപ്രിമാരെ വരുത്തി ആലോച്ചിച്ചു കാന്തക്കനെ തൊൻ മുൻപരഞ്ഞുപോലെ കൊണ്ടുന്നതിനും കന്ധകയേയും സവിക്കയേയും ഈ ബിന്ദത്തെ അച്ചിൽ ഇള്ള ഘൃതബാനും മറ്റും പല നിഖയങ്ങൾ ചെയ്തു. അതിനുംഗമിച്ചാണു് ഇന്നലെ പഞ്ചിക്കരിക്കുന്നതു്.

ഹരളിക—കഷ്ടഭുക! കഷ്ടം! ഇഫ്ലൂം തൊന്തരനെന്നയാണു് ഇതിനു കാരണമുന്തു എന്ന പരമേണ്ടിവനിരിക്കുന്നു. സാധുവായ കാരണക്കു് തൊനു എഴിയുള്ള വായി ചുംകൊക്കോരു രാജതിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തതാറിനാൽ നിന്നനുകൂലം ഇം അവസ്ഥ വന്നവല്ലോ. തൊൻ ഇനി എയ്യു വേണ്ടു് (എന്ന കരഞ്ഞാം.)

ശ്രാവലേദാസന്ന—തരളികേ! നീ എന്തിനാണു് കരയുന്ന രീം ഇരു നീ അഡി മാത്ര ചെയ്തുപോയതെല്ലോ? അതിൽനിന്നു് ഇം കേരും ഇന്ത്രനുതാളം പൊരുതിച്ചു കൊണ്ടുവന്നതു് ആ എഴിയെന്നിക്കാരിയായ രാജതിയ ഫ്ലൂം? ഇംവിധം കറിക്കുത്തും ആക്കുകിലും ചെയ്യാനു ഉണ്ടുമോ?

ഉണ്ടുയാം കാരണക്കന്തെന്നു
വാന്നിലുംജോബതോക്കുകിൽ

വെണ്ണിനാംപ്പാത കയ്യി—

മണ്ണില്ലിപ്പുന്ന നിയുഷം.

4

ആകട്ട്, ഞാൻ കുത്തേക്കുന്നച്ച ചെന്ന് ഈ വിവരം നായട്ട്.

തരളിക— ഞാനം ഈ നി നടങ്ങു വിവരങ്ങളുകിലും നാ റിഞ്ഞന്തിനംപേണ്ടി ദേഹിയുടെ രാച്ചിക്കുംപോലും തോ കട്ടേ.

(എന്ന രേഖാച്ചം തോഡി)

സ്വീകരണം കഴിഞ്ഞു.

(നാനാതരം മലനാശസ്ഥി നടപ്പിലാക്കാണ്ടു കാണാ കന്ന സ്വീകരിക്കണം)

കാതകൻ— ത്രാണപ്രശസ്തിയായ ഈ ഭൂമതിക്ക് എക്കാണ്ടു ഇപ്രകാരമുള്ള താനരാഗക്കാരിൽക്കേ എന്നർ ഇം ഭിവാദനിക്കു, രജാവിന്നർ ഒരു കാരം സമ്മാം മംഗ്രം ഇന്നി അവസ്ഥയില്ല. അതു സാധിക്കുമെന്ന് ഇം അവാസാത്തിൽ എന്നിക്കു തോന്നന്നതില്ല. അ ദോ എന്നർ അപ്രസ്ഥ ഇങ്ങിനൈയായഭ്യു. പ്രാ ഷ ഇങ്ങമതി! നിന്നും തേ എഴിയുതനെ എത്രമാ ശം എന്ന വ്യാഖ്യപ്പെടുത്തുന്നു. അതിനാലാലും ഞാൻ,

നിഞ്ഞാണു എൻ! വലുതാരും ശോകഭാര—

മിഞ്ഞാളുകൾക്കിലു വജ്രതിശതില്ല വാദം;

തിഞ്ഞാക്കാലാറിക നീ ഭൂമിവാക്കുമെന്നർ

കഞ്ഞാന്തു രാക്കവുടിക ഉർള്ലിഷതന്നുംതേരു! 5

എന്ന പറങ്കു് അതിനെ വലിച്ചുവിശദ്ധൈ കുഴു! അതിലെത്ത ഒരു ഫ്ലോക്കം എന്നിക്കിള്ളുകൾ ദാർശനക സം. എന്നതനാൽ:—

ഹേ കാന്ത കാമസമനായിട്ടുണ്ടോ—
തേരകാന്തസിളിയിവാളുന്ന കഴിച്ചുകൊള്ളും?
അനീകാന്തനന്നനിവർക്കു തങ്ങാ രാധം
ശോകാന്തമിന്ന മതിവക്രു! തങ്ങാമേ മേ. 6

എന്നാണാണു ശോന്നനു. അല്ലോ! ഒദ്ദേവമേ! നീ
എൻതിന് എന്നാറു ഇതു വിധിയാക്കി സ്വീച്ചിച്ചു? എ
ന്തുകാണ്ണാണു,

വൈജ്ഞാനിപ്പോല്യജ്ഞവള്ളുട കവിളിൽ—

ഒക്കകളുള്ളതുന്ത്രവന്ന—
ജുജ്ജത്തിൽ ഷേട്ടിനുലും കിട്ടകിട്ട വിരയാ—

ലെണ്ണ ചുംബിച്ചതില്ല;

വൈജ്ഞാനിൽ ചാടിയിട്ടുാളവള്ളുടെയ്യരം

തതാട്ട തൊന്തനാട്ടതിക്കൽ

കളിംകൂടാതെയോടിം ചുതുന്തു ശായ നക—

ന്നില്ലു ഭർത്തെത്തുവദയാഗാൽ.

7

മനംസ്യു! നീ എൻതിന പരിത്വഹിക്കുന്നു?

കുഴുകുലമിയല്ലുന്ന വൃഞ്ഞമുൻ

രൂച്ചിനായിട്ടുകയില്ല ലേഘേട്ടം;

ദിശ്യുമനുവാടണായുന്നകാലമ—

ഞിഷ്ടചുംതിയുള്ളിക്കുമേഖലം.

8

ഒദ്ദേവമേ! എന്നും സവാപിന്നു നിബന്ധിതഭാ

ലും എന്ന നാലേസ്ത്രീപ്പിപ്പും രഥം ഇവിടെ ശു
ശ്വിപ്പും. മുഖം! ഇങ്ങമതി! നീ എന്തിനാണ് നി
നോ എത്തുപ്പിയന്നായിരിക്കുന്ന എന്നുള്ളിട്ടി ഇങ്ങി
നൈ ദിവിപ്പിക്കുന്നതോ? അല്ലെങ്കിൽ ഇതു നിന്നൊടു
പായേണ്ട വാക്കും. നോന്ന് ഇത്തിനു വധയുന്നതി
നു പ്രധാനകാരണങ്ങുതന്ന് കാമദേവനാശനാല്ല
ചില പുരാതനമായതു പറയാം. എന്തോ! കാമദേവ!

ചെങ്കുരിഞ്ഞിലൊ വാണിം മനജ്ജര—

കാണാതോളിച്ചുഞ്ഞ നി—

നെങ്കുന്നാക്കു പരം പ്രധാനമെവനും

ചെങ്കുരത കയ്യാണിം;

നിങ്കുണ്ണോ ധരിതൻ മകൻ ത്രിഭഗനം

നിങ്കു സുമാന്ത്രാപ്പുനും?

പോങ്കുണ്ണോതുവതോക്കയും ത്രിഭി ജനം

നിനെങ്കൾിച്ചേരുക്കിൽ.

9

ഇഷംകാരോ! നിങ്കുണ്ണോ ഈ കഷ്ഠനായ കാമദേവ
നോരു രമമാണുന്ന പരയപ്പുട്ടുനാവൻഃ എന്താഃ

പേരാളും മലയാളിത്തണ്ണിയടിവാ—

രത്തിന വന്നാദരം—

ലീ രാജു, തു പ്രസാടിക്കുമൊരു നീ—

ചിന്നന്ന നരവന്നും!

നേരായപ്പുട്ടിഡിഡിച്ചതി ലെയിലെ—

കാദേരം പേരെന്നുണ്ടോ!

പോരാൻ കാരണമനുണ്ടിട്ടു കയ്യണി—

പ്രിഞ്ചാനരഘും പരംഃ

10

ഓരോക്കന്നാൽ തങ്ങാരമവിലും
 റന്തിക്കപിപ്പാന്തിളും—
 കാരോ! സർവ്വണിയുത്തിടന സമയ—
 തന്ത്രണാശതോ നീരയുടോ!
 എന്നാണിനിന്നെന ചെറുതെന്നു നിങ്ങളി—
 ചുട്ടീടകാലു നീജെന്തും
 സന്താപം മദ നൽകിട്ടുന്നിതു വിയ—
 പ്രിക്കുന്ന മെയ്യാക്കവ.

11

അവാണിവരുന്നത്?—
 ഒട്ടിത്തന്നെട കയ്യിലുള്ള അടയു—
 ദ്വിനിൽ പിടിച്ചെത്തുതും
 മുടിൽ കീരിയ ദണ്ഡ ചുഡിയതുപോ—
 ലൊന്നിട്ടു തങ്ങാളിലും
 ബച്ചിത്തല്ലു വിത്തനിവവയു കുടമ—
 തുട്ടതെത മാടാതെക—
 ഞട്ടിട്ടിനിന്നെന യാർവ്വരുന്ന വധിലു—
 ഐടുന്ന വൈഷ്ണവരാട്ടം.

12

ഓഅഹാ! നമ്മുടെ ദ്രാവപാലൻ ശ്രാവാഭിഭാസനാണോ?
 (ഞാന്തരം യദേഹത്തിവശിനായ ശ്രാവാലദാസൻ
 പ്രഭവരിക്കുന്നു)

ശ്രാവാലദാസൻ—എജമാനനേ! എന്താണോ ഇവിടുക്ക്
 ഒരു കാല്പനിതിപ കാണുന്നത്? മഹാരാജാവു കല്പിച്ച വ
 ത്തമാനം അറിഞ്ഞതിട്ടായിരിക്കുമോ?
 കാരാക്കൻ—ഒരുന്നെന്നുകൊണ്ടുമല്ലു മിണ്ടാതുകയിൽനന്നത്.

മധാരാജാവു് എന്നാണു് കല്പിച്ചുരോദി താനാവിഞ്ഞി
സിപ്പി.

(ശാപാലദാസൻ ചെക്കിട്ടിൽ പറയുന്ന)

കാനകൻ—(കേളി നിവൃതികാരന്നായി നിന്മകൊണ്ടു വിചാ
രം) ഇവയേര!

താനാഭൗദ്ധത്തു വിലവിട്ടു വലിച്ചുവിഞ്ഞാ..

തീനാഭങ്ങളുവതിനില്ലോടു കില്ലു തെള്ളിം;

ഹേ! നാമ! നിന്മക്കാരണ്ടു പരാസിഞ്ചരി..

ചുനാം മരിഞ്ഞുത്തതിനൊരുപേക്ഷമാറും. 13

എന്നോ ശാപാലദാസൻ! താൻ തന്റെ പണിക്കു
പോരുകു. ജന്മാന്തരത്തിലും സ്നേഹം ഇംഗ്രാഫിരി

ക്കെട്ട്.

ശാപാലദാസൻ—അണ്ണിസേഗന (പോരയി)

കാനകൻ— ഈ വിവരം മുറിയായ ഇള്ളമതി അണിയ
അപാർ എത്ര ദിവ്യവിശദം (പദംജപ്പും കേടുതായി ന
ടിച്ച്) ഉണ്ടോ! ഈ ഇള്ളമതിയായിരിക്കുമോ? ഒ)

നാം രാഖണ്ടു യാത്രചാക്കനെ (എന്ന ചുറ്റി
നടക്കുന്നു.)

(അന്നതരം വീഡിക്കാണ്ടു സബ്മിമാറ്റം, ആദ്ദേഹം
ചുമ്പിച്ചുകൊണ്ടു യാത്രിച്ചു, കിടന്നംകൊണ്ടു ഇള്ളമതി
യും പ്രവേഗിക്കുന്നു)

ധാത്രി—കഴു! അഞ്ചുവരുതിനും മരപടിയിൽ നീ വായി
ചു നോക്കിയില്ലോ?

ഇള്ളമതി—അണ്ണേ! വായിച്ചുനോക്കി. എന്നിട്ടേന്നാണു്?

നാതിൽ അദ്ദേഹം സന്ധ്യാക്ഷ മന്പായി ഇവിടെ യ
രാചമന്നാലും പറഞ്ഞിരിക്കണന്നോ? എന്നെന്ന ഇതു ഒന്ന്
രഹിട്ടിനും വന്നില്ലാലും.

കാഞ്ചകൻ—ഈതാ ഇങ്ങനെ ചുരുത്താനിന്നതുനാ കാണാ
നണ്ട്.

പാരം ഗണ്യം വിള്ളുത്തം, പാനിമതിസമമം—

മാസ്യമോറം കർജ്ജത്തം,

സാരം ഘുമേനി വാടില്ലുരസിജബിസമം—

നാളിച്ചവണ്ണം കുഴഞ്ഞത്തം,

താരന്മാൻ തട്ടി വിട്ടിടിന കുടക്കണാക്കി—

കൈരാക്കണ്ണയും ഉക്കുമായി—

വൈസ്പരം ശ്രീകാരതതാഗാന്മലിയരമണി കിട—

കമ്മനാ വുച്ചമത്തയിരേത്.

14

എന്നാഭവാന്മലിയന്തേ വന്ന തളിയം

തോൻക്കണാ തക്കയ്ക്കിനം—

വെന്നാമലപ്രിയയെന്ന ഏച്ചല്ലി അ ക.—

ജുവിൽ ഗ്രഹിക്കണത്തം

എന്നാം ചുച്ചും കാമവശയായു്

ദിവിച്ചുവാഴിനാരീ—

ക്രൂഞ്ഞാമൽപ്രിയരഖണ്ണിരിദിനായമോ!

കേട്ടാൽ പേരുത്തിട്ടമോ?

15

ഇന്ത്യമതി—അമേ! റാദ്രേഹം റാഞ്ചിനെ പറഞ്ഞു ചതിക്ക
നീരു ചാപലപ്പെഷിന്നല്ലെല്ലു.

ധാരും കട്ടി! എക്കിലും രാജാവിനെ കൈകുട്ടിട്ടായിരി

കും ഇങ്ങനോട്ട് പോരാതിരന്നത്. നിങ്ങൾ തമിലും ഇംഗ്ലീഷിലും അറിഞ്ഞാൽ രാജാവിനം രാജത്തിൽ ഒരു അറ്റ രസൈണേകയില്ല.

ഇളംതി—എന്താണീട്ടുറയുന്നത്? യക്കി എങ്ങനോട്ട് സത്യം ചൊല്ലുവാൻമാരിട്ടുള്ളതു എങ്കി കളിവാചിരിക്കുമോ? എന്നതെന്നായല്ല, ഇതേവിധം ഒരു കഷ്ടത്തിനമാണെല്ലാ. കണ്ണാൽ നല്ല ഒഴുവുപറം വിരുദ്ധമായാണ് പിന്ന ഡനം ഒന്നമാത്രം ഇച്ചുനു വിച്ചാരിച്ചും അല്ലെങ്കിൽ അമ്മയും അമ്മയും ഇതേവിന്തു തള്ളിക്കളിഞ്ഞതു് എന്നിക്കു് അപാരമായ ദിവപത്രതയും ഉണ്ടാക്കുമോ? അപാരമായ അവക്കും രസമിന്നല്ലെങ്കിൽ,

എന്നും തെളിഞ്ഞില്ലാതാരീ സമിതിയറി—

ഒരുന്നുകുംപിലനാളില—

ഒന്നും പാട്ടും മരത്തു പറവാ—

നാളായി എന്നിട്ടുമോ?

ക്രമാർഥാണാശരാത്തിപെട്ട വലയ—

നീരുമുള്ള നോക്കാതെകു—

ഒന്നുംഒന്നുംഒടയമയപ്പെട്ടിപ്പിന—

അപ്പിച്ചു കൊല്ലുകുമോ?

16

കാന്തകൻ—(പുരുഷിച്ചു്, ഇരക്കു)

നമ്മുടെ വാതിലെവട്ടോ നി—

നാമു പരഞ്ഞിട്ടാണെന്തു നിന്നതാത്തൻ;

നവത്രാക്ഷിപ്പി! മാം നാജൈ

നമുബദ്ധതാതെകണ്ടു കൊല്ലുകുമുണ്ടം.

17

(പ്രശ്നാവരം കൈച്ച പരിശോധന). ഇന്ത്യമതി മുർച്ചൻ
ഈണം. സവികൾ ശീതോപചാരങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന
ഇന്ത്യമതി—(എഴുന്നീരു വിലപിക്കുന്ന) കൗൺഡ കൗൺഡ!
ഒവേമേ! എന്നു ചെയ്യേണ്ടും എന്നിക്കും ഇവിടുതൽ
കൗൺഡ വിലപാരിക്കുന്നും നാഡു ചൊന്തുനില്ലെല്ലാ.
ഒങ്ങുന്ന എന്നിക്കു ഒവയെവും ദിവം വരുത്തുവാനോ
വിചാറിക്കുന്നതോ? അച്ചു! ആയപ്പെട്ട പിതാവു!
മാതാപിബു! നിങ്ങളുടെ എക്കുസന്തോഷമായ എന്നു ഇ
അഭിരുചിപിള്ളിക്കുന്നതിനു വിങ്ങംക്കും എങ്ങനെ
മനസ്സു വന്നും ഫേ യക്കി! വിത്തമന്ത്രേ!

കുർക്ക യക്കി! തവ വാക്കു വിത്തപ്പി—

ചുർക്കരുത്താട്ടമിരുന്നിരുന്ന ഞാൻ

ഇക്കണക്കു റിഡവാത്തുമെത്തുകിൽ

തീക്കണ്ണർക്കുചീഴിലിനു ചാട്ടുമു.

18

ഡാറ്റി—കൈച്ച! ഇതുവാക്കു ബുദ്ധിയുള്ളവളായിട്ടും എന്ന
തന്ത്രാസ്ഥാനം നിലനിൽക്കുവാനായി വിചാ
രിക്കുന്നതാണ് എന്നിക്കത്തു. നീ വിധാദം കഴി
ക്കാംതെ വിധവയാകുമെന്നു പറഞ്ഞു കരയുന്നതി
നീരു താഴ്പും മെഡാണോ?

ഇന്ത്യമതി— അശേ! തന്നെ പാണിഗ്രഹണകമ്മങ്ങൾ ഒ
നും ചെയ്യിട്ടില്ലെങ്കിലും ഉന്നു പരസ്യരം വരിച്ചി
രിക്കുന്നുവന്നും അശേക്കു നിശ്ചയമില്ലോ? (കണ്ണകുണ്ണ
ടു) ലുഡി!

യക്കനാറിയുടെ വാക്കു വിത്തപ്പി—

ചുക്കുപ്പും! കാതരിൽ രാം ഞാൻ;

ഇ അശനതിലിയലും തുച്ചം തു ഞാ—
നുക്കനാമദ്ധവി! എം കമം സദേ!

19

കാന്തകൻ—(വിച്ചാരം) ഞാൻ ഇതിന്നാണും ഇത്തരം ഒ
റവാന ശക്താനക്കനില്ലെന്നും. (മിണ്ടാതിരിക്കണ്ണം)
(അഞ്ചിയംഗിൽ)

ഒവതാളിക്കമാർ:—

സുരാൻ തന്നകരഭാക്കവേ പരിഹരി—

ചുവല്ലും പാതിച്ചീടും—

ദോരം പാശജുക്കിതചുവക്കാഞ്ചു വരുമീ—

സ്ഥാമനത്രേപാഘാകൾ

ആരിൻ ശോഭ കെട്ടത്തിട്ടം തവ പദം

സേവിച്ചുവക്കാണ്ടീടുവാൻ

ദോരിട്ടിങ്ങിന അംഗൾയുർഖ്വപ്രധ്വരാദ്ദും

നിഴ്ഞ്ഞര രാജലുഡോ!

20

കാന്തകൻ—സ്ത്രിയേ ഇളമതി! ഇള്ളപ്പാർ സന്ധ്യാകാലം ദിക്
യാൽ ഇന്തി നാം തജ്ജിൽ പിരിയേണ്ടി പനിരിക്കു
നു. ഇന്തി ഇം ജന്മത്തിൽ കാണുവാനും പ്രയാസം.
ദ്രുക്കിലും സ്ത്രീയാ ജന്മാന്തരത്തിലും ഉണ്ണാകാന
പ്രക്ഷ.

(അനന്തരം രണ്ടു ശിപാഡികളും ഭാസിമാനും പ്രദി
ഗ്രിച്ചു കാന്തകണ്ണയും ഇളമതിഡിയും സ്വപ്നികളേയും
ധാത്രിയേണ്ണും പിടിച്ചുവക്കാണ്ടു പോകുന്നു)

(എപ്പോവും പോമീ)

കൂനാട്ടും കഴിഞ്ഞു

നാലു മ കു 0

(അനന്തരം യക്ഷി പ്രഭവതിക്ഷേപം)

യക്ഷി—എന്നർ മുഹമ്മദ് എക്സഡാം റാച്ചമോഹദിം ദശ
തതിരിക്ഷേപം. ദത്തപ്രഭവന്നു മനു വഞ്ചയവരജാവി
നെ ഇന്നാലെ വധിക്കാനായി കാളികാവന്തതിൽ
കൊണ്ടുവന്നിട്ടേണ്ടും കേട്. അവിടെന്നിനു വധി
ക്ഷേപനിന്മാനൈ പിടിച്ചുവലിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് ഈ
വിടെ കാട്ടിൽവച്ചു സാന്നിശ്ചിയായ ദത്തചുഡയനെ
കൊണ്ട് “ആതോധിഭോക്” എന്ന റാമിള്ളിച്ചു്,
വേട്ടയാട്ടവാൻ വന്നിട്ടുള്ള കേരളരാജാവിന്നു അ
സ്വന്മായ എന്നർ മുഖ്യനെ അ ആതോധിഭോക്കാവി
നെ കാണിച്ചു റാച്ചമോഹദിം വരുത്തുന്നതിനാണ്
എന്നർമ്മാത്രപാദം. ഇതിൽ ചില കാലുകൾക്കിനു് അ
യച്ചിരുന്ന മേമംഗലഭക്ഷാനാശത്തുകൊണ്ടുമാത്ര
ഡാനു് എന്നർ മനസ്സു് ഇപ്പോൾ വ്യസനിക്ഷേപം. (സുഷ്ഠിച്ചുകൊക്കിട്ട്) കാംഹോ! ഫോമാംഗലൻ എത്തി
പ്പോലേം?

(അനന്തരം മേമംഗലൻ പ്രഭവതിക്ഷേപം)

യക്ഷി—എത്താ മേമംഗലേ! ഫോയ വത്തമാനം കോ വി
സ്വരിച്ചു പറയു, അക്കാക്കരു.

മേമംഗലൻ—പറയാം. നോൺ ഇവിടുന്തു കല്ലുനയേ ദി
രസാ വധിച്ചു് ഇന്നാലെ രാത്രി കാളികാവന്തതിൽ
ചെന്നു് ഒരു റാത്തിരേതു കഹറിയിക്കും. ഒക്കിച്ചു്
സരസ്വതേനും ഉണ്ടായിക്കും. എക്സഡാം അംഗലും

രാഗ്രിസമയത്ത് ഒരു യുവാര്യും രണ്ടു ചപഞ്ചാലങ്ങളും
മാരായ വധകമായം അവിടെ വന്നുചേറ്റം. ആ വ
സ്ഥകമാക്ക് ഇതു യുവാവിനെ കോല്ലുന്നതിൽ വളരെ
മട്ടിയുണ്ടായിരുന്നു. അവൻിടെ മുഖഭാവം കണ്ട് ആ
യുവാവ് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—

‘എന്തിനിനിനു മടിഡി ക്രീബരാജനു നിരസിജ്ജ
പാപ; മിഹ മൻഗണ്ണേ
ചന്തിച്ചിട്ടു അദിരിധാരയാലധികരക്കു—
മാക്കിച്ചു വാളിനെ;
ചിന്തിക്കാജ്ജ ലവഘലമുള്ളിയ നടരാണി—
യാകിലതിനാലൊഴിം
പന്തിക്കു രൂപനാണു കണ്ടിച്ചുക; ദിവ—
മില്ലിവനമൊട്ടുമേ’

1

ഈതു കേടു ‘എന്തെക്കിംഡം ചെയ്യുകതനു’ എന്നില്ല.
അതിലെബാങ്കവൻ യുവാവിനെ താഴ്ത്തി നിരത്തി വെച്ച്
നന്തിനു തന്റെ വാളുകൾ എന്തിനിന്നും കണ്ടല്ലോടും
വല്ലുതെ വ്യസനം തോന്തി. എന്തെന്നും ഇശ്വരനു യാത്ര
സംസ്കാരം അല്ലെങ്കിൽ സംസ്കാരം അല്ലെങ്കിൽ സംസ്കാരം
ഉല്പകാരം കെട്ടുവെള്ളുപുറം നാശം യുവാവിനെ ഏറ്റു
തുടർക്കാണും അക്കാശമാർഗ്ഗരായി ഇവിടെ ധനം. ആ
സമയം റത്നചൂഡൻ കുച്ചു മുരു തവള്ളുചെയ്യിൽ
നിന്നുണ്ടു. ഉടനെ അവിടെപോയി ഇതു യുവാവിനെ
അവന്തന്റെ മേലിട്ടു. ആ സന്തൃംശിരാരനും ഉടനെ കോ

പിച്ചു് എഴുന്നീരു ആ യുഖാവിണേട്ടു് ‘നീ ഭാന്തനാ ഗിത്തീകകു് എന്നും, എന്നോടു് “ഈ അവിനയത്തി ന പാസ്യാഗിത്തീകകു്” എന്നും പറഞ്ഞു. എങ്കിലും തെങ്ങളുടെ പ്രണാമം സാന്തപ്വാക്കു് ഇവക്കെല്ലാക്കാ ണ്ണ സദനതാപ്പിച്ചു് “നിങ്ങൾ ഉടനേതനെന ശാപമു കതമാരായി ഭേദിക്ഷാമനനം അതിന ഇച്ച യുഖാവു് ഭാ ന്തനായി സദ്ധാരിച്ചു് ഇവിടെ വേടുക്കു വന്നിട്ടുള്ള കെ രഹിരാജാധിന്റെ അട്ടക്കു ചെപ്പീനസമയം താൻ പാസ്യായി ആ യുഖാവിണെ കടിക്കേണ്ണു്”മനനം അ ന ഗ്രഹിച്ചു്. യുഖാവു് അപ്പോർത്ഥതനെന ഭാന്തനായി തീസ്റ്റു് എന്നോട്ടു നടനു. ആധാർക്കു വിപ്രലഭിം മെത്രവശയുള്ള ഉന്നാദനും ഉണ്ടു്. തൊനും ഇതാ പാ സ്യാധിത്തീരുന്നു. ഇനി തോൻ തെങ്ങളുടെ ശാപമോ ക്ഷതിനും ശ്രമിക്ഷവാനായി കേരളരാജാവിണും ദേ ട്രാഫിക്കേരക്കു പോകട്ടു.

അക്കി—ശരി, ഭക്ഷിരെ നന്നായി. സന്ധ്യാസി എന്നും ഇപ്പും തന്നെ പ്രഖ്യാതിച്ചു. കേരളരാജാവിതാ മന്ത്രിയേംടു കൂടി ഇച്ച വനത്തിനും അവസ്യാന്വൃതാന്വേതാത്തു നീക്ക ക്കുന്നു. നീ അവിടെ ചെന്ന കംത്രയനിൽക്കുക. തൊ നും അഞ്ചോട്ടുതനെ യങ്ങാണു്.

(എന്ന രണ്ടാള്ളും പോയി)

ചുവ്വുംഗാ കഴിഞ്ഞു.

(അപനിന്തരം ഒക്കെള്ളാജാധിം മന്ത്രിയും പ്രഖ്യാതിക്ക്ഷേമം
രാജാവ്—മഹാ! ഇക്കാലാശ മാൻ പായുന്നതു നോക്കി.

ഉണ്ടെങ്കിലും പുരിക്കിട്ടുന്നതാൽ തുടക്കം

കൊണ്ടു തലായെത്തിരിട്ട്

ചുണ്ടുലോട്ട് മര ബാളിവിൽ ചാതുരനോട്ട്—

മിച്ച പലവട്ടധിം

കണ്ണ ദിലിച്ചുപ്പടിക്കളുക്കയും നിജ ജവന്തി—

നാല്പിധ തകത്തു തന്ന്

നീണ്ടതാം ചെവിയുയർത്തി മാനിൽ കതിച്ചി—

ചുനാ പൈത! കാരം ഭോൾ.

2

മഹാ!—ആയുള്ളുൻ! അന്നേയുടെ കരിര പായുന്നതു കണ്ണേ
ന്നാണല്ലോ?

മാനങ്ങാട്ട് പറന്തിട്ടെ വെടിവെ—

ചുപ്പേണ്ടേനേരത്തു താൻ

മാനം ദോഷവസന്നായപ്പേരു കടിത്തോ—

ബാഞ്ചിനാ ദേശഭാഗിനിയെ

ഉഞ്ചം വിച്ച വോനൊട്ടിനെന്നയോ

വേദപ്പാരവംകൊണ്ടരു—

ചുപ്പന്നുതതാട്ട് പാഞ്ചത്തിട്ടും വലുതാ—

മലാം ഗ്രീവിശ്ചാതുനൻ.

3

രാജാവ്—ശരിതന്നു: താൻ കണ്ണുന്നണ്ടോ.

ശ്രാവിതിശേരം വലുതായ വേദാന്തതുക്കാണ്ടു

കണ്ണിട്ടുക നിശ്വല

നിന്മാട്ടു തക്കാലും സാകലമോട്ടി—

ചുനാവിഡ്രാഘിതേ;

ചുന്നിലുള്ള പള്ളുപക്ഷിപ്പുക്കൾസർസീറ്-

ബന്ധാദിരമാത്രയിൽ

പിന്നിലായിരു വരുന്ന മന! ബഹുഭവഗി—

യിങ്ങതിര നിയുഖം.

4

ഇതു പാരസീകരാജാവു നടക്കുന്നഞ്ചാനമായി ഒരു ആളുവാനാത്തിപ്പാത്രതന്നെ കതിരയാണെല്ലാ.

(അണിയരയിൽ)

എട പായപ്പേ! നീ അങ്ങോട്ടു തിരുത്തുവിലേക്കു നടക്കാം.

രാജാവു—(കേട്ടിട്ടു) മന്ത്രി! കതിരയെ നിരാത്തട്ട്. നജ്ദിൽ
ഒഴുവും അരുടുതാം പിടിച്ചുകരാണുംവാങ്ങാണെങ്കന്നു
തോന്നുന്നു. (കതിരയെ നിരാത്തുന്നു)

(അണിയരയിൽ റണ്ടാമത്തും)

(കമാറി—അള്ളഡിതാള്ളം)

ലക്തവസ്തു നാമഃ നിന്നും* മകയെയിങ്ങുന്നും*
അക്കസീളി ചേത്തിട്ടീ തൊന്നും* സകടങ്ങൾപു തീത്തിട്ടീ
ടടി * പക്കരംരജുക്കിൽ * എക്കനിവു വെച്ചീടു
ണം. ഇള്ളമതീ! വന്ന നമ്മും* നിന്നുവിലിൽ ചേത്തിട്ടീ
ടോ * ഇള്ളമതീ! നീയുള്ളാതോ* എന്നുടെ രക്ഷിതാവില്ലും.
മന്ത്രി—കാദേഹാ! ഇതാരാണും ത്രംബങ്കാണാണു ത്രംബ
നേന്നു തോന്നുന്നു.

കീറിക്കീറിയ ദണ്ഡ രണ്ടരയിലും

മരാരാനു തണ്ടോളിലും

വാരിൽ കെട്ടിയുട്ടുതു തക്കുമരയെ—

പുറിച്ച് പുറിച്ചുനാശിനെ

വാരിക്കുളം വള്ളംതൊരുപ്പവിലവും

കാണണമട്ടിൽ തൃട്ട് -

തോറിദ്വയുമായും വരുന്ന വികുതി -

പ്രാഞ്ചംട്ട പാട്ടിടിവൻ.

5

(അനന്തരം ഭേദനന്നും യവനിസ്സും പ്രദേശിക്കുന്ന)

ആനന്ദ—(രാജാവിനെ സോക്കി) മംസലപനി—എകതാളം

നിയുംഞാ ഒന്നം തന്നു * എന്ന ചെയ്യുതെ ഇരി
ക്കുന്ന * സിംഹദേശനു ചെയ്യുന്നും * കുരുക്കുത്രുമോ
ക്കുകിൽ * സിംഹദസ്തുഗനായ നീ * എത്തുക്കാണ്ഡങ്ങ
നും. * ഇച്ചമതിതനു നീ * തന്മരകാണ്ഡിനീട് *
പിന്നുവയ്ക്കു പിന്നുതാൻ * ഇച്ചമതി വന്നാലും.

രാജാവ്—എന്തോ? ഇച്ചുമാണും ആനന്ദം?

മന്ത്രി—എന്താണിവിഭക്ഷം ഇതിലിതു അത്രുതം?

രാജാവ്—ചനമല്ലു. എവിടുന്നാണുന്ന ശോഭിക്ക.

(അണിയിരിക്കിൽ)

അതുചുജാരിപ്പുതുഷ്ഠന്നബ്ബുത! കണ്ട വേഗ—

മേതുനോരിക്കതിര ചതുതാര യക്ഷനായി;

സത്തുപ്പുനാമവനിതാ ഫുപ! നിന്നപദതിൽ

ചിത്രം രജപ്പു തലക്കാണ്ഡണിവാൻ വരുന്നു. 6

രാജാവ്—(കേട്ടിട്ട്) എന്തോ താൻ പറഞ്ഞില്ലോ? ഇംഗ്ലീഷ്

മം ഭൗതികമല്ലു കൊന്തുമല്ലു. തുകട്ട്. എവിടുന്നാണുന്ന ശോഭിക്കു.

മന്ത്രി—താൻ എവിടുന്നിനാണോ വരുന്നതോ?

ആനന്ദ—(സോട്ട്—തുലിതാളി) തുച്ചിപ്പുഴുട്ടിതാൻ * 7

കു ചെയ്യുവാൻ * കോഴിതാൻ തുകിയസ്സും *
 വന്ന വീരൻ ഞാൻ * കാട്ടിലുള്ള സന്നാസം *
 പാട്ടിലുക്കീടാൻ * തുട്ടിയിങ്ങയുള്ളൊന്ന് *
 നന്തിലോക്ക് ഞാൻ * ഇള്ളതീതൊന്നയും * കൈ
 ണ്ണപോരുവാൻ * ധനംകൈ ണ്ണ വീരൻ ഞാൻ *
 എന്ന അതാസം * താളിമിത്തലീഉണ്ണക്കാഞ്ഞാന്തി
 ണ്ണദ്വീണ്ണു കിടരകയശഭ്യാമിത്തലീഭാഗാക്കരുത്തുഹാ
 എന്തിണ്ണാഖ്യിണ്ണു.

മഹറി—താൻ എത്തുവംഗത്തിൽ അനിച്ചുവന്നാണോ?

ആന്തൻ—ചാലവേ ഉഴിതിന് മീതെയുള്ള * മാലിൽ ഒ
 നിച്ചുവന്നതു * ക്രൂലാക്കരുതുള്ളാരെപ്പായും എ
 നീറ * കാലിൽ നമിങ്കു വേണ്ടം * തിരുത്തന്തി
 തന്തന്തതിന്തര * തിരുത്തന്തതിന്തന്തരിന്ത.
 (ഉടനെ ഒരു സഫ്റ്റ് വന്ന ആന്തെന്നുകടിച്ചു മരുന്നു,
 ഭാന്തൻ വീഴുന്ന; അന്നെതരം യക്ഷിനം യക്ഷിയും മേ
 മാഡനും ഹ്രവേശിക്കുന്ന)

മഹറി—

തുരാണു നിങ്ങളുമി! തൈരെളുകിനു കാക്കാൻ
 നേരായി വന്ന ദരിഡക്കുകളോ കമ്പിപ്പാൻ
 പാരാഭരണവർജ്ജ പരിഗ്രമം ണ്ണ നില്ലു-
 മി രാജമൊലിയുടെ സംശയമാണു രീപ്പാൻ.

7

യക്ഷൻ—ഹൈത്താലോക യക്ഷവർഗ്ഗവലിയു—

മീഞ്ഞുവന്ന വാഞ്ചിയായ്

താപത്തിനവസ്ഥാനമിട്ടുകയിന്നു—

ദശിക്കയാലേതാണി മേ;

ട്ടേപ്പല്ലേഷ്യ! ധരിക്കാക്കൻറെ വിരഹ—

അനീക്കാണ്ടി കഷ്ടം കരി—

ഞനാപ്പേരുറാമിയന്നക്കോടുള്ളേ—

ഞനപ്പറ്റിവയൻ ഭാസ്ത്രാന്മ.

8

ഈ മഹാന്ദദവന്നായി ഭ്രാതരുവേഷ്യാരിയായ രാജാവ് ഈ അവസ്ഥയെ പ്രാപ്തിചെയ്തു എന്നിക്കേവ എടിത്തെന്നാണ്. ആകയാൽ ഈ ഒന്നിധിയം കൊഴി തുട വിഷമിക്കേന്നതിനും അശ്വപക്ഷിക്കേന്ന. ഈദേ മം ട്രേഴനിറംഗേഷ്യം നിങ്ങളാക്കും എല്ലാ വർത്തമാ നവും രംഗിഞ്ചാനിടവരുതാണ്. തന്മാളിൽ പോകുന്ന. (ഇന്നാളം ഷോയി)

രാജാവ്—(വിചാരം) കഷ്ടം! നശ്വരം രത്നപ്രദയവരാജാ വാണിം ഈ അവസ്ഥമുഖിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നതും. ആ കട്ട, മരിച്ച എന്ന നിത്യയിച്ചു തുല്ലെ തിരിച്ചുവ നനകാണമാരായണ്ണു(പ്രകാശം) വിഷം നാംതന്നെ ഈ കൈക്കളിയാം. ഈ വിനട ഒരു മംകേട്ടിക്കു.

മഹറി—മാക്കട്ടിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

(രാജാവ് ഭ്രാതരുന്നും എടുത്തു മഠം ലേക്കു കടക്കുന്നു)
(അന്നത്രം രത്നപ്രദം സുകമാനം മാശുടെ ഉ ഇജിൽനിന്നു പുറ്റു വരുന്നു)

രത്നപ്രദൻ—സദേ! നൃകമാരി! ഇതുവരെ ഉണ്ടായ വർത്ത മാനം എല്ലാം ഈ വിധാനിഭാണി. ആകയാൽ—
ഈ നാതന്നെയും ചെന്ന സിംഹഭായിനാമനെ—
ക്കാനാക്കാണ്ടുവൻറെ പുത്രതന്നെ വേഴ്ത്തിശാദം

മുന്ന വാസരത്തിനള്ളിലെക്കുറ താതസന്നിധ്യം
കെന്ന നാം വന്നാടിട്ടുണ്ടെന്ന പാർശ്വികൾ: ഇതം.
സുക്കമാൻ—അതിനെന്നൊണ് വിനോധം ഈ ദശാക്കത
നേര പോകാമണ്ണുാം അണ്ണു മന്ത്രിയുംബു!

- നേരേ നമ്മുടെ ദൈസ്വര്യം അവന്തം
തിരിംഹളപ്പീപിനായും
പോരേന്നു; വരുമാന്തു തോന്തു വരു—
കാത്തിച്ച രാജ്യം ഭവാൻ;
പാരാതിതറിക്കമെന്നെങ്ങന്തിവന്നിതാ
പോകുന്ന സിസ്യുകൾ—
ങ്ങാരാനം വലുതായ കൂപ്പുകളു—
ഞങ്ഞത്തിക്കുവാൻ പോകണാം.

10

മന്ത്രി—കല്ലുംഗോഡേ! എന്നാൽ ഞാൻ പോകുന്നു.
(പോച്ചി)
സുക്കമാൻ—ദൈസ്വര്യംജാളേ! പിന്നാലെ ഷോകവിന്.
രത്നപുണ്ണ—നൃക്കു കാറിരകളിൽ കയറക (എന്ന രണ്ടാള്ളം
കുതിര്ക്കുന്നതു കയറി ഓടിക്കുന്നു)
(എള്ളുവായം പോച്ചി)
നാലും കൂടും കൂടും.

അ ത്രാ ത റ ജ ന

(ആനന്ദം സിംഹളത്തിൽ ഭടനായകൻ പ്രഭവനിക്കുന്നു)
ഭടനായകൻ—എൻ്നു മുദ്രാവം പിച്ചാലിച്ചും ഞാന ഈ
സപാമിക്കു പാർശ്വവന്നു അണ്ണു. കൂദാശുക്കിവസം ദിനം

അൻഡ ദ്യുരാന ഇ ചിടെ പിടിച്ചു കൊന്നിരിക്കുന്ന
എന്ന കേളു എല്ലതിനെത്തിയിൽക്കൂ വത്സരാജുവി
നേ ഇം നോനാന്' ഇയിച്ചു കാരാഗ്രഹത്തിൽ ബു
സിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നതെന്നയല്ല,

വന്നിട്ടെ കട്ടപ്പും കലാരഭാഷ കരം-

തനിലുവാങ്ങുമന്തി—

ട്രിനിഡന്റീച്ചമിറുൻ, പടചിലറിക തൊ—

നിച്ച വട്ടന്തിരിക്കാം;

പിന്നിടനാശം പോരിൽ പരമരഹിമിഷം—

പോലുമെൻമുവിലയോ!

നിന്നിടാൻ തക്ക മത്തുൻ വരുപ്പപ്പടക്കി—

ട്രാളിന്നൈറ്റു സാരദി

1

പാരാക്കക്കീഴുമരിക്കാൻ ചട്ടതെപ്പുക്കമി—

തൊനിരിക്കുന്ന കാല—

തനി രാജ്യം കിള്ളുപാക്കാനന്നിരനനായവണ്ണം—

ക്രിസ്തുവിക്കിച്ചു വാദം;

മോചിക്കിരിച്ചു മാറ്റഉത്തര വരുത്തി—

താളുമാധൻനിന്നെത്താ—

ലാരാട്ടാട്ടിച്ചമി പാളിവനട കരതാ—

രിക്കഡലഗ്രൂപ്പാവല്ലോ.

2

എൻഡ രാവസ്ഥ ഇങ്ങിനെനൈക്കാണകിലും
രാജാറിനാം അള്ളവീഴ്ചാത്ത ദയം ഉള്ളിതു നീങ്ങുന്നി
ല്ല. ശുശ്രാവെ കടത്തപ്പാളു രണ്ടു മൂന്നു കുപ്പുൽ വന്ന
പ്രോം അതു വാഹനരാജാവിനെ സഹായിച്ചാണ വേ

ഓ വല്ലുരാജാവിണ്ണേരിയും കല്പ്പലക്ഷ്മാഖിരിക്കാമെന്നും
മരം എന്നോടു കല്പിച്ചു. ചെന്ന നോക്കിയപ്പോൾ
രാത്രേ ഒരു തുട്ടും ശ്രദ്ധാലുക്കാരായ യവനരാജൈടുടരു
യിരുന്നു. എത്തെക്കിലും ശ്രദ്ധാലും ശ്രാവ കൊട്ടാര
നാൽ ചേണ്ടെന്നു നിഞ്ചിച്ചുട്ടിട്ടും യവനരണ്ണു
നും ഒരു വല്ലിയ ദൈസന്നുതന്നെ. (ആകാശത്തിൽ
ഉമ്പിജീവിച്ച്) തന്റെ പോകുന്നത്? ചരന്തയൻ
ശ്രദ്ധാസ്ഥാനാർത്ഥി താൻ എങ്ങനോട്ടുണ്ടും ഇതു ബഹിപ്പു
ട്ടോടുന്നതു? എന്തു പറയുന്നും “കൊട്ടാരത്തിനും വ
ല്ലിയ ഏതൊന്നത്തിൽ മഹാരാജാദും രാജതിയും ഇ
ഗ്രാജാലുവിദ്യ കാണുവാൻ എഴുന്നുള്ളിപ്പോയി. എന്ന
തന്നെയല്ല, കളിയും തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. താൻ അ
വിഭക്കാണും ബഹിപ്പുട്ടി പോകുന്നതു? എന്നോള
ശരിതന്നു. സാം തന്റെനോടു വന്നുകളും (എന്ന
പോയി)

പുംബോഗം കഴിതെ.

— — —

(അനന്തരം സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടു് രാ
ജതിയും രാജാവും, നിന്നരഞ്ഞകാണ്ടു മാരഞ്ഞുവരും ഒപ്പ്
ഭവിഷ്യതന്നു)

രാജാവു്—എല്ലിയേ! നല്ല നേരംപോക്കതെന്നു.

ശ്രദ്ധാലുമേധാവി—കാ! മഹാരാജാവു! ഇപ്പോൾ തന്മാർജ്ജം
ശ്രവിട്ട ഒരു വലിയ വിദ്യയാണു് കൊട്ടാരം പോകുന്ന
തു്. നല്ല സമ്മാനം തരണും. ഒരു ദിവസും ദിവസമാണു്
ശ്രദ്ധാ എല്ലാ വരും ദേശപട്ട നോക്കുവിന്നു (എന്ന യ
കിരയട്ടിയു് ഇപ്പോൾ)

രാജാവ്—(സോക്കിട്ട്) പ്രിയേ! ഇത് എഴന്താരള്ളുതമാണ്!

അങ്ഗോളിയും കരുംലഭക്കുതകാണി—

ടംഗോധിപോലുശ്ശാര സോന്തോഷം

തദ്ദോപാ സുഖത്തെന വിദ്ധോഷ വീര—

തദ്ദോപാടിച്ചുതു വദനാ കാഞ്ഞ.

3

രാജതി—ഈ അഞ്ചുവുതുന്ന ഇവിടെ നോക്കോ.

വന്യിച്ചുവള്ളാര താടിയും തൃഞ്ഞുടെ..

ക്ഷത്തുന കണ്ണും കല—

സ്വപിൽ പഘുകടിച്ചുലച്ചുപരക്കി

സുഖം തക്കത്താണിനെ

മുപിൽ കണ്ണ മരണംകും മലകളും

കരും പരിച്ചുന്നിയും—

കാവിൽ ഭിതി വളക്കുമുണ്ടാരി—

ഒന്നത്തുനാര കളിം അഫിം.

4

രാജാവ്—സോക്കി! താവജണ യുഥം!

വെള്ളുന്തു പല പാടുമായുശാണം,

ഒസ്സുണ്ണാളിരഞ്ഞും

വെള്ളുന്തു ബാത! മുഖ്യിയുഭാരിരഞ്ഞും

തമിൽ തിരക്കാണതേ;

എല്ലുന്തു കണക്കാണട്ടു ചാപയരണം

പോരാളിമാരാക്കുവ

കല്ലും കാല്പകളും മുൻഡു നിപതി—

ക്ലീക്കാതിപ്പുരിഡ്യം.

5

രാജൻി— താൽപുത്രാ! യുദ്ധം ചൊടിചൊടി— തുടങ്ങിയണ്ണോ.
രാജാവ്— കാ! ഫോ! യുദ്ധത്തിൽ ഭോഗം അനുഭവമാർ അ
താ കാട്ടുന്ന.

ഇന്ത്യാലമേധാവി—രാജാവെ! അവിഭക്തിനു കണ്ണുകളു
വിന്. ഇപിരു ഇതു ഒരു യുദ്ധം!

രാജാവ്— എന്നോ! ഇതു നോക്കോ, നാടിനു വത്സരാജാവുമായു
ജീ യുദ്ധം! ഇതുപറ്റ കമ്മയാണോ!

ത്രീവാജ്ഞാ വാജ്ഞിയേരിട്ടാൽ കരമതിനാൽ
ശ്രദ്ധേവരം തിരുമ്മി—

വാക്കവാളിനേരാഡ്വൈതികചട്ടരംടനം—

കൊണ്ട് ലോകം ദൃഷ്ടി,
ജീപാന്തം മാറ്റല്ലാതെ ഭക്തിരാധിൽ
ഹോത്തു ഫോരംട്ടിട്ടനോന
ജീവാന്താവൃന്ധാരേന്തെപാതിയിവനാ—
ഞണ്ണ നീയ്ക്കുരയോളി.

6

മാറികത്തുട്ട കെട്ടിൽക്കാലയിലെങ്കണ്ണ തിരി—

ക്കെട്ടുമായിട്ട് നൈക്കെ
അക്കാരിൽത്താവുന്ന വാളും കത്തിരയുടെ പുരി—

ങ്ങരി നിന്നൊന്തു വീണി

നേരിട്ടിട്ടുന്നതാമെല്ലാം ഭക്തിരാധിവിലം

കൊന്ന സന്നാലുനായി—

സ്വീകരിൽ കുഞ്ഞു വീരു ചാലാമിഴി!

വരിനാം വത്സരാജാവനം ദ്രുതി.

7

രാജതാ—എന്തോ യുദ്ധം തീന്നാണോ?

ഇന്ത്രജാലഭമധ്യാവി—ഇപ്പോൾ, ഇപ്പോൾ ഒരിയ യുദ്ധം എന്ന്
വരാൻ പോകുന്നതോ. അതിനിടയ്ക്കുള്ള വിക്രക്ഷ മുണ്ടു
കും രസക്കളും ഒരു വില്ലുവയ കാണിക്കാം. രഥതുവന്തെ
നാൽ, ഈ വിച്ചതെങ്കന്നുകയ്ക്കുന്ന ഒരു പിഡാധമാണോ.

രാജാവ്—അങ്ങിങ്ങതന്നെ.

ഇന്ത്രജാലമേധാവി—(കൈ മറ്റൊരു ജപിക്കണ്ണതായി, നബിച്ചു
വടിച്ചിട്ടുക്കൊണ്ടു. ഒന്നുതരം സഖിച്ചണ്ണാവലംബിത
യാളി സൗഹ്യത്വം ഇഷ്ടമതിയും രണ്ടുശ്രദ്ധയാശാധ്യം
ആക്ഷണിക്കൊണ്ടു. രണ്ടുശ്രദ്ധൻ രാജാവിനെ ചെന്ന നമ
സ്മരിക്കൊണ്ടു)

രാജാവ്—(വികാരം) ഇതു നമ്മുടെ കാലതകനാണോ? തന്ത്രം
താഴാലും ഇവൻ നമ്മുടെ ഒന്നുകളും അന്നത്രപരമാണെന്നു
ഞായാണോ.

ക്രാന്തിക്കാനി വളരെക്കിടന്നവാളിയാടി—

കുന്നിന്തു ദിവസതിലാ—

ന്നനു കൈകളിൽ ദക്ഷിണം കവിച്ചമരേ—

നീണ്ട വിലസുന്നതേ;

ഇതു നിംബലാരിനോ റൂപകരാര—

നെന്നുടെ കുമാരിതന്നു

ചീതുരുക്കരപ്പുവഗ്രഹണേന്തു

ചെയ്യിട്ടുകിലെന്നതുവാൻ.

8

കു! ഇത് ഇന്ത്രജാലമാണെന്നു,

ഇന്ത്രജാലമേധാവി—മന്മരാജാഃ! ഇവിടുവന്തെ ജാമാനാ

വാകണ് പോകന അദ്ദേഹത്തിനെ ആസന്തിലി
തരുക.

മാജാവ്—മഹാത്മാന്നെന്നെന്ന (എന്ന് എഴുന്നേറ്റിച്ചു സ്ഥിര
ഹാസനാത്തിലിക്കുന്നു)

രഞ്ജപ്രഭൻ—

ഭാഗ്യനിയേ! ഒവ സർക്കുരീ—
ഒഹാഗ്രതയിവനില്ലെങ്ങനേയെച്ചാലും
ഭാഗ്രവിതിനൊയതിനേലു—
ഭാഗ്രവദ്ധം ഓവ കമാരി തന്നതുകാൻ.

3

രാജതി—(വിചാരം)

മോടിവില്ലയില്ലെന്ന ഉത്തര നം
മോടി വാക്കിന ഭവിഷ്യതങ്ങിനെ.
താടിവെച്ച നിജക്കണ്ണടജ്ഞകിൽ—
മുടി മാളന്തയരുക്കണമാ വിടൻ?

10

മാജാവ്—(വിചാരം)

ഒഹാഗ്രജാവികമന്നെഴുന്നുമെന്നെ
ചാങ്കിന നരുത്തിയാന്നേതോ!
ഇത്തുന്നുവരങ്ങോ? പഠം ഉറീ—
ചാങ്കനാക്കിയാൽ വരണ്ടുവനോ!

11

(പ്രകാശം)

നരങ്ങിനെന്നാണം പാറയൽ—
നിന്തിവിഞ്ഞുജുനെന്നുനേരേത്താലും
വൃഥാപിനെന്നുഭിമതാമനു—
ഈന്തിനുഖവിലം ജൗവന സാധിക്കും.

12

(തന്നെത്തരം ഒരു പുരാധിതന്റെ വാദങ്ങളുടെ പ്രവേശി ക്ഷണം)

പുരാധിതന്റെ അയി! മഹാരാജ! തന്ത്രാനുസരം വിവാഹം സ്ഥിതിച്ചി. സ്വപ്നമാരീമാദാധാരണസ്യ രാജക്കമാരായ മം ഗൈവച്ചന്വന്വരല്ലെന്നും സമർപ്പിയ.

രാജാവ്—(ഭിച്ചാരാ) പരിമേപ്പാനൊന്നില്ലെല്ലാ. ഈ തോ ഇന്ത്യാലപമല്ലോ? (പ്രകാശം) അങ്ങിനേതന്നു (എ) നാ മാഖാലപസിത്തമന്നുഡായ തന്നെന്ന കുമാരിഞ്ചെ കൈ കൊണ്ടു പിടിച്ചു ദത്തപ്രഭനു സമർപ്പിച്ചുംകൊണ്ട്) പുമാതുതന്നു പത്രമയണ്ണേ വിലബന്ധംസ്യ—

മീമാന്തിരിക്കണ്ണിന്ത്യില്ലെത്തിനാളിരഞ്ഞായോ
സീമാന്തിക്കീത്തിരിയുതനായ ഭോന്നിവന്നു
ജാമാതുദാവദമെട്ട് വാഴുക എരകൊല്ലും.

13

(ഉന്നാരം, വാലുപ്പുട്ട് ഒരു ശിവായി ദ്രാവഗിക്കുന്നു)
ഭിച്ചാരി—മഹാരാജാവു സാദ്യംതക്കുണ്ടുണ്ണു വത്തിക്കുട്ട്.
ഈനാബ വൈക്കുമ്പാരം എന്നുണ്ടിനെന്നോ കല്ലും കഴിച്ചു
രാജക്കാരിയെ ആരോ പൂഞ്ഞു കൊണ്ടുപോയിരിക്കു
നു. ഈ നീ വൈണ്ണവു കല്പനപോലെ ശ്രദ്ധിയാം (എല്ലാ
വരും കേട്ടു പരിശോഭിക്കുന്നു)

രാജാവ്—(ദേഹിംഗതാട്ട) നിങ്ങൾ ഈ കവേൽക്കാരാ
ടണ്ണ അവിടെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളിട്ടുണ്ടി ഇംഗ്ലീഷിയമായ അവപ്പു
നും നൃക്കിടവനും മഹാക്ഷീംതന്നു. ഇതോക്കെ ഈ
ഇന്ത്യാലപക്കാർക്കും പണ്ടിയാണ്. ഇവൻ തന്ത്ര കൂളി
നായ കാന്തകനാണ്. (ഇന്ത്യാലപക്കാർല്ലോം കാട്ടുന്നു)

(അബ്ദിയറയിൽ കോലാദലം)

എത്തുനു നാലുഹാര്ദ്ദം യവനദഗണം;
തൽപ്പരുക്കതാഗ്നിദൈലം
കത്തുനു ശോച്ചരഞ്ചലം; പുരിയിതു സകലം
ചാമ്പലായംഗിനിട്ടനു;
മെത്തുനു വായുദവൻ, ഭദ്രഗൗഢനന—
രൂപാദിനാശേരിട്ടനു;
കത്തുനു മാറ്റലമാക്കബെംടു വിജയം
ഹനൈ! സൊന്തനതു വേണ്ടും

14

രാജതി—ആഞ്ചലിക്കു! ഇവർ ഇവിടെനിന്ന് എന്നോടുക്കി
ഡും പോയിക്കൊള്ളുടെ. ഇന്തി വേഗം മന്ത്രിക്കു സ
ഹായിക്കുവാൻ പോകുന്നതാണ് ഉചിതമായ കുത്രം.
രാജാവ്—അതു ശരിതബന്ന.

(രാജതിയോടുകൂട്ടാം ചൂറിനടന്ന അപാക്കനം.)

(അബ്ദിയറയിൽ)

അല്ലെ നിന്നുടെ ശത്രു സിംഹാശാസ്ത്രം—
അന്നാജജിച്ചുണ്ടു സത്ര—
ക്രോധി! വത്സയുവക്ഷിരീരൈ! തടവിൽ
ചേരത്താളും ഭാംഗാസമം
ചൊല്ലേം തച താനെന്നതടവിൽനി—
നന്നുവാടു വിട്ടാദരാൽ
തെള്ളേരു തപരയോടു ഭാസനിവന—
ഞങ്ങളുന്ന ഒസന്നുതെതാഴം.

15

മുഖ്യം

കയിരക്കി

രത്നപുരം—എന്തീയോ! സുകമാരനാണിപ്പുരാജുന്നൻ. നേരു, സമഗ്രിയുണ്ടായാലും മുഖ്യിക്കു

(രഥനഗതം വത്സരാജുവും സുകമാരനം വിസന്ധനം തും ചുഴോപ്പിതനം പ്രദഹിക്കുന്നു)

(രത്നപുരം വത്സരാജാവിനന്നു അട്ടഞ്ചെടി തെന്നു നമ്മുടിക്കുന്നു)

വത്സരാജാവ്—(എഴുന്നൽപ്പി) മും തുലിനേന്നുചെയ്യും) ഒന്നി! രത്നപുരാ! തന്റെ മും വിജയവേലയിൽ ദ്രുതിയ പിതാവായ നാഥം എത്തിച്ചേരുന്നു ഭാഗ്യംതന്നെ. എന്നല്ലോതെ ഷൃംകമായപ്പറി ഇപ്പോൾ വിനൂറി ക്ഷണിപ്പി.

രത്നപുരം—എല്ലാം അപ്പേരിൽ നിന്നുമുണ്ടാക്കുന്നു.

സുകമാരൻ—മഹാരാജാവേ! വത്സത്മാനാ പായുനാതായിരൽ ദ്രുതംതന്നെ കഴിഞ്ഞുപാകി, ഇനി ചിരാഭില സ്ഥിതമായിരിക്കുന്ന തനു മാലാധാരനും തന്നായണ്ണു. ആദ്യം ചേരുമ്പേണ്ടതോളി

രാജാവ്—എല്ലാം സുകമാരൻിൽ ഒപ്പുമ്പോലെയുംകേട്ടി. മഹാരാജാവിൽ! എന്താണ് കനുക ചെങ്ങുംഡാതനനു പാരയു.

ചുരോപ്പിതന്—ഈനി മംഗളവച്ചന്തൊഴുക്കുടി യുവരജാ വിനുന്ന കഴിത്തിൽ കയ്യിലും മാണ്ഡയ ഇട്ടുകുത്തുന്നു..

ഇന്ത്യത്തി—എന്നിൽ പ്രാണപ്പീശ!

ഇമാലയികലമങ്ങനും നേരു ചുവേ—

ടടഞ്ഞാതിരിപ്പുപിക്കവസ്ഥിയന്നിട്ടുണ്ട്,

താമാനിരിജയി!ഭവണിവള്ളുട് ചോന്ന

സംക്ഷാരം! ശാദത്തെ വാഴുക എവരം.

16

പുരോഹിതൻ—ഒന്നപുഛി! ഇവിട്ടോ അപ്പുകരം ദംശ്രദം
സ്വർത്തമിച്ചും ഇളവുചരിയുടെ പാണിയെ അണിച്ചു
കൊടുക്കാം.

രത്നപുടൻ—മുട്ടയേ! ഇളവുചരി!

നിഞ്ഞാദരാഖലിപിടഞ്ഞാതിയതായ വാഴെ
ബോധുയിടാതെ വരുവാൻ മമ കാത്തികേയൻ
ഇഞ്ഞാളുകൾക്കു തുണ്ണചെയ്യുതിനായും പഠന്തി—
ലജ്ജയിരുത്തിലുമിരട്ടി നമിച്ചിട്ടണ്ണേൻ.

17

(എന്ന പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്ന)

രാജാവ്—ഈനി പ്രസന്നം മഹരി പുരോഹിതനെ നശ്ചൂരി
ക്കാവിൻ.

(ഇളവുചരിയും ലഭ്യപ്രദനം പുരോഹിതനെ നശ്ചൂരിക്കുന്ന)

പുരോഹിതൻ—ഭാദ്രോവാരിയികളായ നിഞ്ഞാം സെഡ—

ഭാഗ്രകിത്തിസുചിത്രതിളക്കരായും
ഭോഗ്രാധാം പദവിയാന്നതാൻ ചീരം
ഭാഗ്രവസ്തുംവെജിച്ചു വശവിന്.

18

(ഇളവുചരി രാജാവിനെ നശ്ചൂരിക്കുന്ന)

രാജാവ്—മകളേ! നീ വളരെക്കാലം ഭത്രുന്നുവാഞ്ഞാട്ടുട്ടി
ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. (എന്ന് അല്ലാംഗണം ചെയ്യുന്ന)

(അണിയായിൽ വാദ്യജീവിം ഭക്തജന്മം)

നേപ്രദൻ—രാജുജില്ല എങ്കിലും! അദ്ദുണ്ടാണ് രാനന്മാ
ഞ്ഞാലും അഡാനായ ദാനാം നാഡ്ദുണ്ടാണ് ഉപദേശത്താ
ഡിം താനാം ഇത്സാധത്താലും നാഡ്ദുണ്ടാണ് വേണ്ടെത്തും

ଲୋଯିନ୍ୟ, ନିଶ୍ଚଯଂତରଣ. ଏଇଗନନ୍ଦାର୍,
ଏ ବନ୍ଦ ଶିଂହଜ୍ଞପ୍ରମିପାଲକଗନ୍ଧୀ,
ତାତାଜତ ପାପିନ୍ୟ ନାହିଁ,
ବନ୍ଦ ମର୍ମାଯିରୀତକଣନ୍ତିରୀ
ଦୁଃଖବିଚାରିନ୍ୟରେ,
ତାଙ୍କ କେରଳରାଜୁମାପୁଷ୍କରିତ,
ନିଷିଦ୍ଧିବ୍ୟାହିକୁ ମେ
ନିନ୍ଦାକାଳିବନନତିରେଣ ଭିଳମା—
ଶକ୍ତ୍ୟାଂ ବୈନ୍ୟ ସବେ.

19

ଏଇନ୍ଦ୍ରାଧ୍ୟଂ ଉତ୍ତିରିକଣଟି

(ଭରତବାକ୍ତ୍ଵାଂ)

ପ୍ରପନ୍ନାରେକିନ୍ତର୍କ ଭରଣନିଷ୍ଠାନାଂ
ଚକ୍ରବତ୍ତିକଷା-କଷ୍ଟଂ;
କୋପରତନରାଜ୍ଯିନ୍ତର୍କ ସକଳ'ମନ୍ଦିରଙ୍କ,
ରାତ୍ରିରଣ୍ଣାଧ୍ୟରେ;
ଅପରାଧ ଲୋକିନ୍ତର୍କ; ନିଧିବାମଣୀଯକ ନ—
ଦ୍ୱୟାକାଳୀକାରାଙ୍କ;
ଚାପଲ୍ୟାଂ ତିର୍ଯ୍ୟକିନ୍ତର୍କ; ଭିନ୍ନନିତିନବିଲଂ
ତାନିକଣ୍ଠୀନ୍ତର୍କ.
ରାତ୍ରେମହଙ୍କ କାଶିଜନ୍ମ.

20

മ ഹ റ ക വി

കോട്ടൻഡ്രൂർ ക്ഷേത്രിക്കളുന്നതുവരാൽ തിരുമന്ത്രിലെ

കുതിക്കാർ

ഈ മഹാശാസ്ത്രിക്കളും ഇതുവോലെ തിരുമണം എടുവാവിപ്പിച്ചതിൽ ഐമാർ 150 ദാശത്വാദിശാക്രാന്തിരാ പാരാ പ്രഭത്യേകവസ്തുക്കൾ സ്വന്തിഭാസ്ത്രപ്രക്രിയയാദിശാ മുട്ടിക്കുള്ളിൽ കണ്ണാം ഘസ്തുകം പാതതിംഗിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ താഴെ വായ്ക്ക് വിശദാദാശാശ്രദ്ധപ്രക്രിയ അടിനാട്ട്:—

ആദ്യവോപനാസം	i—vii
ജീവചത്വിത്രം	1—3½
പരാത്രാമാസ്ത്രകം	1
ബഹുസ്ത്രാഖാന്യം	?
വേദചാദ്യാക്രമക്രാന്തി	14:
ജർസാധ ചയാസ്ത്രാദാശം (സംസ്കാരം)	... 21
പ്രഭത്യേകകം	48
സ്രൂനാകം (ഭാഷ്യാനാടകം)	7½

ഈ കണ്ണാം ഘസ്തുകത്തിനാം

വില ഒരു ഉറപ്പിക.

(അപാർച്ചവിലവു ചാരം)

എ. വി. കൃഷ്ണപാരിഷർ.

കോട്ടൻഡ്രൂർ.